

A Kunszállási Tóth Pál Általános Iskola közzétételi listája a 2022/23-as tanévben [229/2012.
23. § (1)-(2)-(3)]

23. § (1)

a) A felvételi lehetőségekről szóló tájékoztató

Pedagógiai Program alapján:

12. Felvétel és átvétel helyi szabályai

Tankötelezettség:

2011. CXC. törvény a nemzeti köznevelésről – alapján: 45.§ (2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A bíróság eljárására alkalmazni kell a (6b)-(6f) bekezdésében foglaltakat.

(3) A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a tanuló a tizenhatodik életévét betölti. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél a végéig, amelyben a huszonharmadik életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.

(5) A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére egyéni munkarenddel teljesíthető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell. A felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot.

Egyéni munkarendű tanuló lehet továbbá az a gyermek, amely Szakértői Bizottság javaslatával rendelkezik - 2011. CXC tv. 15.§. (5) – számukra egyéni fejlesztés biztosítandó.

12.1. Az általános iskola első évfolyamára vonatkozó felvétel elvei

A) Az iskolába iratkozás előkészítése:

Intézményünk célja, hogy már a beiskoláztatást megelőző időszakban megismertesse leendő első osztályos diákjaival és családjaival az intézményben folyó pedagógiai munkát, megkönnyítve ezzel a választást, az iskolába lépés előkészítését. Leendő diákjaink és szülei bármikor tájékoztatást kérhetnek az intézményvezetőtől, de külön számukra iskolanyitogató-

foglalkoztatást szervezünk minden tanév tavaszi félévében, a beiratkozást megelőzően, a munkatervben meghatározott időpontban.

B) A felvételi eljárás

Elveit a 20/2012. EMMI rendelet 22. § (1)–(5) szabályozza. **Ez alapján:**

a. Az iskolai beiratkozás idejéről, az erről való döntés és a jogorvoslat benyújtásának határidejéről szóló, a kormányhivataltól kapott közleményt vagy hirdetményt az iskola közzéteszi a helyben szokásos módon (Kunszállási Hírek, iskolai-óvodai hirdetőtáblák, honlap) a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal. (A beiratkozás időpontja márc. 1- ápr. 30 közé esik.)

Iskolánkban a törvényi előírásnak megfelelően **felvételi vizsga nincs.**

b. Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt.

A tanuló beiratkozásakor a szülő (gondviselő) nyilatkozik valamely egyház, vagy felekezet által meghirdetett hit- és erkölcsstan, illetőleg az iskola által biztosított etika tantárgy választásáról. (Ennek részletes szabályozása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 182/A §-ban.)

C) A felvételi döntés

Az általános iskola első évfolyamára jelentkezőket, ha helyi (azaz a kormányhivatal által minden év februárjáig kijelölt felvételi körzetbe tartozó) lakosok, fel kell venni. Nem helyi lakos felvételéről az intézményvezető dönt. Ez utóbbi esetben tájékoztatja az illetékes kormányhivatalt is.

A döntésről felvétel és elutasítás esetében is írásban tájékoztatja az intézmény a szülőt (gondviselőt), amely tartalmazza az indoklást és a fellebbezés lehetőségeit is.

A tanulói jogviszony a beiratás napján létrejön, a felvett tanulót az intézmény nyilvántartásába veszi. További szabályozás: 20/2012. EMMI rendelet 24-25.§.)

12.2. Az iskolába való átvétel

Iskolánkba történő átvételhez, mellékelni kell az utolsó tanév bizonyítványát, vagy félévi értesítőjét, SNI tanulók szakvéleményét, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt. Ha a gyermek állandó lakóhelye a község területe, fel kell venni (ideköltözés). Egyéb esetekben az igazgató dönt, kikérve az osztályfőnök véleményét. Az átvétel a hatályos jogszabályok alapján történik, erre a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvett tanulót az intézmény nyilvántartásába veszi, az átvétel napján létrejön a tanulói jogviszony. A másik intézményből átvett tanulót képességeinek, tudásának feltérképezése után türelmi idő biztosításával, ha szükséges, egyéni felzárkóztatással segítik a pedagógusok a beilleszkedésben. Amennyiben az igazgató átvételi kérelmet elutasító határozatot hoz, a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 23. § (3) bekezdésének megfelelően írásban tájékoztatja a szülőt (gondviselőt), döntéséről, annak indoklásról, a fellebbezés lehetőségeiről.

12.3. A napközibe és a menzára való felvétel elvei

A köznevelési törvényben előírt 16.00 óráig tartó foglalkozások keretében, minden felügyeletre szoruló tanuló részére biztosított a napközibe, illetőleg - a fenntartó engedélyével

indított-tanulósobára való felvétel. Ez alól mentességet a szülő írásbeli kérelmére, a törvényi előírásoknak megfelelően, az intézményvezető adhat, melyről határozatban dönt. Az első osztályosok jelentkezése a beiratkozáskor történik. A felvételtől (kizárásról) az igazgató dönt. Amennyiben a napközis vagy tanulósobai csoportok létszáma meghaladná a köznevelési törvényben előírt létszámot, a felvételi kérelmek elbírálásánál előnyt élveznek azok a tanulók,

- akiknek napközbeni otthoni felügyelete nem megoldott, és ezért felügyeletre szorulnak,
- SNI, BTMN szakértői véleménnyel rendelkeznek,
- akinek mindkét szülője dolgozik,
- akik állami gondozottak,
- akik rosszabb szociális körülmények között élnek.

Házirend alapján:

24. A tanulói felvétel rendje és a sorsolás intézményi szabályai

A tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között – a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beírni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára. Iskolánk felvételi vizsgát nem szervez a leendő első évfolyamos diákok számára. Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban során döntést hoz, melyet indoklással ellátva megküld a szülő/gondviselő számára.

24.1. A sorsolás alapelvei:

Sorsolást kell tartani az általános iskolai felvételek esetében, ha az intézmény az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni.

24.2. A sorsolás előtt az alábbi felvételi kérelmeket kell teljesíteni:

- az intézmény beiskolázási körzetébe tartozó azon szülő/gondviselő igényét, aki
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket/tanulót nevel; illetve
- különleges helyzetű sajátos nevelési igényű gyermeket/tanulót nevel.

Különleges helyzetnek minősül, ha

- a tanuló szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található. Amennyiben a fentiek teljesítése esetén az összes felvételt kérő szülő/gondviselő kérelmét nem tudja teljesíteni az intézmény, de még szabad férőhellyel rendelkezik, úgy a további feltételekről sorsolással szükséges a jogszabály erejénél fogva dönteni.

24.3. Sorsolás eljárásrendje:

- A sorsolás az érintett szülők számára nyilvános.
- A sorsolás kitűzött napja és időpontja előtt 3 nappal a helyben szokásos módon (hirdetőtábla, honlap) a szülőket értesíteni kell a sorsolás napjáról, időpontjáról és helyszínéről.
- A sorsolás megkezdése előtt dokumentált módon bizottságot kell alakítani, az adminisztrációs feladatok ellátására pedig külön személyt kell kijelölni.
- A bizottság tagjait és az adminisztrációs feladatot ellátó személyt az intézmény vezetője jelöli ki írásban.
- A bizottság minimum 3 tagból (pedagógusból) áll és elnöke az intézmény igazgatója.
- A sorsolás megkezdése előtt a sorsolásra váró jelentkezők nevét és lakcímét külön – az intézmény hivatalos bélyegzőlenyomatával ellátott, más megkülönböztető jelölést nem tartalmazó – sorsolási cédulákon kell feltüntetni, amelyek előkészítéséről és sorsolási urnába helyezéséről az adminisztrációs feladatot ellátó személy gondoskodik. A sorsolásra váró jelentkezők adatait a bizottság a sorsolás megkezdése előtt, a helyszínen ellenőrzi.

- A sorsolásról a sorsolás napján jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet a jegyzőkönyvvezető és a bizottság elnöke hitelesít. Az iktatószámmal ellátott jegyzőkönyv 3 egyező példányban készül.
- A sorsolás lebonyolítása során az iskolai beiratkozásra vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint kell eljárni.
- A sorsolás menete: a bizottság tagjai egymás után, egyesével húzzák ki az urnából a jelentkezők adatait tartalmazó cédulákat, azt bemutatják a bizottságnak és a jegyzőkönyvvezetőnek. A jegyzőkönyvvezető jegyzőkönyvben rögzíti a kihúzott jelentkezők adatait. A sorsolás addig tart, míg a kihúzott jelentkezők száma eléri az intézmény fenntartója által meghatározott létszámhatárt.
- Az iskola a szülőket írásban (tértivevényes levélben) értesíti a sorsolás eredményéről.

ba) A beiratkozásra meghatározott idő

A Fenntartó által meghatározott időpontban, várhatóan 2023. 04. 20-21.

bb) A fenntartó által engedélyezett osztályok, csoportok száma

Nyolc osztály, maximum 224 fő.

c) Köznevelési feladatot ellátó intézményegységenként a térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség (a továbbiakban együtt: díj) jogcíme és mértéke, továbbá tanévenként, nevelési évenként az egy főre megállapított díjak mértéke, a fenntartó által adható kedvezmények, beleértve a jogosultsági és igénylési feltételeket is

Térítés díj, tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség az intézményben nincs.

d) A fenntartó nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelésének nyilvános megállapításai és időpontjai

Nem történt ilyen.

ea) Az általános iskola működés rendje, nyitva tartása

Az intézmény az alábbiak szerint fogadja a tanulókat (nyitvatartás): 7.00 ÓRÁTÓL 17.00 ÓRÁIG.

Az iskolát szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon zárva kell tartani. Rendezvények esetén a nyitva tartásra, valamint a szokásos nyitvatartási rendtől való eltérésre az igazgató ad engedélyt. Ha bármilyen rendezvény, elfoglaltság esetén az iskola nyitva tartása eltérne a szokásostól, azt legalább három nappal előbb jelezni kell az igazgatónak, az ő jóváhagyásával a nyitva tartásról az iskolatitkár gondoskodik.

A tanítási szünetek és a tanítás nélküli munkanapok idejére az igazgató gondoskodik a felügyeletre szoruló tanulók foglalkoztatása feltételeinek biztosításáról. Ha ezeken a napokon foglalkoztatást nem kell szervezni, a nyitva tartás szünetel. Indokolt esetben az igazgató ettől eltérő nyitva tartást is megállapíthat.

A szorgalmi idő a rendeletben meghatározottak szerint tanév első napján kezdődik és az utolsó tanítási nappal zárul. A tanév a nevelőtestület által kijelölt napon tanévzáró ünnepéssel végződik, amely egyben a 8. osztályos tanulók ballagási ünnepsége is.

eb) Éves munkaterv alapján a nevelési évben, tanévben tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjai

Éves munkaterv – 2022/2023-as tanév

AUGUSZTUS

Esemény Időpont
Tanévnnyitó értekezlet 2022. 08. 24.
Tanévnnyitó ünnepség 2022. 08. 30. (16.30)

SZEPTEMBER

Első tanítási nap, Tankönyvosztás 2022. 09. 01.
Szülői értekezlet: 1-8. osztály 2022. 09. 01. (16.00/16.30)
FALUNAP 2022. 09. 02-04.
Magyar Diáksportnap 2022. 09. 30.
Pályaválasztást megalapozó kompetenciák vizsgálata 8. o. (digitális) 2022.09.19-10.10.
Országos bementi mérések 6-8.o. és 4-5.o. 2022.09.26-11.30.

OKTÓBER

Állatok világnapja 2022. 10. 04.
Aradi vértanúk emléknapja 2022. 10. 06.
Kompetenciamérés 8. o. 2022.10.10-11.
Szombati munkanap (10. 31. pihenőnap helyett) Családi nap 2022. 10. 15.
1956-os forradalom évfordulója - ünnepség 2022. 10. 21.
Nemzeti ünnep 2022.10. 21.(Szo)
Emlékfa ültetés 2022. 10.
Kompetenciamérés 6. o. 2022.10.25-26.
Az általános iskola tájékoztatja a nyolcadikos tanulókat a felvételi eljárás rendjéről
(7. osztály tájékoztatása – lásd rendelet) 2022. 10. 31.

NOVEMBER

Fogadóóra 2022. 11. 07.
Házi helyesírási verseny 1. forduló
Madáretetők, -odúk kihelyezése 2022. november
Márton-nap, Csibeavató, diszkó 2022. 11. 10.
Papír és elektronikai hulladékgyűjtés 2022. 11. 15-16.
Kompetenciamérés 4.o. 2022.11.16. – 5.o. 2022.11.21.
Egészségnap 2022. 11. 18.

DECEMBER

Házi helyesírási verseny 2. forduló
Mikulás-várás, Mikulás futás 2022. 12. 06.
Mikulás diszkó 2022. 12. 09.
Adventi gyertyagyújtás 2022. 11. 28-tól (hétfőnként, 8.00)
Jelentkezés a központi írásbeli felvételire, Jelentkezés az Arany János Tehetséggondozó
Programba 2022. 12. 02.
Pályázat benyújtása a programba 2022. 12. 09.
Karácsonyi kézműves foglalkozás 2022. 12. 16.
Karácsonyi műsor 2022. 12. 20.
Karácsony, Téli tanítási szünet 2022. 12. 22. – 2023. 01. 08. (utolsó nap: 2022. 12. 21.
első nap: 2022. 01. 09.)

JANUÁR

Fogadóóra 2023. 01. 04.

Központi írásbeli felvételi vizsgák 2023. 01. 21. (10. 00)
Első félév vége 2023. 01. 20.
Értesítők kiadása 2023. 01. 27-ig
Félévi nevelőtestületi értekezlet – TNM 1 2023. 01. 30.
Szülői értekezlet 2023. 01. 31.

FEBRUÁR

Alapítványi Bál 2023. 02.11.
Farsang (2023. 02.22. – 04. 07. böjt) 2023. 01.06-02.21.
Zrínyi Ilona matematika verseny megyei fordulója 2023.02.17.
Curie Környezetvédelmi Verseny regionális fordulója 2023. 02. 18.
Tanulói jelentkezési lapok küldése 2023. 02. 22.
A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja 2023. 02. 24.
Szóbeli felvételi vizsgák 2023. 02. 27 - 03. 14.

MÁRCIUS

„Pénz7” Pénzügyi és vállalkozói témahét
Országos kimeneti mérések 6-8 .o. és 4-5. o. 2022.03.06-06.09.
Házi matematika verseny 2023. 03. 06. - 03. 10.
Nőnap 2023. 03. 08.
1848-as forradalom évfordulója 2023. 03. 14.
Nemzeti ünnep 2023. 03. 15.
Házi informatika verseny 2023. 03.
Tanulói adatlapok módosítása 2023. 03. 21-22.
Módosított adatlapok küldése 2023. 03. 23.
Nyílt órák (első 2 óra / hittan utáni első 2 óra) 2023. 03. 22. (felső t.) 2022. 03. 21. (alsó t., alsós napközi)
Víz világnapja 2023. 03. 22.

ÁPRILIS

Iskolanyitogató 2023. 04. 03.
Húsvéti kézműves foglalkozás 2023. 04. 05.
Holokauszt emléknapja 2023. 04. 16-hoz közeli oszt. főnöki órák
Tavaszi tanítási szünet 2023. 04. 06.-04. 11.
(Szünet előtti utolsó tan. nap. 2023. 04. 05. – szünet utáni első nap: 2023. 04. 12.)
Fogadóóra 2023. 04. 17.
Vasgyűjtés, e-hulladék 2023. 04. 19-20.
Tankötelesek beíratása 2023. 04. 20-21.
Föld napi rendezvények 2023. 04. 21.
Zrínyi Ilona Matematikaverseny kistérségi fordulója 2023. 04. 21-23.
Fenntarthatósági témahét 2023.04. 24–28.
Felvételi értesítők megküldése 2023. 04. 28.

MÁJUS

Anyák napi műsorok 2023. május
8. osztályos magyar irodalom és matematika szintvizsga, 6. osztályos német szóbeli mérés
2023. 05.
Madarak és Fák Napja 2023. 05. 10.
Pünkösdi hétfő – munkaszüneti nap 2023. 05. 29.
Tanulmányi- és osztálykirándulás – TNM 2

Pályaorientációs nap 2023. 05. 30.

JÚNIUS

Nemzeti összetartozás napja 2023. 06. 03.

Tanév végi osztályozó értekezlet 2023. 06. 08.

Belső továbbképzés TNM 3 2023.06.12.

Gyermeknap, DÖK-nap TNM 4 2023. 06. 14.

Tartós tankönyvek visszagyűjtése 2023. 06. 07.-15.

Utolsó tanítási nap 2023. 06. 15.

Nyári gyermekfelügyelet 2023. 06. 16. -30.

Tanévzáró ünnepség 2023. 06. 17. (10.00)

Középiskolai beiratkozás 2023. 06. 21.-23.

Értékelő nevelőtestületi értekezlet 2023. 06. 23.

Nyári tábor 2023. július

f) A pedagógiai-szakmai ellenőrzések megállapításai a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megtartásával

Az intézményben 2021/22-es tanévben pedagógus minősítés nem zajlott.

2019-ben sor került a vezetői és intézményi tanfelügyeleti látogatásra is.

Vezetői tanfelügyeleti értékelés eredménye (rögzítésének dátuma: 2019. 02. 27.):

Kompetenciák értékelése

1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása

Kiemelkedő területek

- A tanítási helyzetekhez illeszkedő, változatos oktatási módszerekkel oktató és jó taneszközökkel rendelkező az iskola. A vezető lehetőséget teremt a megismerési folyamatok kiteljesítéséhez. Az iskolában alkalmazott módszerek kötődnek a konkrét tanulócsoporthoz, és a különös bánásmódot igénylő tanulókhöz, a szülői és fenntartói elvárásokhoz egyaránt. A tanultak alkalmazása, az önálló gondolkodtatásra szoktatás megnyilvánul az eredményekben is. A hatékony tanuló megismerési technikák segítik a beilleszkedést, a tanulásba bekapcsolódást, és a személyiség fejlesztést. Együttműködést támogató vezetői munkával hatékony a nevelő-oktató munka tervezése, szervezése, ellenőrzése. A céloknak megfelelően, logikusan épülnek egymásra az alapidokumentumok, az elvárásrendszer, és a munka megvalósítása. A tudatos tervezés során nyomon követhetők a konkrét célok, a fejlesztendő területek és erősségek. A tanulói motiválás, differenciálás és aktivitás sokféle formája jelenik meg a hétköznapi munkában. A pozitív, visszajelzésekre épülő türelmes munka a tanulás és tanítás stratégiai vezetésének egyik legerősebb pontja. A vezető egyértelműen határozza meg az iskolában zajló folyamatokat és hozzá tartozó konkrét feladatokat. Elvárásai egyértelműek, törekszik az egyenletes terhelésre. A tehetséggondozás eredményesen zajlik, a kiemelt figyelmet érdemlő tanulók segítséget kapnak. Az oktatás alapidokumentumai összhangban vannak a NAT és Helyi tanterv elvárásaival. A tanítási helyzetekhez illeszkedő, változatos oktatási módszerekkel oktató és jó taneszközökkel rendelkező az iskola. A vezető lehetőséget teremt a megismerési folyamatok kiteljesítéséhez. A módszerek kötődnek a konkrét tanulócsoporthoz, és a különös bánásmódot igénylő tanulókhöz, a szülői és fenntartói elvárásokhoz egyaránt. Együttműködést támogató vezetői munkával, hatékony a nevelő-oktató munka tervezésével, szervezésével, ellenőrzésével valósítja meg céljait. A pozitív, visszajelzésekre épülő türelmes munka a tanulás és tanítás stratégiai vezetésének egyik erős pontja. A vezető egyértelműen határozza meg az iskolában zajló folyamatokat és hozzá tartozó konkrét feladatokat.

Fejlesztendő területek

- A lemorzsolódással fenyegetett tanulókat segítse ezentúl is, megadva a lehetőséget a képességeik minél teljesebb kibontakoztatásához.

2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása

Kiemelkedő területek

- Az intézményi jövőkép összhangban van az intézmény alapidokumentumaival, reális és megvalósítható. Jövőkép kialakításakor figyelembe veszi a külső és belső környezetet. Olyan közös értékeket fogadtat el, melyek mindenki számára egyértelműek, tanuló és pedagógus is értéként építheti be munkájába. A vezető képes arra, hogy a pedagógiai munkát irányítsa, ellenőrizze, pozitívan befolyásolja. Figyelemmel kíséri a külső és belső változásokat, konkrét megoldási javaslatok vannak. Ismeri a változások kezelésének technikáit, úgy, hogy a kiemelt stratégiai célok ne sérüljenek. A tanítási helyzetekhez illeszkedő, változatos oktatási módszerekkel oktató és jó taneszközökkel rendelkező az iskola. A vezető lehetőséget teremt a megismerési folyamatok kiteljesítéséhez. Az iskolában alkalmazott módszerek kötődnek a konkrét tanulócsoporthoz, és a különös bánásmódot igénylő tanulókhöz, a szülői és fenntartói elvárásokhoz egyaránt. A tanultak alkalmazása, az önálló gondolkodtatásra szoktatás megnyilvánul az eredményekben is. A hatékony tanuló megismerési technikák segítik a beilleszkedést, a tanulásba bekapcsolódást, és a személyiség fejlesztést. Együttműködést támogató vezetői munkával hatékony a nevelő-oktató munka tervezése, szervezése, ellenőrzése. A céloknak megfelelően, logikusan épülnek egymásra az alapidokumentumok, az elvárásrendszer, és a munka megvalósítása. A tudatos tervezés során nyomon követhetők a konkrét célok, a fejlesztendő területek és erősségek. A tanulói motiválás, differenciálás és aktivitás sokféle formája jelenik meg a hétköznapi életben. A pozitív, visszajelzésekre épülő türelmes munka a tanulás és tanítás stratégiai vezetésének egyik legerősebb pontja. A vezető egyértelműen határozza meg az iskolában zajló folyamatokat és hozzá tartozó konkrét feladatokat. Elvárásai egyértelműek, törekszik az egyenletes terhelésre.

Fejleszhető területek

- Stratégiai céljainak minél közelebb hozása a munkatársakhoz.

3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása

Kiemelkedő területek

- Vezetői munkájával kapcsolatban számít a kollégák véleményére, amit megszívlel. Ismeri erősségeit és fejlesztendő területeit. Önértékelése reális, keresi az új információkat és lehetőségeket terveit megvalósítására. Tudatosan megőrzi és fenntartja munkája iránt a motivációját. Tisztában van vezető szerepével, annak minden szépségével és nehézségével. Tervezi vezetői fejlődésének útjait, de elfogadja elgondolásainak kritikáját is. Intézményének működéséhez szükséges jogi és pedagógiai ismeretek birtokában van. Tájékozott a pedagógia újszerű irányait tekintve, folyamatosan beépíti munkájába önfejlesztésének ismerveit. Nyitott a kollégái véleménye iránt, meghallgatja őket, visszajelzéseivel segíti kollégáit. Önismerete, önreflexiója reális, jól ismeri saját erősségeit és fejlesztendő területeit. Hiteles és etikus munkatársaihoz való hozzáállása, magatartása, kommunikációja. Vezetői céljait időarányosan törekszik megvalósítani, céljai és kitűzött feladatai összhangban vannak. Céljait közösségekben valósítja meg, felkelti érdeklődésüket, képes mozgósítani a közösséget. Kommunikációja segíti a kollégákat abban, hogy minél többen fogadják el koncepcióit, a változások igényével együtt. Terveihez viszonyított előre haladását többször felülvizsgálja, ha szükséges, korrekciót hajt végre. Az oktatás iránt elkötelezett személyiség, aki évtizedek óta kitartóan tesz intézményének kitűzött céljaiért, fiatal generációk felneveléséért. Vezetői munkájával kapcsolatban számít a kollégák véleményére, amit megszívlel. Ismeri erősségeit és fejlesztendő területeit. Önértékelése reális, keresi az új információkat és lehetőségeket terveit megvalósítására.

Fejleszhető területek

- Kompetenciamérések eredményeinek fenntartása, belső mérések elemzése és a tanulságok levonása.

4. Mások stratégiai vezetés és operatív irányítása

Kiemelkedő területek

- Vezetői feladatait megosztja vezető társaival, kollégáival és a beosztottakkal egyaránt. A humán erőforrás ellenőrzésében és értékelésében tevőleges részt vállal. A nevelőtestület tagjait továbbképzésre inspirálja. Együttműködés tapasztalható a szervezet belső kisebb csoportjaiban, elsősorban a munkaközösségekben. Szakmai megújulásért programokat szervez. Kollégáival és egyéb szakemberekkel konstruktívan együttműködik. Személyes kapcsolatot tart munkatársaival, a tanulókkal, szüleikkel és az intézmény valamennyi külső és belső partnerével. Tanácsokkal látja el a pályakezdőket. A feladatok egy részét delegálja, megbízza munkatársai tudásával. Maga irányítja az intézmény belső ellenőrzési mechanizmusát, órákat látogat, részt vesz az értékelési és ellenőrzési módszerek kialakításában, kipróbálásában.

Fejleszhető területek

- Továbbra is kezdeményezze, szervezze és ösztönözze az intézményen belüli együttműködéseket! A következő beiskolázási tervben preferálja azokat a képzéseket, amelyeket a változó környezetben is hasznosítani tud.

5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

Kiemelkedő területek

- Tudatosan nyomon követi a jogi szabályozók változásait. Az eszközök és taneszközök megléte elégséges az oktatás jelenlegi elvárásaihoz. Ösztönzi az iskolában folyó munka pozitív elismertetését. Jó kapcsolatot ápol a település vezetőivel, érdekelt a közös gondolkodásban. Kapcsolatot tart fenn a külső-belső partnerek képviselő szervezeteivel. A vezető az alkalmazottak érdekeit szem előtt tartja, szociálisan érzékeny. A dolgozók erkölcsi és anyagi megbecsülése érdekében mindent megtesz. A jogszabályok által biztosított lehetőségeket alkalmazza, a dolgozókat erről tájékoztatja. A dolgozók és az intézmény, valamint a fenntartó érdekeit összehangolja. A fenntartó humán- és tanügyigazgatási referenseivel egyeztet, közösen gondolkodik a pedagógusok érdekében.

Fejleszhető területek

- Folyamatos kapcsolattartás a partnerekkel történő kommunikáció során.

Intézményi értékeléshez kapcsolódó tanfelügyeleti ellenőrzés eredménye (intézkedési terv):

1. Intézményi önértékelés intézkedési terve

Intézkedési terv kezdő dátuma: 2019. 03. 04.

Önértékelési terv befejező dátuma: 2024. 03. 04.

Kiemelkedő területek felsorolása Önértékelés területe

Intézményünkben kiemelten nagy figyelmet fordítunk a stratégiai és operatív tervek összehangolására. Dokumentumainkban (tervezéskor) figyelembe vesszük az előző mérések eredményeit, tervezett célok elérését befolyásoló tényezőket, az ellenőrzések eredményeit, a környezet és a köznevelés-irányítás elvárásait és ennek elemzésével igyekszünk teljesíthető terveket meghatározni. A tervezéstől (stratégiai, operatív) a végrehajtásig minden eszközt felhasználunk (jogszabályok, mérési eredmények, tanterv és tanmenet tervezés, különböző tanítási-tanulási módszerek, pedagógusképzések, hospitálás, ellenőrzés) a sikeres feladatellátásban. Ezt különböző dokumentumok pl. tanterv, tanmenet, munkaterv, beszámoló, naplók, ellenőrzési jegyzőkönyvek is igazolják.

Pedagógiai folyamatok

Fontos pedagógiai feladatunk tanulóink személyiségének képességeinek, készségeinek fejlesztése. Pedagógiai programunk kiemelt feladata a környezeti- és egészségnevelés, amely

színtere a személyiségformálásnak, a közösségi nevelésnek is. Ehhez is kapcsolódik ökoiskolai tevékenységünk. A személyiségfejlesztés és közösségformálás érdekében számtalan tanórai és tanórán kívüli programot, szabadidős tevékenységet szervezünk. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal szakemberek foglalkoznak. Tehetségpontként a tehetségek azonosítása, fejlesztése nagy hangsúlyt kap.

Személyiség- és közösségfejlesztés

Az intézményi eredményeket elemezzük minden évben: kompetenciamérések eredményei (matematika, szövegértés, idegen nyelv), tanév végi eredmények, versenyeredmények, továbbtanulási mutatók, szintvizsga eredményei, NETFIT eredményei, lemorzsolódási mutatók. Az intézmény vezetése gondoskodik a tanulási eredményességről szóló adatok, elemzések belső nyilvánosságáról. Az eredmények kiértékelése, elemzése kijelöli tanulócsoportonként a fejlesztési területeket, amelyek a következő évi tervezés alapjai. Az intézmény pedagógiai programjának kiemelt eleme a tanulás-tanítás eredményessége.

Eredmények

Az intézmény vezetése támogatja, ösztönzi az intézményen belüli kommunikációt. Segíti a munkaközösségek, szakmai csoportok tervezését, együttműködését. Működik a belső tudásmegosztás, amelyet a vezető irányít. Az információáramlás, a kommunikáció rendszeres, amelyet az e-mail, elektronikus napló, honlap, értekezletek, gyűlések, megbeszélések, telefon, a hirdetőtábla segít. A tanulók irányába történő kommunikációt segíti a DÖK, a faliújság, az e-napló, az iskolarádió, a honlap, a Facebook csoportok és felületek.

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz tájékoztatási kötelezettségeinek. Az intézmény részt vesz a különböző társadalmi, szakmai szervezetek munkájában és a helyi közéletben. A pedagógusok és a tanulók részt vesznek a különböző helyi/regionális rendezvényeken. Az intézmény kapcsolatrendszere sokrétű, kapcsolatai, együttműködései sikeresek. A vezető az iskola életéről, eseményeiről, eredményeiről állandó jelleggel tájékoztatja a szülőket, szűkebb és tágabb környezetünket. Az intézmény saját honlappal rendelkezik, amely folyamatosan frissül, aktualizálódik. Az iskola Facebook oldalán tájékoztatjuk a közönséget az iskolában történt eseményekről, hírekről. A Kunszállási Hírek havi lapban minden hónapban publikál az iskola vezetősége az iskola életéről, eredményeiről. Nagyobb horderejű eseményekről tájékoztatást adnak a Petőfi Népe napilapban, a Baon.hu felületen, a kiskunfélegyházi rádióban.

Az intézmény külső kapcsolatai

Az intézményben a hatékony nevelő-oktató munkához mind a személyi, mind a tárgyi feltételek biztosítottak. A szakos ellátottság teljes. Az erőforrások felmérése rendszeres, pótlásuk folyamatos. A pedagógusok nyitottak az új módszerek, tanulás-szervezési eljárások irányában, innovatívak. Pedagógusképzéseken szívesen vesznek részt. Hagyományaink ápolása fontos, amely alapidokumentumainkban is megjelenik. Az intézmény dolgozói, partnerei is ismerik, ápolják hagyományainkat, újakat teremtünk. A felelősség és hatáskörök megfelelnek az intézmény helyi szabályozásában rögzítetteknek, és támogatják az adott feladat megvalósulását.

A pedagógiai munka feltételei

Az intézmény pedagógiai programja koherens a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban foglaltakkal. A Pedagógiai Program, mint az iskola pedagógiai stratégiai terve meghatározza az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit. A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés.

Fejlesztendő terület I. (Pedagógiai folyamatok)

Fejlesztési feladat: A pedagógusok a pedagógiai program és helyi tanterv követelmény- és értékelési rendszerét alaposan tanulmányozzák, minden pedagógus tartsa be a meghatározott értékelési rendszert.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: Az intézményi önértékelés során feltárt fejlesztendő terület: a tanulók értékelése egyértelmű követelmények szerint történjen, amit minden pedagógus betart. Cél az egységes értékelési rendszer használata.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Munkaközösségi és intézményi munkatervek, beszámolók. Ellenőrzési terv.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: Minden pedagógus tekintse át a pedagógiai programot, a helyi tantervet, kiemelten az értékelési rendszerre.

A feladat végrehajtásának módszere: Dokumentumok tanulmányozása. Nevelőtestületi és munkaközösségi értekezlet, megbeszélés. A pedagógusok által történő tanulói értékelés megfelelésének vezetői ellenőrzése.

A feladat elvárt eredménye: A pedagógiai program, a helyi tanterv alapos ismerete. Az értékelési rendszer egységes alkalmazása.

A feladat tervezett ütemezése: 2018/19-es tanév II. féléve során a dokumentumok megismerése (elektronikusan újra elküldve minden kollégának). A tanév végén munkaközösségi és nevelőtestületi értekezleten megbeszélés. A 2019/20-as tanév első félévében a tanulói értékelések ellenőrzése naplóellenőrzéssel, óralátogatással. Továbbiakban folyamatos.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösségvezetők.

Fejlesztendő terület II. (személyiség- és közösségfejlesztés)

Fejlesztési feladat: A tanulók önismeretének, etikus magatartásának fejlesztése.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: Az intézményi önértékelés során feltárt fejlesztendő terület, hogy a diákok viselkedése környezetükkel szemben nem elég udvarias, előítéletmentes.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Munkaközösségi beszámolók, munkatervek

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: Az etikus magatartás fejlesztése közösségi és egyéni szinten.

A feladat végrehajtásának módszere: Iskolai-, osztály-, csoport szinteken még több közösségépítő program, játék és kommunikációs feladatok beépítése. Önismereti feladatok, játékok etika, osztályfőnöki, pályorientációs órákon. Szakemberek által tartott interaktív foglalkozások szervezése.

A feladat elvárt eredménye: Tanulói önismeret fejlődése. Elfogadható, etikus magatartás kialakulása.

A feladat tervezett ütemezése: Folyamatosan.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Tanulók, az iskola összes alkalmazottja, szülők, külső szakemberek.

Fejlesztendő terület III. (eredmények)

Fejlesztési feladat: Intézményi elégedettség mérési rendszer kidolgozása.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A szervezet, intézmény állapotáról nincsenek pontos adatok. Ezek ismerete fontos az iskola fejlesztésében, fejlődésében.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Beszámolók, mérőeszközök, mérési rendszer.

A célok eléréséhez szükséges feladatok:

A feladat: A mérési rendszer kidolgozása, eredmények analízise, nyilvánosságra hozása, fejlesztési terv készítése.

A feladat végrehajtásának módszere: A korábbi MIP kérdőíveinek (tanulói, szülői, alkalmazotti) átdolgozása. Nevelőtestületi klímateszt. SWOT analízis. Eredmények ismertetése a nevelőtestülettel.

A feladat elvárt eredménye: A mérések alapján az intézmény állapotáról pontos adatok, amelyek az intézményfejlesztést segítik.

A feladat tervezett ütemezése: Folyamatos. Két tanév alatt kialakult rendszer.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Vezetőtársak, alkalmazottak, szülők, tanulók, BECS.

Fejlesztendő terület IV. (belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció)

Fejlesztési feladat: Kétoldali kommunikáció fejlesztése, egyenletes munkaterhelés.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: Az intézményi önértékelés során feltárt fejlesztendő terület, az információáramlás nem teljeskörű, a munkaelosztás nem egyenletes.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Munkatervek, beszámolók.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A kétoldali kommunikáció fejlesztése. Az egyenletes munkaterhelés.

A feladat végrehajtásának módszere: A munkaközösség-vezetők a munkaterv aktuális feladatait egyeztetik. A havi program kifüggesztésre kerül. A feladatok elvégzésének ellenőrzése határidőre a munkaközösségvezetők által. Gyakoribb munkamegbeszélések. A munkaterv készítésénél a feladatok egységes elosztása. A szakmai csoportok az éves feladatokat önállóan, egységesen osszák szét.

A feladat elvárt eredménye: Javul a kommunikáció, egymás megbecsülése. A pedagógusok kevésbé leterheltek, frusztráltak.

A feladat tervezett ütemezése: Folyamatos.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Iskolavezetés, munkaközösség vezetők, pedagógusok.

Fejlesztendő terület V. (intézményi külső kapcsolatok)

Fejlesztési feladat: Panaszkezelési eljárásrend módosítása.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: Az SZMSZ-ben szereplő eljárásrend nem elég részletes.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Dokumentumok, jegyzőkönyvek

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: Részletesen kidolgozott panaszkezelési eljárásrend készítése.

A feladat végrehajtásának módszere: Jogszabályi előírások alapján, a fenntartó dokumentumaival való összehangolás után SZMSZ módosítás.

A feladat elvárt eredménye: Megfelelő eljárásrend.

A feladat tervezett ütemezése: SZMSZ módosítása 2019. augusztus 31-éig.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Iskolavezetés, munkaközösség vezetők, pedagógusok.

Fejlesztendő terület VI. (a pedagógiai munka feltételei)

Fejlesztési feladat: A megfelelő humán erőforrás és a tárgyi feltételek biztosítása a hatékony tanulási-tanítási folyamatokhoz.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tárgyi feltételek, az infrastruktúra fejlesztése, megfelelő tanulási környezet. A 100%-os szakos ellátás további biztosítása a megfelelő feladatellátáshoz.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Eszközbeszerzés ütemterve, munkatervek, beszámolók

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A humán erőforrás, tárgyi feltételek rendszeres felmérése. Motiváló környezet kialakítása. Költségvetési források összehangolása az igényfelméréssel. Támogatók kutatása, pályázatokon való eredményes részvétel. Továbbképzési program összehangolása továbbra is az intézményi igényekkel és az egyéni elképzelésekkel.

A feladat végrehajtásának módszere: Szakmai műhelyek, jó gyakorlatok átvétele, pedagógus továbbképzések, pályázatfigyelés és –írás

A feladat elvárt eredménye: Bővül a taneszközállomány. Az új módszerek, jó gyakorlatok beépülnek a mindennapi használatba. Sikeres pályázatok.

A feladat tervezett ütemezése: Folyamatos.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Vezetők, munkaközösség vezetők, pedagógusok, pályázatfigyelő munkacsoport.

Fejlesztendő terület VII. (A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés)

Fejlesztési feladat: A stratégiai dokumentumok nyomon követése, szükség szerinti aktualizálása. A központi szabályozóknak megfelelő taneszközök, digitális tananyagok biztosítása, fejlesztése.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A jogszabályi vagy szervezeti változásoknak megfelelően a dokumentumok aktualizálása. Korszerű taneszközök, segédletek használata hozzájárul a hatékony tanulási folyamathoz

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Stratégiai dokumentumok, tanmenetek, tankönyvrendelés.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A stratégiai dokumentumok felülvizsgálata időközönként. A tankönyvrendelés a kiemelt pedagógiai folyamatokkal összhangban történjen.

A feladat végrehajtásának módszere: Dokumentumelemzés.

A feladat elvárt eredménye: Dokumentumaink aktualizáltak. Az oktató-nevelő munka hatékonysága nő. A feladat tervezett ütemezése: Évente augusztus 31-éig a dokumentumok esetén. A tankönyvrendelés határ idejéig évente.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Intézményvezető, -helyettes, munkaközösség vezetők.

II. Intézkedési terv az intézményi tanfelügyelet megállapításai alapján

Intézkedési terv kezdő dátuma: 2019. 05. 02.

Önértékelési terv befejező dátuma: 2024. 05. 02.

Kiemelkedő területek felsorolása Önértékelés területe

Az SzMSz és a Házi rend összeállítása, egybehangzósága.

Pedagógiai folyamatok

Kiemelt figyelmet fordítanak a fejlesztendő és tehetséges tanulóakra egyaránt, mellyel a szülői közösség elégedett. Iskolai programok elősegítik a tanulók komplex személyiségfejlődését. Jó együttműködést alakítottak ki a szülőkkel. Tehetséggondozás, versenyeken elért eredmények.

Személyiség- és közösségfejlesztés

Az iskola hagyományainak ápolása, a közösségi szellem erősítése.

Eredmények

Szakmailag elkötelezett nevelőtestület. A tanulók nevelésének, oktatásának érdekében a pedagógusok kezdeményezően együttműködnek egymással és a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel a problémák megoldásában.

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

Szerteágazó, jól karbantartott kapcsolatrendszerrel rendelkezik az intézmény. A pedagógusok és a tanulók aktívan részt vesznek a különböző rendezvényeken, versenyeken. Helyi közéletbe történő bekapcsolódás rendszeres és magas színvonalú.

Az intézmény külső kapcsolatai

Hagyományápolás, közösségi programokba történő bekapcsolódás Tanulók szabadidős tevékenységének szervezése, kulturális nevelés

A pedagógiai munka feltételei

A központi elvárásoknak magas szinten megfelelnek. Ezt alátámasztja, hogy az Országos Kompetencia Méréseken elért eredményeik jók és az utóbbi két tanévben nem volt év végi bukás a tanulók körében.

A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés

Fejlesztendő terület I. (pedagógiai folyamatok)

Fejlesztési feladat: Az éves tervezés célkitűzéseinek pontosítása.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: Az éves tervezéseknél helyzetelemzésből eredendő, konkrét célok kitűzése.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Munkaközösségi és iskolai munkatervek. A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A munkatervekben helyzetelemzés kidolgozása, amellyel összefüggő célrendszer meghatározása, konkrét célok tervezése a feladat.

A feladat végrehajtásának módszere: augusztusban munkaközösségi értekezleten és nevelőtestületi értekezleten a munkatervek kidolgozása.

A feladat elvárt eredménye: Komplex munkatervek készítése.

A feladat tervezett ütemezése: 2019/20-as tanév, majd folyamatosan minden tanévben.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösségvezetők, vezetők.

Fejlesztendő terület I. (pedagógiai folyamatok)

Fejlesztési feladat: A pedagógiai program helyi tantervének módosítása.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: A keret tanterv adaptálása, helyivé tétele.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Helyi tanterv.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A pedagógiai program módosítása.

A feladat végrehajtásának módszere: Munkaközösségi értekezleten, nevelőtestületi a részletek kidolgozása.

A feladat elvárt eredménye: Pontos, az iskolára jellemző, egyedi helyi tanterv.

A feladat tervezett ütemezése: 2020/21-es tanév eleje.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösségvezetők, vezetők.

Fejlesztendő terület I. (pedagógiai folyamatok) Fejlesztési feladat: A pedagógusok dokumentációjának pontosítása. Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: A tanmenetek és az elektronikus napló szinkronizálása.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Tanmenetek, e-napló.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: Tanmenetek dokumentálásának hangolása az e-naplóhoz.

A feladat végrehajtásának módszere: E-napló ellenőrzés havonta.

A feladat elvárt eredménye: A dokumentáció egyezősége.

A feladat tervezett ütemezése: 2019/20-as tanév eleje.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösségvezetők, vezetők.

Fejlesztendő terület II. (személyiség- és közösségfejlesztés)

Fejlesztési feladat: NINCS.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai:

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A feladat végrehajtásának módszere:

A feladat elvárt eredménye: A feladat tervezett ütemezése:

A feladat végrehajtásába bevontak köre:

Fejlesztendő terület III. (eredmények)

Fejlesztési feladat: Pedagógiai program helyi tantervének átdolgozása.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: Egyéni arculat erősítése a pedagógiai programban.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Pedagógiai program.

A célok eléréséhez szükséges feladatok. A feladat: A pedagógiai program módosítása. A feladat végrehajtásának módszere: Munkaközösségi értekezleten, nevelőtestületi a részletek kidolgozása.

A feladat elvárt eredménye: Pontos, az iskolára jellemző, egyedi helyi tanterv.

A feladat tervezett ütemezése: 2020/21-es tanév eleje.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösségvezetők, vezetők.

Fejlesztendő terület III. (eredmények)

Fejlesztési feladat: A munkaterv és beszámoló összehangolása.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: Az éves munkatervben megfogalmazott célok mentén értékeljék az adott tanév munkáját.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Munkaterv, munkaközösségi és intézményi beszámoló.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A tanév végi beszámoló struktúrájának módosítása.

A feladat végrehajtásának módszere: Munkaközösségi értekezleten, nevelőtestületi értekezleten beszámolók kidolgozása

A feladat elvárt eredménye: Összehangolt munkaterv és beszámoló.

A feladat tervezett ütemezése: 2019/20-as tanév.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösségvezetők, vezetők.

Fejlesztendő terület III. (eredmények)

Fejlesztési feladat: Beszámolók pontosítása. Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: Pályaválasztási eredmények beépítése a beszámolóba és a munkatervbe.

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Tanév végi beszámoló.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: Beszámolóba a továbbtanulási mutatók megjelenítése.

A feladat végrehajtásának módszere: A 8. osztályos osztályfőnök elemzi, kidolgozza a pályaválasztás eredményeit.

A feladat elvárt eredménye: Pontos beszámoló.

A feladat tervezett ütemezése: 2019/20-as tanév vége.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Osztályfőnökök, vezetők.

Fejlesztendő terület IV. (belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció)

Fejlesztési feladat: Kétoldali kommunikáció fejlesztése, egyenletes munkaterhelés.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: az információáramlás nem teljeskörű, a munkaelosztás nem egyenletes.

Fejlesztési feladat mérőföldkövei, ellenőrzési pontjai: Munkaterv, beszámoló.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A kétoldali kommunikáció fejlesztése. Az egyenletes munkaterhelés.

A feladat végrehajtásának módszere: A munkaközösség-vezetők a munkaterv aktuális feladatait egyeztetik.

A havi program kifüggesztésre kerül.

A feladatok elvégzésének ellenőrzése határidőre a munkaközösség-vezetők által.

Gyakoribb munkamegbeszélések.

A munkaterv készítésénél a feladatok egységes elosztása.

A szakmai csoportok az éves feladatokat önállóan, egységesen osszák szét.

A feladat elvárt eredménye: Javul a kommunikáció, egymás megbecsülése. A pedagógusok kevésbé leterheltek, frusztráltak.

A feladat tervezett ütemezése: Folyamatos.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Iskolavezetés, munkaközösség-vezetők, pedagógusok.

Fejlesztendő terület V. (intézményi külső kapcsolatok)

Fejlesztési feladat: NINCS.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága:

Fejlesztési feladat mérőföldkövei, ellenőrzési pontjai:

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A feladat végrehajtásának módszere:

A feladat elvárt eredménye: A feladat tervezett ütemezése:

A feladat végrehajtásába bevontak köre:

Fejlesztendő terület VI. (a pedagógiai munka feltételei)

Fejlesztési feladat: Jó gyakorlatok rögzítése.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: Az intézményi, pedagógiai fejlesztések rögzítése jó gyakorlat formájában.

Fejlesztési feladat mérőföldkövei, ellenőrzési pontjai: Belső műhelymunka.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: Intézményi jó gyakorlatok rögzítése az „iskolataska” vagy OFI felületeken.

A feladat végrehajtásának módszere: Munkaközösségi értekezleten a jó gyakorlatok összeállítása. Az informatikus feltölti az anyagot.

A feladat elvárt eredménye: Jó gyakorlatok közzététele.

A feladat tervezett ütemezése: 2021/22-es tanév.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösség-vezetők.

Fejlesztendő terület VII. (A Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés)

Fejlesztési feladat: Pedagógiai program helyi tantervének átdolgozása.

Fejlesztési feladat célja, indokoltsága: A tanfelügyeleti ellenőrzés során feltárt fejlesztendő terület: Az intézmény pedagógiai programjában célszerű lenne az intézményre vonatkozó helyi célokat, elvárásokat részletesebben, konkrétabban megjeleníteni

Fejlesztési feladat mérföldkövei, ellenőrzési pontjai: Pedagógiai program.

A célok eléréséhez szükséges feladatok

A feladat: A pedagógiai program módosítása.

A feladat végrehajtásának módszere: Munkaközösségi értekezleten, nevelőtestületi a részletek kidolgozása.

A feladat elvárt eredménye: Pontos, az iskolára jellemző, egyedi helyi tanterv.

A feladat tervezett ütemezése: 2020/21-es tanév eleje.

A feladat végrehajtásába bevontak köre: Pedagógusok, munkaközösségvezetők, vezetők.

g) Szervezeti és Működési Szabályzat, Házi rend, Pedagógiai program az iskola honlapján megtalálható. <http://kunszallas.edu.hu/>

23. § (3)

A pedagógusok iskolai végzettsége és szakképzettsége, hozzárendelve a helyi tanterv tantárgyfelosztásához a 2022/2023-as tanévre.

1 fő	főiskola	tanító 1. osztály
1 fő	főiskola	tanító 2. osztály
1 fő	főiskola	tanító 3. osztály
1 fő	főiskola	tanító 4. osztály
1 fő	egyetem, főiskola	testnevelő tanár,
1 fő	egyetem, főiskola	biológia-kémia-, környezetvédelem szakos középiskolai tanár szakvizsgázott pedagógus és közoktatás-vezető kémia-biológia
1 fő	főiskola	matematika-fizika szakos tanár - GYES
1 fő	főiskola	tanító-pedagógia és ének-zene szakkollégium magyar nyelv és irodalom szakos tanár, kulturális menedzser
1 fő	egyetem főiskola	néprajz szakos bölcsész, ének-zene-történelem szakos középiskolai tanár ének zene
1 fő	főiskola	tanító-német tanár
1 fő	főiskola	tanító-angol műveltségterület angol fakultáció
1 fő	főiskola	számítástechnika szakos tanár informatika 5-8. digitális kultúra. életvitel és gyakorlat, technika 5-6-7. osztály, rendszergazda
1 fő	főiskola	tanító. napközis cs. vez. 3. o.,

		környezet,-ének-zene,-fejlesztő foglalkozások
1 fő	egyetem, főiskola	földrajz szakos középiskolai tanár
1 fő	főiskola	tanító-. napközis vezető 1.o.
1 fő	főiskola	fejlesztőpedagógus, BTMN igényű csoport
1 fő	főiskola	tanító, matematika és informatika műveltségi terület 3-4. osztály informatika
1 fő	főiskola	tanító 2. osztály napközis csoportvezető, vizuális kultúra, etika
1 fő	főiskola	tanító angol műveltség terület napközis csoportvezető 4.
1 fő	főiskola	Gyógypedagógus jelenleg GYES
1 fő	főiskola	részf. táncpedagógus néptánc 1-8.
1 fő	sakkoktató	sakk szakedző

b) a betöltött munkakörök alapján a nevelő és oktató munkát segítők számát, iskolai végzettségét és szakképzettségét

1 fő	gimnázium	érettségi iskolatitkár
1 fő	egyetem, főiskola	könyvtárostanárnő könyvtáros, pedagógia asszisztens

c. Az országos mérés-értékelés eredményei, évenként feltüntetve: A tanulók képességszintjeinek határai a standard képességpontok skáláján (<http://kunszallas.edu.hu/>).

d. A tanulók le- és kimaradásával, évfolyamismétlésével kapcsolatos adatok

2.4. Továbbhaladás, magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet valamennyi évfolyamon – a kötelező, s szabadon választott tantárgyakból egyaránt -, ha a tantárgyi követelményeket legalább elégséges (2) szinten teljesítette. A tantárgyi követelményeket az iskola Helyi tanterve tartalmazza.

Az SNI tanulók esetében ez a követelményrendszer fogyatékosságuk mértékéhez igazított lehet, s a helyi tanterv az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.

Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb 3 tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet (augusztus hónap végén).

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen az adott tanévben meghaladja a 250 tanítási órát, illetve hiányzásai egy adott tantárgyból meghaladják a tanítási órák 30

százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, illetve az iskola a 20/2012. EMMI rendelet 51.§. (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően, előzetesen értesítette a szülőt a mulasztás jogkövetkezményeiről, egyéb értesítési kötelezettségeinek eleget tett.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismérléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A tanév végén osztályozóvizsgára kell utasítani, ha nem áll rendelkezésre elegendő számú jegy a tanuló értékeléséhez.

Tanköteles tanuló nem zárható ki a köznevelés rendszeréből. „Eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától” fegyelmi büntetés tanköteles tanulóval szemben csak rendkívüli, vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható, a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Választott tantárgyat leadni - általános szabályként - csak lezárt tanév után lehet. A választott tantárgy felvétele a körülmények mérlegelése után a szaktanár, illetve az igazgató döntése alapján történik.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő írásbeli kérelmére egyéni munkarendű tanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, illetőleg a tanuló egyénileg készül fel. Az iskola állapítja meg a tanuló érdemjegyeit és osztályzatait, továbbá dönt - minden esetben - a tanuló magasabb évfolyamra lépésével kapcsolatos kérdésekben. Az egyéni munkarendű tanuló a tanév végén törvényben szabályozott tantárgyakból, az adott évfolyamon osztályozóvizsgát köteles tenni. Az értékelés, minősítés és továbbhaladás rendje ebben az esetben is azonos az általános eljárás rendjével. Az egyéni munkarendű státuszt kérelmezni, a kérést indokolni kell. Az egyéni munkarendű státuszt az Oktatási Hivatal engedélyezi.

Ha a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd-, illetve más fogyatékos tanuló az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság, a beilleszkedési, magatartási, tanulási zavarral küzdő tanuló a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarendű tanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról – felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, illetve az ehhez szükséges pedagógusokról – a szakértői véleményben foglaltak szerint – az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

12.5. Kilépés, tanulói jogviszony megszűnése, megszüntetése

A tankötelezettségi időn belül a tanulói jogviszony csak a törvényben szabályozottaknak megfelelően szüntethető meg. Ha a tanuló iskolát változtat, tanulói jogviszonya az új iskolába történő beiratkozáskor szűnik meg. Megszűnik a tanulói jogviszony a kizárás, az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján. Nem tanköteles tanuló esetén a tanulói jogviszony a törvényben szabályozott feltételek esetén - igazolatlan hiányzások, tanulmányi kötelezettség elmulasztása - szüntethető meg. Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette. Az iskolai tanítási év utolsó napján megszüntethető egyoldalú nyilatkozattal annak a tanulónak a tanulói jogviszonya is, aki a nappali rendszerű iskolai oktatásban nem vehet részt, feltéve, hogy az iskolában nincs felnőttoktatás, vagy a tanuló abban nem kíván részt venni.

A 8. évfolyamos tanulónak megszűnik az intézményben a tanulói jogviszonya a tanulmányi kötelezettségek sikeres teljesítése után.

2021/22. tanévi adatok:
Tantárgyi bukások száma: 0
Bukott tanulók száma: 0

f) A tanórán kívüli egyéb foglalkozások igénybevételének lehetősége

Alsó tagozatosaink számára meghirdetett szakköreink:

Szakkör megnevezése	Időpontja
Angol szakkör 1. osztály	Csütörtök: 11.55 – 12.40
Angol szakkör 2-3. osztály	Szerda: 12.50 – 13.35
Sakk:	Kedd: 15.00 – 17.00
Iskolai sportkör 1-2. osztály	Péntek: 13.40 – 14.25
Iskolai sportkör 3-4. osztály	Kedd: 15.15 – 16.00

A 4. osztályosok számára meghirdetett angol nyelv szabadon választható foglalkozás jelentkezési időszaka a 2021/22-es tanévben lezárult, ennek időpontjai a következőképpen alakultak:

Kezdő csoport (4-5. oszt.): kedd: 12.50 – 13.35 és csütörtök 13.40 – 14.25

Felső tagozatosok számára meghirdetett szakköreink

Szakkör megnevezése	Időpontja
Környezetvédelmi szakkör	Hétfő: 14.30 – 16.00
Iskolai sportkör	Szerda: 14.00-15.30
Sakk:	Szerda: 15.00-17.00
Informatika szakkör	Szerda: 15.15 – 16.00
Énekkar	Csütörtök: 15.15 – 16.00

Felső iskolai sportkör esetében az alábbi sportágak indulnak: kosárlabda, atlétika, futball és szabadidős sportok.

A felső tagozatosaink számára meghirdetett angol nyelv szabadon választható foglalkozás jelentkezési időszaka a 2021/22-es tanévben lezárult, ennek időpontjai a következőképpen alakultak:

Kezdő csoport (4-5. oszt.): kedd: 12.50 – 13.35 és csütörtök 13.40 – 14.25

Középhaladó csoport (6-7. oszt.): kedd és csütörtök: 14.30 – 15.15

Haladó csoport (8. oszt.): kedd és csütörtök: 15.15 – 16.00

A meghirdetett szakköreink mellett az iskolában tanító pedagógusok egyéni és csoportos felzárkóztató foglalkozásokat, illetve tehetséggondozó foglalkozásokat is tartanak minden héten, melyről a szülőt külön értesítik, amennyiben gyermeke megfelelő tanulmányi előrehaladása, képességeinek kibontakoztatása érdekében erre a pedagógus megítélése alapján szükség van. Az ezeken való megjelenés a tanuló számára kötelező.

(A tanulók számára birkózást szervez a Kiskunfélegyházi Vasas TK birkózó szakosztálya kedden és csütörtökön 16.00 – 18.00 között a Petőfi Rendezvény- és Faluházban. Valamint délutáni néptánc oktatás is zajlik.)

g) A hétfégi házi feladatok és iskolai dolgozatok szabályai

20. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tananyag feldolgozásának, az ismeretek gyarapításának, a készségek alakításának és megszilárdításának az iskolában két terepe van: a tanórai és az otthoni munka.

A tananyag feldolgozásának menetében minden olyan feladat, amelyet a tanítási időn kívül (otthon, napközi) egyéni munkával végeznek a tanulók, ebbe a kategóriába tartoznak.

Házi feladat célja: az ismeretek megszilárdítása, emlékezetbe vésése, valamint további gyakoroltatása, önálló feldolgozás, a következő tananyag előkészítése.

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

A házi feladat típusai:

A) Írásbeli házi feladat

- Tankönyv, feladatgyűjtemény feladatainak megoldása
- Tesztek
- Házi dolgozatok
- Másolási feladatok
- Illusztrációk készítése
- Kiselőadásra történő felkészülés

B) Szóbeli házi feladat

- Tartalmi összefüggések elsajátítása
- Szabályok, fogalmak, bevésése
- Házi olvasmányok
- Memoriterek

C) Gyűjtőmunka

(könyvtári anyagok, szemléltető eszközök, természetes anyagok, stb.)

Írásbeli házi feladat:

A pénteki napok tanóráin a tanuló ugyanannyi házi feladatot kaphat, mint a hét többi tanítási napján. Ezek péntek délután elkészíthetők, így a hétfégi zavartalan pihenést nem befolyásolják.

Célja: képet ad a nevelőnek, hogy az új ismereteket mennyire sajátították el a tanulók, hol van szükség korrekcióra, további gyakorlásra.

Írásbeli feladatok jellege: teszt, tankönyvi feladat, példatári feladat, munkafüzet feladatai, cím alapján leíró, másolás, vázlat, illusztráció készítése.

Előkészítés: a feladatokat minden esetben elő kell készíteni, azaz irányt kell mutatni a megoldáshoz.

Szóbeli házi feladat

A tanórán elsajátított ismertek bevésése, megszilárdítása, összefüggések, szabályok fogalmak bevésése, gyakorlása. A tanulók beszédképességének fejlesztése.

Ebbe a kategóriába soroljuk a kötelező memoriterek, valamint a kötelező olvasmányokat.

Szóbeli feladatot minden nap kaphatnak a tanulók, időpontot illetően nincs korlátozás.

A tanulás elvárt alapja: tankönyv, munkafüzet, tanórai vázlat.

Elvek és korlátok:

- Tartalmilag legyen összhangban az órán feldolgozott tananyaggal.
- Mennyisége legyen arányos a tanuló terhelhetőségével, az ellenőrzésre fordítható idővel.
- A házi feladat kijelölésében a tanulók érdeklődésében, felkészültségében megmutatkozó egyéni különbségekhez való alkalmazkodás (az oktatás differenciálása) érvényesüljön.
- A pedagógus által kiadott házi feladat megfelelően előkészített legyen.
- A házi feladat mennyiségénél és minőségénél fokozottan figyelni kell az otthoni munka kiegészítő, ismereteket továbbfejlesztő jellegére.
- Az ellenőrzés terjedjen ki a házi feladat tényére és tartalmára egyaránt.
- A házi feladatot a pedagógus egyéni megítélése szerint értékelje.
- Az önként vállalt feladatok (referátum, gyűjtőmunka, szemléltetőeszköz-készítés, megfigyelés) értékelése a szorgalmi jegyben jut kifejezésre, mely a félévi, év végi jegyet minden esetben emeli.

Az otthonra maradó feladatok belső arányainak kézben tartása folyamatos koordinációt igényel, és ez a pedagógusok feladata.

19.1. Beszámoltatás módjai

1-4. évfolyam

A diákok folyamatos tanulását, felkészültségét, tudását az osztálytanítók rendszeres számonkéréssel ellenőrzik. A számonkérés fajtái:

szóbeli- és írásbeli felelet,
témazáró dolgozat,
házi dolgozat (fogalmazás),
házi feladat,
órai munka értékelése,
szorgalmi feladat, gyűjtőmunka,
e-learning,
gyakorlati produktum (készségtárgyakból, informatikából).

5-8. évfolyam

A beszámoltatás, számonkérés formái:

témazáró,
szóbeli, írásbeli felelet,
órai munka értékelése,
gyakorlati produktum (készségtárgyakból, informatikából),
házi feladat, házi dolgozat,
kiselőadás, beszámoló készítése, gyűjtőmunka,
tesztfeladat. e-learning.

Az írásbeli beszámoltatás formái iskolánkban:

- írásbeli felelet: egy- vagy több tanórán át tanult egység számonkérése.
- témazáró dolgozat: adott témakör anyagából íratott számonkérés. Megelőzi az összefoglalás, a gyakorlás, az ismétlés. Az összefoglaló óra után megjelöljük a dolgozat írásának pontos napját.
- házi dolgozat (fogalmazás): közösen megírt vázlat alapján otthon megírandó elbeszélés, vagy leírás. Értékelése az írásbeli felelettel megegyezik.

Egy tanítási napon a tanuló csak két témazáró dolgozatot írhat, legfeljebb egy másik tantárgyból írásbeli felelet lehetséges. Ha az osztályban több nevelő tanít, a témazárók írása egyeztetésre kerül. Tanítási szünetek (őszi, téli tavaszi) utáni első tanítási napon nem írathatunk dolgozatot.

A félévi és év végi osztályzatok megállapításánál a témazáróra adott jegyek hangsúlyosabb szerepet kapnak. Ha az érdemjegyek alapján nem lehet egyértelműen eldönteni a tantárgyi osztályzatot, akkor a témazáró jegyek alapján döntünk.

Az iskola igazgatója az SNI tanulóknál a Szakértői Bizottság javaslata alapján évente határozattal elrendelheti a mentesítés lehetőségét.

Rendszeres írásbeli felmérések

- Tanév elején valamennyi évfolyamon diagnosztikus mérésekkel tárjuk fel a tanulók induló tudását.
- Tanév közben évfolyamonként, tantárgyanként egységesített szempontok alapján témazáró dolgozatok (tematikus tudáspróbák).
- Tanév közben formatív mérésekkel szerzünk információkat folyamatosan a további fejlesztőmunkához.
- A tantervi követelmények teljesítéséről félévkor és a tanév végén kritériumorientált minősítő (szummatív) felméréssel győződünk meg.
- Bemeneti, kimeneti mérések iskolánk pedagógiai programjához kapcsolódóan.
- További mérések a 3.14. pontnál.

A szóbeli beszámoltatás formái iskolánkban:

- Szóbeli felelet: Szaktárgyi tananyag, tananyag gyakorlati alkalmazása- szóbeli elővezetéssel, tanult dalok, memoriterek, idegen nyelv szóanyaga;
- Aktív órai munka
- Beszámoló, kiselőadás: adott téma önálló feldolgozása és ismertetése

Szóbeli feleleteknél többféle mód kínálkozik a tanári segítségadásra, melynek célja azonban a tanuló ösztönzése a megtanult tudásanyag minél teljesebb bemutatására, a tanuló gondolkodtatására, összefüggések láttatására, és a tanuló tudásanyagának, képességszintjének minél sokoldalúbb feltérképezése. Célja lehet a hibajavítás is. Több lehetőséget kínál szóbeli értékelésre, ezáltal a segítő szándékú, motiváló hatása jelentős.

Mivel értékelése szubjektív tényezőktől függ, törekedni kell a korrektségre, következetességre, lehetőség szerint minél objektívebb értékelési rendszer kialakítására, egyenlő bánásmódra minden tanuló esetén, a pedagógiai program alapelveinek megfelelően. Különösen érvényes ez az énekes feleletekre, ahol a tanulók képességei közt igen jelentős eltérések lehetnek.

Tanulási nehézséggel küzdő tanulók esetén előnyben részesítendő, amennyiben ezt szakértői javaslat támasztja alá.

Gyakorlati beszámoltatás formái:

A) Egyes gyakorlati produktumok az írásbeli beszámoltatás elveinek megfelelően mérhetőek (pl. informatika órán végrehajtott, elmentett feladatsorok). Ezeket az írásbeli feladatok követelményrendszerének megfelelően értékeljük.

B) Rajz órán, technika órán elkészített tárgyak, rajzok, festmények. Ezeket a tanuló képességei – teljesítménye - szorgalma viszonylatában értékeljük.

A beszámoltatás elvei:

A számonkérés, beszámoltatás évfolyamonként eltérő, azonban az alábbi alapelveket kell szem előtt tartani:

- az írásbeli és szóbeli számonkérést lehetőleg egyenlő arányban alkalmazzuk,

- gyakorlati tárgyakból (informatika, technika, ének, rajz, testnevelés) elsősorban a tanulók alkotásait, teljesítményét értékeljük,
- az írásbeli beszámoltatások formái közül a témazáró felmérés minősítése az írásbeli feleletnél nagyobb súllyal érvényesül,
- egy tanítási napon legfeljebb két témazáró felmérés íratható,
- tanítási szünetek utáni első tanítási napon, illetve első tantárgyi órán nem írathatunk dolgozatot,
- a témazáró megíratását egy héttel előtte közölni kell,
- az írásbeli feleletek eredményét a tanulókkal 10 tanítási napon belül ismertetni kell,
- a tanulók önálló ismeretszerzését kiemelten értékeljük,
- következetességre törekszünk, hogy a tanulóknak se a negatív, se a pozitív teljesítménye ne maradjon értékelés nélkül,
- írásbeli beszámoltatás esetén is fontos a gondolatok mondatba foglalása, a helyesírás és a külalak.

19.2. SNI tanulók számonkérésének formái, értékelés és minősítés szempontjai

Méltányosság elvei SNI tanulóknál:

A méltányosságon alapuló oktatásnak nem az a célja, hogy megszüntessen minden tanulási eredményben mért egyéni különbséget, hanem sokkal inkább egy olyan oktatási környezet kialakítása, amely hozzáférést biztosít minden tanuló számára saját egyéni képességei és készségei maximális fejlesztésére.

Az értékelésnél a méltányosság és a személyre szabottság elve kerül érvényesítésre a fentiek figyelembevételével.

A minősítés alapja az Irányelv, a helyi tanterv ismeret-, követelményrendszere, valamint tanulóink önmagukhoz viszonyított fejlődése, a szakértői bizottságok általi javaslatok.

Az értékelés a pedagógiai folyamatban állandóan jelen van, de nem cél, hanem eszköz a pedagógus, a tanuló és a szülő számára.

Az értékelés elsődleges célja, hogy a tanulóknak az önértékelés képessége kialakuljon.

Az első osztálytól kezdve fokozatosan a saját képességeikhez mért fejlődés értékelésétől el kell jutni a nyolcadik év végére a helyi tanterv által előírt követelmények teljesítéséig.

Tanulóinknak elegendő alkalmat kell adni, hogy minél több területen ismerhessék meg magukat, próbálhassák ki képességeiket, tudásukat.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos, vagy tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulóinknál bizonyos esetekben az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása indokolt.

Amennyiben a szakértői vélemény az alábbi megállapításokat teszi:

- Szóbeli számonkérés előtérbe helyezése: ez esetben a szaktanár az írásbeli beszámoltatás helyett a szóbeli számonkérést alkalmazza legtöbb írásban történő (írásbeli felelet, témazáró dolgozat) számonkérés helyett. Az írásbeli számonkérések alternatív feladatokkal történnek (tesztek, feleletválasztásos, aláhúzos stb. feladatok).
- Tantárgyrészek értékelése alóli mentesítés: az adott tantárgyon belül az érintett tantárgyrész nem kerül minősítésre.
- Tantárgy minősítése alóli mentesítés: Ez esetben az igazgató határozatban elrendeli az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés-minősítés alóli felmentést tantárgyrészek, ill. tantárgyak vonatkozásában. Ehelyett azonban az igazgató más, szöveges értékelési és minősítési mód alkalmazását írhatja elő. Erről az igazgató esetileg dönt. /Köznevelési tv. 56. §. (1)/

A tantárgyi minősítés alól mentesített tanuló esetében szöveges értékelés tartalmazza, hogy a szakvéleményben javasolt fejlesztés hogyan valósult meg.

- Hosszabb felkészülési- és munkaidő biztosítása írásbeli feladatoknál, számonkérés esetén: valamennyi tantárgy esetén alkalmazandó.
- Eszközhasználat engedélyezése: a javasolt eszközök használata engedélyezett számonkérés esetén is. (lexikonok, helyesírási szótár, számítógép, számológép, szorzótábla)
- Méltányos értékelési szempontok: a szakértői javaslatnak megfelelően, a tanuló képességének, szorgalmának mértékéhez viszonyítva történjen.
- SNI, BTMN-es szakvéleménnyel rendelkező egyéni munkarendű tanulmányokat folytató vizsgáztatásánál is érvényesíteni kell a méltányossági szempontokat.

Beszámoltatás, számonkérés formái esetükben:

A helyi tantervben megfogalmazottakon túl az alábbiakkal egészül ki a SNI tanulók beszámoltatása, számonkérése.

- Szóbeli feleltetés:
 - nyílt kérdések alapján,
 - kész vázlat segítségével,
 - látens feleltetés.
- Írásbeli feleltetés:
 - Feladatlapok, tantárgyi tesztek,
 - Feleletválasztásos (zárt végű) feladatok -alternatív választás,
 - Feleletalkotó (nyílt végű) feladatok egy-két szavas kiegészítés, rövid válasz,
 - Esszé típusú feladatokat nem kapnak.
- Házi dolgozat
 - gyűjtőmunka,
 - géppel írva is történhet.

(Lásd még: 2.10. – Tanulmányok alatti vizsgák szabályai)

19.3. Az értékelés elvei

- Számon kérni csak olyan ismeretet lehet, amelyet tanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A tanuló továbbhaladásához minden területen a minimális követelményt teljesíteni kell.
- A tantárgyi értékelés tükrözze a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítés viszonyát, a fejlődésben elért eredményt.
- Tárja fel az elmaradás, a hibák okait.
- Hangsúlyozza a pozitívumokat.
- Legyen folyamatos, segítse elő a rendszeres megerősítést.
- Törekedjen mindenkor valamennyi tantárgy tekintetében objektivitásra, méltányosságra.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás – képesség - teljesítmény egységében kell értékelni.
- A tantárgyi órákon a tanulók teljesítményét szövegesen vagy osztályzattal értékeljük.
- Szöveges, vagy osztályzattal, érdemjeggyel történő értékelésnél a helyi tanterv 3. 6. pontjának megfelelő értékelési rendszert alkalmazzuk.

a.) A szöveges értékelés területei:

- kitartó szorgalom az adott tantárgy tekintetében, vagy annak hiánya,
- kiemelkedően jó, vagy visszaeső tanulmányi teljesítmény,

- feladattudat, figyelmes munkavégzés az órán,
- órai munkák, órai aktivitás,
- íráskép, füzetvezetés.

b.) Érdemjeggyel történő értékelés:

- témazárók, dolgozatok,
- írásbeli, szóbeli feleletek,
- kiemelkedő órai munka,
- színvonalas kutatási munkák, gyakorlati feladatok,
- házi dolgozatok, házi feladatok, szorgalmi feladatok,
- beszámolók,
- tesztfeladatok, e-learning,
- memoriterek

Értékelési skálák kialakítása:

a.) Szöveges értékelésnél a tanulók tudásának dokumentálására az értékelő szöveget a tanárok, tanítók fogalmazzák meg egységes keretek között szerkesztett, munkaközösségek által megtárgyalt és elfogadott minták alapján.

b.) A tanulók tudásának írásbeli (témazárók, felmérések) értékeléséhez a teljesítmények minimuma és optimuma közötti (0-100 %) skálát a munkaközösségek tagjai megvitatják, majd a gyakorlatban a többség által elfogadott skálát egységesen használják.

Pedagógiai programunkban javaslatot teszünk az értékelési skálák minél optimálisabb kialakításához, segítve ezzel a szakmai munkaközösségek értékelési skáláinak kialakítását. A javaslatban szereplő teljesítményszázalékok általában elfogadottak, de a ponthatárok a követelmények időarányos tudásának függvényében változtathatók.

Szükséges mérlegelni a ponthatárok kialakításakor azt is, hogy a feladatok hány százaléka méri a tanulók minimális, tovább haladáshoz szükséges tudását, illetve mennyi az optimum szintű feladat.

Javaslat a teljesítményszázalékok kialakításához:

- a)
- | | |
|--------------|---------------|
| 100 % - 91 % | 5 (jeles) |
| 90 % - 76 % | 4 (jó) |
| 75 % - 55 % | 3 (közepes) |
| 54 % - 35 % | 2 (elégséges) |
| 34 % - 0% | 1 (elégtelen) |

- | | |
|-------------|---------------|
| 100 %-91 % | 5 (jeles) |
| 90 % - 76 % | 4 (jó) |
| 75 % - 60 % | 3 (közepes) |
| 59 % - 40 % | 2 (elégséges) |
| 39 % - 0 % | 1 (elégtelen) |
- b)

Minimumszintű mérésekhez javasolt:

d) 100 % - 85 % Megfelelt a tovább haladáshoz szükséges teljesítmény minimum szintjének

84 % - 50 % Korrekció szükséges

50 % alatt Mivel ezek a feladatok minimum szintűek, ezért ezeknek a tanulóknak a bemért tananyag újra tanítása szükséges.

Tehetséggondozó feladatsorok teljesítményméréséhez javasolt

- e) 100 % - 95 % Kiváló a teljesítményed!
94 % - 85 % Jól dolgoztál!
84 % - 70 % Gyakorolj tovább!
69 % - 50 % Gyakorolj tovább!
50 % alatt Még gyakorolj sokat, most nem sikerült!

Grafikonok, diagramok, csoportmunka, projektek értékelésének elvei, formái

A projekteknek, egyéni munkáknak lehet valamilyen nagyon konkrét tantervi tartalomhoz és követelményekhez köthető céljuk. Ilyen esetekben az értékelés egyik célja annak meghatározása, hogy vajon ezeket a tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítik a tanulási folyamat eredményeként a gyerekek.

Értékelhető:

- Maga a produktum, annak színvonala az előre megadott követelményekhez képest.
- Azok a kompetenciák, amelyeknek fejlesztését a projekt tervezése során megfogalmaztunk.
- Értékelni kell a munkát a tanulás szempontjából is, számba kell venni, hogy milyen tanulási folyamatok zajlottak le a projekt megvalósítási folyamatában szaktárgyi szempontból.
- Az együttműködés színvonala, szervezettsége a csoportokban, az együttműködési képesség fejlődése. Értékelni kell tehát a munkát a társas kapcsolatok alakulása szempontjából is. Számba kell venni, hogy miként tudott együtt dolgozni az adott csoport, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni.
- Értékelni kell a munkát az egyén szempontjából is. Hogyan tudott együtt dolgozni a csoporttal, voltak-e konfliktusai, és azok miként oldódtak meg, mennyit és hogyan tanult a projektmunka során, mennyire érzi azt hasznosnak stb.
- A projekt kivitelezése során tanúsított kreativitás.
- Az önálló munkavégzés fejlődése, mennyire voltak erre képesek a gyerekek, milyen problémák jelentkeztek.
- Az elkészült produktumok esztétikai színvonalának értékelése.

h. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje.

Osztályozó vizsga rendje és követelményei

1. Vizsgatípus

Intézményünkben a jogszabályi előírásnak megfelelően:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól – tankötelezettségét magántanulóként teljesíti,

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) az 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a. Az a tanulóra is osztályozó vizsgát tesz, akinek mulasztásai már az első félév folyamán meghaladják a megengedett mértéket, s teljesítménye ebből kifolyólag nem volt érdemjeggyel értékelhető.

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az osztályozó vizsga az adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. Különbözeti és beszámoltató vizsgát tanévenként két alkalommal kell megszervezni.

Az a tanuló, aki nem teljesítette az előírt tanulmányi követelményeket, javítóvizsgára bocsátható.

A félévi vizsgaeredményekről a szülőt írásban tájékoztatjuk, eredményei az osztályozó naplóban és a vizsga jegyzőkönyvében rögzítésre kerülnek, az év végi vizsgaeredmények a bizonyítványban, a törzslapon, osztályozó naplóban és a vizsgajegyzőkönyvben rögzítésre kerülnek.

2. Vizsgáztatás rendje

- Osztályozó vizsgát a tanév folyamán két alkalommal szervezünk, január- és június hónapban. Erről előzetesen írásban tájékoztatjuk a kiskorú tanuló szülőjét, gondviselőjét. Magántanuló esetén – ha az a tanulónak előnyösebb – ettől eltérően rendelkezhet az igazgató a lentebb megfogalmazottaknak megfelelően.
- A szabályosan megtartott, tanulmányok alatti vizsga – törvényi előírásnak megfelelően – nem ismételhető.
- A vizsgák az adott napon reggel 8.00 óra és délután 17.00 óra között zajlanak.
- A vizsgázó tanuló köteles a vizsga megkezdése előtt 15 perccel megjelenni.
- Tanulmányok alatti vizsgát – a 20/2012. EMMI rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. Ez utóbbi esetben a vizsgát a nevelési-oktatási intézmény szervezi meg, az előbbi esetben az illetékes kormányhivatal.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Egy vizsgáztató helységben legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat, úgy ültetve a vizsgáztató által, hogy egymás munkáját ne zavarják, egymást ne segíthessék.
- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető. Az írásbeli vizsgadolgozatot a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet az intézménynek biztosít. Íróeszközökről a vizsgázó gondoskodik.
- A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként maximum 60 perc.
- A gyakorlati vizsgákra a tárgy jellegétől függően az írásbeli vizsgák elvei érvényesek, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.
- Egy vizsganapon szóbeli vizsgát szintén legfeljebb hármat lehet tartani. A vizsgák közé szünetet kell iktatni. Ekkor a tanuló elhagyhatja a tantermet. - a szóbeli vizsgán minden vizsgázó tételt húz, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre. A segédeszközökről a vizsgáztató gondoskodik.

- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tételt húz, vagy kifejtendő feladatot. Szükséges segédeszközről a vizsgáztató tanár gondoskodik. Tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több. Ha a vizsgázó teljes tájékozatlanságot árul el a húzott tétellel kapcsolatban, a vizsgálónak egy alkalommal póttétel húzását engedélyezheti.
- Sajátos nevelési igényű tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott- s melyet a jogszabályok előírnak.
- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, a 20/2012. EMMI rendelet 69.§-ának megfelelően jár el.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli.

Osztályozóvizsgák követelményrendszere évfolyamonként és tantárgyanként (a továbbhaladás feltétele)

I. 1. évfolyam

Matematika:

- A tárgyak, személyek dolgok érzékelhető tulajdonságainak felismerése, válogatása közös és eltérő tulajdonságok alapján.
- Számfogalom a 20-as számkörben, biztos számlálás.
- Tudjanak számokat írni, olvasni (diktálás után, számlálás, mérés eredmények, saját gondolatának és műveletének lejegyzésére, mások gondolatának megértésére). Páros és páratlan számok felismerése.
- A számok szomszédjainak ismerete.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok képzése adott szabály alapján.
- Hozzátevés, elvétel tevékenységgel, megfogalmazása szóban.
- Valamennyi kéttagú összeg és különbség ismerete 20-as körben.
- Gyakorlottság az összeadás, kivonás, bontás, pótlás alkalmazásában kirakással, lejegyzés számokkal.
- Egyszerű összefüggések megfogalmazása szóban és írásban, lejegyzése a relációs jelek és az egyenlőségjel alkalmazásával.
- Egyszerű szöveges feladat értelmezése tevékenységgel.
- Egyszerű sorozat képzése rajzzal.
- Növekvő és csökkenő sorozatok felismerése, képzése adott szabály alapján.
- Helymeghatározás a tanult kifejezések alkalmazásával. (Pl.: alatt, fölött, mellett stb.)
- Ismerjék a több, kevesebb, magasabb, alacsonyabb, hosszabb, rövidebb fogalmakat.
- A hét, nap, óra helyes alkalmazása.

Magyar nyelv és irodalom:

Megtanulásra javasolt memoriterek

- József Attila: Dalocska
- Móricz Zsigmond: A török és a tehének
- Petőfi Sándor: Nemzeti dal 1. versszak
- Csoóri Sándor: Esti párbeszéd
- népköltések

- két-három mondóka
- néhány szabadon választott találós kérdés, szólás, közmondás

Beszédkézség, szóbeli szövegek megértése és alkotása.

- A tanuló ismerje a helyes légzéstechnikát. Igyekezzen a szavakat, szószerkezeteket, mondatokat helyesen hangsúlyozni, megfelelő hangerővel, tempóval kiejteni. Értse meg az egyszerű szóbeli közléseket. Ismerje a mindennapi kommunikáció alapformáit, és alkalmazza őket a következő helyzetekben: bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás. Tudja értelmezni a nem nyelvi jeleket a gyakorolt kommunikációs helyzetekben. Tudjon 2-3 összefüggő mondatot alkotni szóban képek, élmény és olvasmány alapján.

Olvasás, irodalom:

- A tanuló legyen képes a kis és nagy nyomtatott betűk ismeretében előzetesen megbeszélte és gyakorolt rövid, egyszerű (3-4 mondatos) szöveget hangosan, kevés hibával felolvasni. Olvasás közben képezze helyesen a hangokat. Tanítói segítséggel tudja javítani olvasási hibáit. Tudjon némán 3-4 mondatból álló, ismert szavakat tartalmazó rövid szöveget olvasni. Tanuljon meg 2 verset, 2 mondókát kívülről utánmondással.

Írás:

- A tanuló legyen képes tájékozódni a vonalrendszerben tanítói segítséggel. Az ábécé írott kis- és nagybetűk, valamint a leggyakoribb írásjelek (pont, vessző) ismeretében tudjon olvashatóan (betűi és azok kapcsolása legyen felismerhető), kevés hibával 6-7 szót vagy legfeljebb 6-7 szóból álló rövid mondatot lemásolni. Javítsa hibáit tanítói segítséggel.

Írott szövegek megértése és alkotása:

- A tanuló legyen képes az egyéni sajátosságainak megfelelően igazolni a hangosan vagy némán olvasott szövegek tartalmának megértését különböző módon (cselekvéssel, rajzzal, szóban, írásban), legyen képes tanítói segítséggel a szövegekhez kapcsolódó, ismert típusú feladatok megoldására.

Anyanyelvünk és helyesírásunk alapjai:

- Értse a szöveg, a mondat, a szó, a hang kifejezéseket, használja őket a gyakorlatban. Tudja a szöveget mondatokra, mondatokat szavakra, a szavakat szótagokra bontani. Másolja le helyesesen a kijelölt szavakat, szószerkezeteket és mondatokat. Legyen képes a tanító által kijelölt szóanyag hallás utáni helyes lejegyzésére. Javítsa helyesírási hibáit tanítói segítséggel.

Tanulási képesség:

- A tanuló ismerje a füzetvezetés normáit, és törekedjen alkalmazásukra. Legyen képes önállóan tájékozódni a saját tankönyveiben. Látogasson el az iskolai és a helyi könyvtárba.

Környezetismeret:

A tanuló:

- Tudjon szóban beszámolni tanítói kérdések alapján a megfigyeléseiről, tapasztalatairól.
- Tapasztalatait rögzítse tanítói segítséggel.
- Ismerje fel a tanult jellegzetességeket rajzról, képről.
- Ismert témakörben csoportosítson megadott szempontok szerint.
- Legyen képes méréseket végezni alkalmilag választott és szabvány egységekkel, használja helyesen a tanult mértékegységeket.
- Használja helyesen a napszakok nevét.
- Sorolja fel az évszakokat és a hónapokat helyes sorrendben.
- Nevezze meg az évszakok jellemző időjárási jelenségeit.
- Mutasson be a tanult élőlények közül egyet, sorolja fel a jellemző jegyeit.
- Tájékozódjon jól saját testén.
- Ismerje és használja pontosan a helyet, helyzetet jelentő (előtte, mögötte, alatta, fölötte, mellette) kifejezéseket.
- Ismerje lakóhelye főbb jellegzetességeit.

- Ismertessen egyet a település hagyományai közül.
- Tudja útba igazítani az idegent lakóhelyén.

Technika:

- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, textilek alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Rajz és vizuális kultúra:

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- A Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Ének-zene:

- Dalkezdés megadott hangról, megadott tempóban, helyes ritmusban, törekedve a tiszta intonációra.
- Egyenletes mérő, tempó változások érzékelése és reprodukciója, a belső hallás fejlesztése.
- Egyenletes mérő és a dal ritmusának hangoztatása (nagytesti mozgással, tapsolással, ritmushangszerekkel).
- Negyed, nyolcadpár, negyed szünet.
- Ritmusmotívumok hangoztatása ritmustapssal és ritmushangszerekkel.
- Komplex mozgásfejlesztés egyszerű tánclépésekkel (kilépések, kijárások).
- 2/4 ütemmutató.
- Ismétlődés a zenében, ritmusosztinató. Gyors-lassú érzékeltetése.
- Énekes rögtönzés hangokkal, saját név éneklése szabadon vagy a tanult

dallamfordulatokkal. Dallamfordulatok: sm, lsm, smd

- A mérő és ritmus megkülönböztetése.
- A tanult dalokból, dalrészletekből, versekből a tanulandó ritmus kiemelése.
- Ritmikai elemek megnevezése gyakorlónévvvel: tá (negyedérték), ti-ti (nyolcadpár), szün (negyed szünet)
- Ritmikai elemek jele.
- Ütemmutatók, ütemfajták: 2/4.
- Tanult dalokból dallamfordulat új hangjának kiemelése, megnevezése szolmizációval: szó-mi-lá-dó
- Az új szolmizációs hang kézjele és betűjele: s-m-l-d
- A vonalrendszer megismertetése: öt vonal, négy vonalköz, alsó pótvonat.
- A hallás utáni daltanulás és a fejlődő zenei készségek és megszerzett zenei ismeretek alapján ismerkedés a zenei notáció alapjaival; a zene jelrendszerének felismerése kézjelről, betűkottáról és hangjegyről.
- Zenei eszközök megfigyeltetésével dinamikai ellentétpárok megkülönböztetése (halkhangos), fokozatos dinamikai erősödés és halkítás megfigyeltetése és reprodukálása játékos feladatokkal, hirtelen hangerőváltás megfigyelése és reprodukciója.

Testnevelés:

Néptánc

- A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően –tanári irányítással – táncolja a tanult táncokat (pl. szűkebb hazája néptáncait és még egy-két táncstílust).
- Ismeri és alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk kapcsolódó dalokat, szövegeket. Érti a kísérő zene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni.
- Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani.
- A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.
- Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence középhelyzete beállítása.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.
- A sporteszközök szabadidős használata igényné és örömforrássá válása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.
- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.
- Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban.
- A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

- Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása.
- A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben.
- A mozgásának és akaratának gátlása, késleltetése.
- Törekvés arra, hogy a támadó- és védőmozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.
- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.
- A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során.
- Az időjárás körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

- Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.
- Tudatos levegővétel.
- Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás.

- Bátor vízbeugrás.

Erkölcstan:

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezeté tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érti a hagyományok közösségmegtartó erejét.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot. Ismeretei vannak a világnézet, világnép alapvető összefüggéseiről.

II. 2. évfolyam

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. Halmazalkotás.
- Állítások igazságtartalmának eldöntése. Állítások megfogalmazása.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.
- Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használata.
- Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.

Számtan, algebra

- Számok írása, olvasása (100-as számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma.
- Római számok írása, olvasása (I, V, X, L, C).
- Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értéke. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
- Számok képzése, bontása helyi érték szerint.
- Matematikai jelek: +, -, •, :, =, <, >, () ismerete, használata.
- Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban.
- Szorzótábla ismerete a száz-as számkörben.
- A műveletek sorrendjének ismerete.
- Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése.
- Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.
- Számpárok közötti kapcsolatok felismerése.

Geometria

- Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.

- A test és a síkidom megkülönböztetése.
- Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
- A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. Átváltások szomszédos mértékegységek között. Mennyiségek közötti összefüggések felismerése. Mérőeszközök használata.
- Közös tevékenységekben, csoportokban képes dolgozni, gondolkodni, társait segíteni, együttműködni.

Valószínűség, statisztika

- Adatokról megállapítások megfogalmazása.

Magyar nyelv és irodalom:

- A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Legyen képes összefüggő mondatok alkotására.
- Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról. Szöveghűen mondja el a memoritereket.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókincessel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel. Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.
- Írása legyen rendezett, pontos.
- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban. Jelölje helyesen a *j* hangot 30–40 begyakorolt szóban. Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történelmi érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

Környezetismeret:

- Alapvető tájékozódás az iskolában és környékén.
- Az évszakos és napszakos változások felismerése és kapcsolása az életmódbeli szokásokhoz.
- Az emberi test nemre és korra jellemző arányainak leírása, a fő testrészek megnevezése.
- Az egészséges életmód alapvető elemeinek ismerete és alkalmazása.
- Mesterséges és természetes életközösség összehasonlítása.
- Az élővilág sokféleségének tisztelete, a természetvédelem fontosságának felismerése.
- Az időjárás elemeinek ismerete, az ezzel kapcsolatos piktogramok értelmezése; az időjárásnak megfelelő öltözködés.
- Használati tárgyak és a közvetlen környezetben gyakran előforduló anyagok felismerése, megnevezése, csoportosítása, és felhasználásuk lehetséges módjai. Összefüggések felismerése az anyagok tulajdonsága és felhasználhatóságuk között. Mesterséges és természetes anyagok megkülönböztetése. A halmazállapotok felismerése.
- Egyszerű megfigyelések végzése a természetben, egyszerű vizsgálatok és kísérletek kivitelezése. Az eredmények megfogalmazása, ábrázolása. Ok-okozati összefüggések keresésének igénye a tapasztalatok magyarázatára. Életjelenségek, életfeltételek.

- Az életkornak és ismereteknek megfelelő környezettudatos magatartás tanúsítása a mindennapi életvitel során.

Technika:

- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.
- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmazkhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Rajz és vizuális kultúra:

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.

- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Testnevelés:

Néptánc

- A tanuló vegyen részt a kiszámolók és mondókák szituatív gyakorlásában.
- Vegyen részt a gyermekdalok hallás utáni tanulásában és gyakorlásában.
- Vegyen részt a kis hangterjedelmű dunántúli ugrós dallamok hallás utáni tanulásában és gyakorlásában.
- Vegyen részt a tanult gyermekdalok és népdalok ritmuskíséretes gyakorlásában.
- Társaival együtt tudja mozgásos játékeit énekléssel, tapssal, zajkeltő eszközökkel kísélni.
- Tudjon egyszerű ritmusvariánsokat négy ütem terjedelemben pontosan visszatapsolni.
- Tudjon egyszerű mozgássorokat azonos, vagy negyedestapssal kísélni.
- Kezdeményezőként vegyen részt a járások változatos gyakorlásában.
- Vegyen részt a szökdelések változatos gyakorlásában.
- Kezdeményezően vegyen részt a járások, szökdelések és guggolások változatos, páros, a páros-forgók, fogyó-gyarapodó játékok, szerepjátszó-szerepváltó játékok, bújó-kapuzó játékok gyakorlásában.
- Vegyen részt a játékfűzések gyakorlásában.
- Részt vesz az egyszerű dunántúli ugrós motívumok változatos gyakorlásában.
- Részt vesz az ugrós motívumfűzések kötött és szabad gyakorlásában.

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.
- Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence középhelyzete beállítása.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.
- A sporteszközök szabadidős használata igénygyé és örömforrássá válása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.

- Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.

- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.

- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.

- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.

- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékokban.

- Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatléтика játékaiban.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.

- Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban.

- A játékeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.

- A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.

- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

- Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.

- Tudatos levegővétel.

- Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás és lebegés.

- Bátor vízbeugrás.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.

- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.

- A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során.

- Az időjárás körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

Ének-zene:

- A tanulók 60 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c'-d'' hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.

- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

- A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta, ötvonalas kotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálva éneklnek. Megfelelő előkészítés után ilyeneket kiegészítenek, rögtönöznek.

- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak.

Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Erkölcstan:

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezeté tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érti a hagyományok közösségmegtartó erejét.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot. Ismeretei vannak a világnézet, világkép alapvető összefüggéseiről.

III. 3. évfolyam

Matematika:

- tudjon elhelyezni elemeket adott tulajdonságú halmazokba;
- ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát;
- állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot,
- tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
- tudjon egyszerű nyitott mondatokat kiegészíteni igazzá, hamissá, nyitott mondatok igazsághalmazát megkeresni kis véges alaphalmazon;
- értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.
- Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül.
- Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
- Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
- Ismerje a számok egyes, tízes, százás szomszédait, tízesekre, százásokra kerekített értékét.
- Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
- Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
- Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
- Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
- Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- Tudjon előállítani síkidomokat, testeket tevékenységgel.
- Ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során.
- Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc).

- Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
- Tudjon előállítani síkidomokat, testeket tevékenységgel.
- Ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során.
- Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc).

Magyar nyelv és irodalom:

- Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondattal. A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Fél oldal terjedelmű, ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után.
- Öt-hat mondatból álló elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása tanítói segítséggel.
- Nevezze meg és jelölje megfelelően a tanult mondatfajtákat. Az igék, a főnevek és a melléknevek felismerése, megnevezése. A személynevek, állatnevek, a lakóhely nevének helyes leírása.
- A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása önállóan.
- További 25-30 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése.

Környezetismeret:

- Legyen képes a zöldterületeken élő leggyakoribb élőlények felismerésére, jellemzésére, megnevezésére.
- Vegye észre a növények és az állatok sokrétű kapcsolatát, tudjon rá példát mondani.
- Ismerje a növényi szervek feladatát.
- Tudja, hogy az élőlények életben maradásához tápanyagokra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség. Ismerje a növények és az állatok legfontosabb hasonlóságait, lássa a táplálékuk megszerzése közötti különbséget.
- Lássa, hogyan alkalmazkodnak az élőlények a kedvezőtlen környezeti feltételekhez.
- Tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot.
- Ismerje fel, hogyan kerülhetők el a betegségek.
- Tudja a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Ismerje meg lakóhelyét, tudjon önállóan tájékozódni a település térképén.
- Tudja néhány mondatban bemutatni a fővárost.
- Legyen képes felfedezni a fővárosi és vidéki élet közötti különbségeket.
- Ismerjen fel néhányat képről Budapest nevezetességei, hídjai közül.
- Vegye észre, hogy a helytelen emberi magatartás hogyan veszélyezteti az élőlények életét.

Technika:

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Informatika:

- Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram
- Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó
- Információ, algoritmus, probléma, technócgrafika.
- Algoritmus, utasítás.
- Modell, paraméter.
- Keresőprogramok.
- Mobil eszközök, kockázat.
- Virtuális világ, média, elektronikus könyv.
- Személyes adat, nem személyes adat, netikett.
- Elektronikus szolgáltatás.
- Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.

Rajz és vizuális kultúra:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetészerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

Ének-zene:

- A tanulók 30 dalt (20 népzenei és 10 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek

változatos dinamikával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, egyszerű kétszólamú zenei anyag, kánon).

- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort és több szólamban ritmus kompozíciót alkotni. A 2/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. A tanult szolmizációs hangokból dallamfordulatokat improvizálnak

- A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta, vonalrendszer). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és hangjegyről csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálva éneklük.

- Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszereket. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.

- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

Testnevelés:

Néptánc

- A tanuló ismerjen legalább tíz ugrós és karikázó dallamot.
- Ismerje fel a dunántúli ugrós és a rábaközi hangszeres népzeneit.
- Tudja az énekelt népdalokat és a hallgatott népzeneit egyszerű ritmuskísérettel hiba nélkül kíséni.
- Tudja a mozgássorok dallamkíséretéhez az éneket önállóan indítani.
- Tudjon négy ütem terjedelmű ritmusvariánsokat nagy biztonsággal visszatapsolni.
- Tudjon egyszerű mozgássorokat és ugrós motívumokat azonos, nyújtott és éles, tapsos ritmussal kíséni.
- Tudja indítani és irányítani a fogyó-gyarapodó játékokat, a szerepjátszó-szerepváltó, a bújó-kapuzó játékokat.
- Tudjon indítani és irányítani legalább két játékfűzést.
- Tudjon legalább hat ugrós motívumot önállóan, karikázó motívumokat társaival együtt táncolni. Kezdeményezően vegyen részt a rábaközi verbunk és dús motívumainak gyakorlásában.
- Kezdeményezően vegyen részt a karikázó kötött, és az ugrós, verbunk és dús motívumok kötött és szabad gyakorlásában. Legalább hat ugrós motívum felhasználásával tudjon improvizálni.
- A megfigyelt koreográfiákban ismerje fel a tanult motívumokat.

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- Önálló pulzusmérés.
- A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légzőgyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.

- Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal.

- A bonyolultabb játékfeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.

- A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

- A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.

- A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása.

- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Részben önállóan tervezett 3-4 torna- és/vagy tánclem összekötése zenére is.

- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.

- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.

- Gurulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.

- A tempóváltozások érzékelése és követése.

- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.

- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.

- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.

- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

- A Kölyökatletika eszköz- és versenyrendszerének ismerete.

- A Kölyökatletikával kapcsolatos élmények kifejezése.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alapttechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.

- Az alapttechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.

- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.

- Törekvés a legcélszerűbb játék helyzet-megoldásra.

- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.

- A sportszerű viselkedés értéké válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

- Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban.

- Előre, oldalra és hátra esés, tompítással.

- A tolások, húzások, emelések és hordások erőkifejtésének optimalizálódása.

- A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása.

- A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.

- Az saját agresszió kezelése.

- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

Erkölcstan:

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

IV. 4. évfolyam

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
- Az összes eset megtalálása (próbálgatással).

Számtan, algebra

- Számok írása, olvasása, helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben.
- Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
- Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítás hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben.
- Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
- A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
- Fejben számolás 10000-ig nullára végződő egyszerű esetekben.
- A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.

- Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egy- és kétjegyű, számmal írásban.
- Osztas egyjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
- Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.

Geometria

- Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A szög fogalmának tapasztalati ismerete: derékszögnél nagyobb ill. kisebb szögek felismerése.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Gömb felismerése.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.
- Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.

Valószínűség, statisztika

- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése.
- Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése. Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

Informatikai ismeretek

- Tanári segítséggel az életkorának megfelelő oktatási célú programok használata.
- Egy rajzolóprogram ismerete; egyszerű ábrák elkészítése, színezése.
- Együttműködés interaktív tábla használatánál.

Magyar nyelv és irodalom:

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait. Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban. Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat. Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. A közös tevékenységeket együttműködő magatartással segítse.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően és értelmezően olvasson fel ismert szöveget. Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján. Mondja el az olvasottak lényegét. Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét értelmesen fogalmazza meg. Ismerjen, alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.

- Tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes tudatos figyelemmel irányítani. Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola könyvtárát, illetve digitális forrásokat. A könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével igazodjon el. Használja az ismert kézikönyveket.
- A memoritereket szöveghűen mondja el.
- Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást (elbeszélést, leírást, jellemzést) készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával. Ismerje a mindennapi tájékoztató szövegek főbb jellemzőit.
- Az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei rendszerezettek legyenek. Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat (ige, főnév, melléknév, számnév, névelő, névutó, személyes névmás, kérdő névmás, mutató névmás), és nevezze meg azokat szövegben is.
- A begyakorolt szóképzlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek. Helyesírását önellenőrzéssel vizsgálja felül, szükség esetén javítsa.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett. Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén. Az anyanyelvi részképességeinek fejlettsége legyen összhangban, harmonikusan fejlődjön.

Környezetismeret:

- Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében.
- Az életkornak megfelelő viselkedéskultúra, önállóság és segítségnyújtás a szükséges élethelyzetekben.
- A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése.
- Képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására.
- A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példákkal. A hagyományok szerepének értelmezése a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében.
- Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint.
- Egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezése, az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartás ismerete.
- Magyarország elhelyezkedése a földrajzi térben, néhány jelentős kulturális és természeti értékének ismerete.
- Informatikai és kommunikációs eszközök irányított használata az információkeresésben és a problémák megoldásában.

Német nyelv:

- A tanuló értsen meg 80-100 szót, illetve lexikai egységet, s ebből egyszerű mondatokban tudjon használni kb. 60 szót, illetve kifejezést.
- Rövid mondatokban tudjon beszélni magáról, a családjáról és az otthonáról. Néhány mondatban – kérdések alapján – tudja elmondani a napirendjét. Nevezzen meg néhány étel- és italfajtát a reggelizés témakörben és néhány ruhadarabot.

- Tudjon németül köszönni és elköszönni, és tanuló társának vagy tanárának a mindennapi élet témaköreiben néhány egyszerű kérdésére válaszolni. A tanár legfontosabb utasításait értse meg.
- Tudjon néhány igét ragozni (a haben és a sein igét is), és a helyesen ragozott igealakokat rövid mondatokban használni.
- Ismerje a tárgyesetet, és néhány ige mellett tudja használni (haben, essen, trinken, möchte, igék mellett). Tudja elmondani a hónapok nevét, és a hét napjait németül.
- Tudjon számolni 20-ig.
- A legalapvetőbb hangtani szabályokat tartsa be (diphthongusok, sch, s, z, v, ck, ch ejtése).
- Ismerjen néhány mondókát.

Ének-zene:

- A tanulók 40 dalt (30 népzenei és 10 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek változatos dinamikával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, egyszerű kétszólamú zenei anyag, kánon).
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort és több szólamban ritmus kompozíciót alkotni. A 2/4-es 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. A tanult szolmizációs hangokból dallamfordulatokat improvizálnak, kérdés-felelet jellegű formaegységeket alkotnak a tanult dalok hangkészlete alapján lalázva vagy szolmizálva is.
- A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta, vonalrendszer). Az ismert dalokat olvassák kézjelről betűkottáról és hangjegyről csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálva éneklük.
- Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszereket. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.
- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

Vizuális kultúra:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).

- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.

Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

Testnevelés:

Néptánc:

- A tanuló tudjon önállóan énekelni legalább húsz ugrós, karikázó, rábaközi, somogyi és zöldágjárás-kiszehajtás dallamot.
- Ismerje fel a már hallott dunántúli ugrós, rábaközi és somogyi hangszeres népzeneét.
- A tanult és énekelt népdalokat tudja hiba nélkül ritmuskísérettel segíteni.
- Táncok és népszokások énekes kíséretét, tudja önállóan indítani és irányítani.
- Tudjon hat ütem terjedelmű ritmusvariánsokat nagy biztonsággal visszatapsolni.
- Tudjon egyszerű mozgássorokat és ugrós motívumokat azonos, nyújtott, éles és fordított, tapsos ritmussal kíséreni. Tudja a futást egyenletes sarokkoppantással kíséreni.
- Kezdeményezően vegyen részt a játékok szervezésében, tudja indítani és irányítani a fogyó-gyarapodó játékokat
- Tudja indítani és irányítani a szerepjátszó-szerepváltó játékokat.
- Tudja indítani és irányítani a bújó-kapuzó játékokat.
- Tudjon indítani és irányítani legalább négy játékfűzést.
- Tudjon társaival előadni egy kiszehajtás-zöldágjárás énekes-táncos összeállítást.
- Kezdeményezően vegyen részt a tanult új motívumok változatos gyakorlásában.
- Kezdeményezően vegyen részt a karikázó kötött, és az ugrós, a csárdás, a verbunk és a dus motívumok kötött és szabad gyakorlásában. Legalább tíz ugrós motívum felhasználásával tudjon improvizálni.
- A megfigyelt koreográfiákban biztonsággal ismerje fel a tanult motívumokat.
- Tudja a tanult táncok bemutatását indítani és irányítani.

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- Önálló pulzuszámolás.
- A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légzőgyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.
- Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal.
- A bonyolultabb játékfeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.
- A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energiabefektetéssel.
- A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.
- A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása.
- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.
- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tempóváltozások érzékelése és követése.
- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékokban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A Kölyökatlétika eszköz- és versenyrendszerének ismerete.
- A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.

- Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- Az emberfogásos és a területvédekezés megkülönböztetése.
- Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.
- A sportszerű viselkedés értékévé válása.

Természetes mozgásformák a vízbiztságot kialakító és úszógyakorlatokban

- Egy úszásnemben 25 méter leúszása biztonságosan.
- Fejesugrással vízbe ugrás.
- Az uszodai rendszabályok természetessé válása.
- A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

Életvitel és gyakorlat:

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalkotáskor).
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazása.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Informatika:

- Informatikai környezet, operációs rendszer, interaktivitás, oktatóprogram
- Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó
- Információ, algoritmus, probléma, technógrafika.
- Algoritmus, utasítás.
- Modell, paraméter.
- Keresőprogramok.
- Mobil eszközök, kockázat.
- Virtuális világ, média, elektronikus könyv.
- Személyes adat, nem személyes adat, netikett.

- Elektronikus szolgáltatás.
- Könyvtár, könyvtári szolgáltatás, szépirodalom, ismeretterjesztő mű, szabadpolc, kölcsönzés, dokumentumtípus.

Erkölcstan:

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

Angol nyelv:

- KER szintben nem megadható.
- A tanuló aktívan részt vesz a célnyelvi tevékenységekben, követi a célnyelvi óravezetést, az egyszerű tanári utasításokat, megérti az egyszerű, ismerős kérdéseket, válaszol ezekre, kiszűri egyszerű, rövid szövegek lényegét.
- Elmond néhány verset, mondókát és néhány összefüggő mondatot önmagáról, minta alapján egyszerű párbeszédet folytat társaival.
- Ismert szavakat, rövid szövegeket elolvas és megért jól ismert témában.
- Tanult szavakat, ismerős mondatokat lemásol, minta alapján egyszerű, rövid szövegeket alkot.

V. 5. évfolyam

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös része, két véges halmaz egyesítése, ezek felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számтан, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglatest kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Kulcsfogalmak:

Halmaz, elem, részhalmaz, egyesítés, közös rész, igaz, hamis, nem, és, vagy, minden, van olyan, legalább, legfeljebb. Tízes számrendszer, helyi érték, alaki érték, számegyenes, összeadandók, az összeg tagjai, kisebbítendő, kivonandó, különbség, szorzandó, szorzó, szorzat, a szorzat tényezői, osztandó, osztó, hányados, maradék. Közös osztó, közös többszörös. Kerekítés, becslés, ellenőrzés. Negatív szám, előjel, ellentett, abszolút érték. Közös nevező, számláló, nevező, közös nevező, tizedes tört. Mértékegységek. Sorozat, koordináta-rendszer, táblázat, grafikon. Pont, egyenes, szakasz, félegyenes, sík, merőlegesség, párhuzamosság, szögfajták. Távolság. Síkidom, sokszög, kör, test, csúcs, él, lap, szög, gömb. Konvexitás. Kerület, terület, felszín, testek hálója, térfogat. Adat, diagram, átlag.

Magyar nyelvtan:

- A kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés illemszabályainak ismerete. Az elbeszélés, a leírás nyelvi és stiláris jegyeinek felismerése és megnevezés Elbeszélés, leírás készítése önállóan saját élmény vagy olvasmány alapján Különböző témájú magánlevelek.

- A nem nyelvi kifejezőeszközök használata a kommunikációs helyzetnek megfelelően.
- Képesség a másolás, tollbamondás utáni írásra, önálló írásbeli feladatok megoldására.
- A magyar ábécé és a magyar helyesírás elveinek ismerete.
- Mássalhangzó-találkozások felismerése.
A tanuló ismerje a hangok képzésének sajátosságait, törekedjen Szabályos hangképzésre és helyes beszédlegzésre
- A 'j' hang jelölése begyakorolt szókészletben.
- A rokon és ellentétes jelentésű szavak, hangutánzó szavak, valamint szólások, közmondások jelentésének értelmezése.
- Alapszófajok ismerete.
- A hang, a szó és a szóelem megkülönböztetése.
- A gyakran használt szavak megfelelő helyesírása.
- Jártasság a lexikonok, szótárak használatában.

Magyar irodalom:

- Egy hosszabb vagy egy rövidebb mese ismerete kívülről. Népmese és műmese megkülönböztetése. Népköltészet alapvető műfajai.
- 2-3 alkotás megismerése az összevetendő lírai és epikai műcsoportból.
- Tanári segítséggel rövid, egyszerű tartalmi, szerkezeti és stilisztikai elemzések készítése a **János vitézről**. Szereplők jellemzése szóban és írásban, külső és belső tulajdonságok.
- Memoriterek elmondása pontosan, helyesen tagolva, megfelelő beszédtempóval, hangsúlyozással 15-20 versszak a János vitéz műből, egyéb 4-5 vers.
- Mitológiai és bibliai történetekből néhány jellegzetes motívum megkeresése, kigyűjtése, azonosítása, más népek kultúrájának megismerése.
- Tanult műfajok ismerete. A szövegek értelmes, pontos felolvasása. A Pál utcai fiúk c. regény ismerete, elolvasása. Főbb események, szereplők, jellemek, a helyszín bemutatása. Olvasónapló.
- A műnemek. Műfaji ismeretek, szóképek segítséggel.
- Irányított és önálló elbeszélés leírással, a tanult művek alapján.

Történelem:

Az emberiség őskora. Egyiptom és az ókori Kelet kultúrája

Történelmi idő, változás és folyamatosság, ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték.

Életmód, kereskedelem, város, állam, egyeduralom, gazdaság, társadalom, kultúra, vallás, többistenhit, egyistenhit.

Fogalmak: őskor, ókor, régészet, szerszámkészítés, öntözéses földművelés, Krisztus előtt, Krisztus után, évtized, évszázad, emberöltő, fáraó, piramis, hieroglifa, ékírás, betűírás, múmia, Biblia, Ószövetség.

Személyek: Ádám, Éva, Noé, Mózes, Dávid, Salamon.

Topográfia: ókori Kelet, Egyiptom, Nílus, Jeruzsálem, Mezopotámia, Kína.

Évszámok: Kr. e. 3000 körül (az Egyiptomi Birodalom egyesítése).

Az ókori görög-római világ

Történelmi idő, változás és folyamatosság, ok és következmény, jelentőség.

Társadalom, társadalmi csoportok, életmód, város, gazdaság, termelés, állam, birodalom, egyeduralom, demokrácia, királyság, köztársaság, császárság, vallás, vallásüldözés.

Fogalmak: mítosz, városállam, olimpia, népgyűlés, Akropolisz, légió, rabszolga, provincia, népvándorlás, Újszövetség.

Személyek: Zeusz, Periklész, Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Jézus, Mária,

József, Attila.

Topográfia: Balkán-félsziget, Olümposz, Athén, Spárta, Perzsa Birodalom, Marathón, Itáliai-félsziget, Róma, Karthágó, Szicília, Római Birodalom, Pannónia, Aquincum, Júdea, Betlehem.

Évszámok: Kr. e. 776 (az első feljegyzett olimpia játékok), Kr. e. 490 (a marathóni csata), Kr. e. V. század közepe (Athén fénykora), Kr. e. 44 (Julius Caesar meggyilkolása), Kr. u. 476 (a Nyugat-római Birodalom bukása, az ókor vége).

A középkori Európa világa

Történelmi idő, változás és folyamatosság, ok és következmény, történelmi forrás.

Társadalom, társadalmi csoportok, életmód, város, falu, gazdaság, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma, politika, állam, államforma, királyság, császárság, egyeduralom, birodalom, vallás, vallásüldözés, kultúra.

Fogalmak: középkor, uradalom, hűbérúr, hűbéres, vár, jobbágy, robot, majorság, iszlám, pápa, szerzetes, eretnek, kolostor, kódex, lovag, középkori város, céh, járvány, távolsági kereskedelem, könyvnyomtatás.

Személyek: Nagy Károly, Mohamed, Szent Benedek, Gutenberg.

Topográfia: Bizánci Császárság, Frank Birodalom, Mekka, Arab Birodalom, Német-római Császárság.

Évszámok: 622 (Mohamed „futása”), 800 (Nagy Károly császár), XV. század (könyvnyomtatás).

A magyarság történetének kezdetei és az Árpádok kora

Változás és folyamatosság, történelmi forrás, tény és bizonyíték, értelmezés, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, életmód, gazdaság, termelés, politika, állam, királyság, államszervezet, törvény, adó, vallás, vallásüldözés, kultúra.

Fogalmak: hun, finnugor, félnomád életmód, törzs, nemzetség, nagycsalád, fejedelem, táltos, honfoglalás, kalandozás, vármegye, tized, ispán, tatár, kun.

Személyek: Attila, Álmos, Árpád, Géza fejedelem, Szent István, Gellért püspök, Szent László, Könyves Kálmán, IV. Béla, Szent Margit.

Topográfia: Urál, Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Erdély, Esztergom, Pannonhalma, Székesfehérvár, Buda, Muhi.

Évszámok: IX. század (Etelköz), 895–900 (a honfoglalás), 997–(1000)–1038 (I. /Szent/ István uralkodása), 1077 (I. /Szent/ László trónra lépése), 1241–1242 (a tatárjárás), 1301 (az Árpád-ház kihalása).

Hon- és népismeret:

A tanulók megismerik lakóhelyük, szülőföldjük természeti adottságait, hagyományos gazdasági tevékenységeit, néprajzi jellemzőit, történetének nevezetesebb eseményeit, jeles személyeit. A tanulási folyamatban kialakul az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosságtudatuk.

Általános képet kapnak a hagyományos gazdálkodó életmód fontosabb területeiről, a család felépítéséről, a családon belüli munkamegosztásról. A megszerzett ismeretek birtokában képesek lesznek értelmezni a más tantárgyakban felmerülő népismereti tartalmakat.

Felfedezik a jeles napok, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokások, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak hagyományainak jelentőségét, közösségmegtartó szerepüket a paraszti élet rendjében. Élményszerűen, hagyományhű módon elsajátítják egy-egy jeles nap, ünnepkör köszöntő vagy színjátékszerű szokását, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak népszokásait és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket.

Megismerik a magyar nyelvterület földrajzi-néprajzi tájainak, tájegységeinek hon- és népismereti, néprajzi jellemzőit. Világossá válik a tanulók számára, hogyan függ össze egy táj

természeti adottsága a gazdasági tevékenységekkel, a népi építészettel, hogyan élt harmonikus kapcsolatban az ember a természettel.

Kulcsfogalmak, fogalmak:

Családfa, rokonsági fok (felmenő ág: apa/anya, nagypapa/nagyanya, dédapa/dédanya, lemenő ág: gyermek, unoka, dédunoka, oldalág: testvér/báty, öcs, nővér, hűg, unokatestvér, nagybácsi, nagynéni (ányg), házassági rokonság (múrokonság).

Helytörténet, természeti környezet, neves személy, helyi hagyomány, település, régió.

Jurta, veremház, egysejtű ház, többosztatú ház, falazat, tetőtartó szerkezet, tetőformák, konyhai cserépedény, munkasarok, szentsarok, munkamegosztás, belenevelődés, utánzó játék, eszközös játék, sportjellegű játék.

Ünnepeg, jeles nap, böjt, advent, karácsonyi ünnepekör, karácsonyi kántálás, betlehemezés, bölcsöske, regölés, névnapi köszöntés, aprószentek napi vesszőzés, újévi köszöntök, háromkirályjárás, farsangi köszöntök, iskolába toborzó szokások, böjti játékok, kiszehajtás, villözés, húsvét, zöldágjárás, komatálküldés, májusfaállítás, pünkösdlés, pünkösdi királynéjárás, nyári és téli napforduló, társasmunka, kaláka, aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó, vásár, pásztorünnepeg, keresztelő, leány-, legényélet, lakodalom.

Szántás, vetés, aratás, szilaj- és félszilaj állattartási mód, fonás, szövés, fonó, ing, gatyá, pendely, szoknya, kötény, ünnepei viselet, böjtös nap, téli étrend, nyári étrend.

Etnikai csoport, nemzeti kisebbség, néprajzi táj, határainkon túl élő magyarok, a nemzeti összetartozás napja.

Természetismeret:

Élet a kertben

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

- Mire van szükségük a növényeknek ahhoz, hogy szépek, egészségesek legyenek, és bő termést hozzanak?
- Miért egészséges a zöldség-és gyümölcsfélék fogyasztása?
- Miben különbözik a konyhakert a virágos kerttől?
- Milyen növényi részt fogyasztunk, amikor zöldséget, gyümölcsöt eszünk?
- Mi a veszélye a kártevők vegyszeres irtásának?
- Miért találkozunk sok földigilisztával és csigával eső után?
- Miért képes az éti csiga sértetlenül átjutni az éles borotvapengén?

Ismeretek:

- A növényi test felépítése, a szervek működése, a növények életfeltételei.
- Gyümölcs- és zöldségfélék (öszibarack, dió, szőlő, burgonya, vöröshagyma, paprika, káposztafélék) környezeti igényei, termőhelye, testfelépítése, eheto részei, élettartama, felhasználása.
- A zöldség- és gyümölcsfélék szerepe az egészség megőrzésében. Fogyasztásuk higiénés szabályai.
- A gyümölcs- és zöldségfélék kártevői: burgonyabogár, káposztalepke, házatlan csigák, monília.
- A kártevők elleni védekezés. A vegyszerhasználat következményei.
- A petúnia és a tulipán szervei, testfelépítése.
- Dísznövények szerepe közvetlen környezetünkben (lakás, osztályterem, udvar). A növények gondozásának elemi ismeretei.
- A földigiliszta és az éti csiga testfelépítése, életmódja, jelentősége.
- Jellegzetes kerti madarak.

Kulcsfogalmak:

Zöldség, gyümölcs, virág, mag, termés, fő- és mellékgyökérzet, főeres levél, mellékeres levél, virág, takarólevél, lepellevél, ivarlevél, csonthéjas termés, bogyótermés, módosult növényi rész, gumó, egynyári, kétnyári, évelő növény, gyűrűsfereg, bőrízomtömlő, puhatestű, köpeny, zsigerzacskó, átalakulásos fejlődés, átalakulás nélküli fejlődés, tápláléklánc.

Állatok a házban és a ház körül

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

- Hogyan vált háziállattá a kutya?
- Mi a kérődzés?
- Milyen szerepet töltenek be a háziállatok az ember életében?
- Hogyan védekezhetünk az állatok által terjesztett betegségek ellen?
- Miért költöznek el egyes madarak a tél beállta előtt?
- Miért és hogyan védjük télen a madarakat?

Ismeretek:

- Háziállatok: kutya
- Haszonállatok: sertés, szarvasmarha, házityúk testfelépítése, életmódja, hasznosítása. Az állatok életfeltételeihez illeszkedő felelős állattartás.
- Az állati eredetű tápanyagok szerepe az ember táplálkozásában. Állati eredetű anyagok felhasználása (toll, bőr).
- A házban és a ház körül élő állatok: házi veréb, füstifecske, házi légy testfelépítése, életmódja, jelentősége.
- Az állatok szerepe a betegségek terjesztésében. A megelőzés lehetőségei.
- Madárvédelmi alapismeretek

Kulcsfogalmak:

Háziállat, gerinces, gerinctelen, madár, emlős, patás, összetett gyomor, kérődző, ragadozó, növényevő, mindenevő, ízeltlábú, rovar, teljes átalakulás.

Tájékozódás a valóságban és a térképen

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

- Hogyan készül a térkép?
- Miért van szükség térképre?
- Hogyan segíti a térkép jelrendszere ismeretlen tájak megismerését?
- Iránytű használata.
- Tájékozódás térképvázlattal.
- Útvonaltervezés térképen.
- Távolság mérése.
- Település- és turistatérképek használata.

Ismeretek:

- Iránytű. Fő-és mellékvilágtájak.
- A valós tér átalakítása, alaprajz, térképszerű ábrázolás.
- A térábrázolás különböző formái – útvonalrajz, térképvázlat.
- A térképi ábrázolás jellemzői: égtájak, szín- és jelkulcs, névírás, méretarány, aránymérték.
- Térképfajták: domborzati, közigazgatási, turista-, és kontúrtérkép.
- Hazánk nagytájai, szomszédos országaink.

- Bolygónk térségei: földrészek és óceánok.
- Helymeghatározás: földrajzi fókálózat.
- Európa helyzete, határai. Hazánk helye Európában.

Kulcsfogalmak:

Fő- és mellékvilágtáj, alaprajz, útvonalrajz, térképfajták, térképvázlat, térkép. Térképi jelrendszer, domborzati, közigazgatási, turista- és kontúrtérkép, földrajzi fókálózat, keresőhálózat, turistajelzés.

Alföld, Kisalföld, Északi-középhegység, Dunántúli-középhegység, Dunántúli-domb- és hegyvidék, Nyugat magyarországi-peremvidék.

Szlovákia, Ukrajna, Románia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Ausztria.

Baktérítő, Ráktérítő, Déli-sark, déli-sarkkör, Egyenlítő, Északi-sark, északi-sarkkör, kezdő hosszúsági kör.

Atlanti-óceán, Csendes-óceán, Indiai-óceán, Jeges-tenger, Földközi-tenger, Afrika, Amerika, Európa, Ázsia, Ausztrália, Antarktika, Közép-Európa.

A Föld és a Világegyetem

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások.

- Hogyan állapítható meg éjszaka iránytű nélkül az északi irány?
- Miért látjuk másnak a csillagos égboltot a különböző évszakokban?
- Miért van a sarkvidékeken hideg, a trópusokon meleg?
- Hogyan készül az időjárás-jelentés?
- Miért váltakoznak az évszakok és a napszakok?
- Miért hosszabbak a nappalok nyáron, mint télen?
- Hogyan keletkezik a szél és a csapadék?
- Hogyan védhetjük magunkat villámláskor, hóvihárban, hőségben, szélvihárban?

Ismeretek:

- A Föld helye a Naprendszerben és a Világegyetemben.
- Égitest, csillag, bolygó, hold. Sarkcsillag, csillagképek.
- A Naprendszer. A Nap jelentősége. A Nap, a Föld és a Hold egymáshoz viszonyított helyzete, mérete, távolsága, mozgása, kölcsönhatása.
- Kopernikusz hipotézisének tudománytörténeti jelentősége.
- A Föld alakja. A tengely körüli forgás és a Nap körüli keringés következményei.
- Föld gömbhéjas szerkezete.
- Éghajlati övezetek.
- Időjárás, éghajlat és elemeik: napsugárzás, hőmérséklet, csapadék, szél.
- Légköri alapfolyamatok: felmelegedés, lehűlés, szél keletkezése, felhő- és csapadékképződés, csapadékfajták, a víz körforgása és halmazállapot-változásai.
- Éghajlat-módosító tényezők: földrajzi szélesség, óceántól való távolság, domborzat.
- Magyarország éghajlata: száraz és nedves kontinentális éghajlat.
- Veszélyes időjárási jelenségek: villámlás, szélvihar, hóvihár, hőség.
- Világegyetem, égitest, csillag, bolygó, hold, holdfázis, tengelyferdeség, Föld mozgásai: tengely körüli forgás, Nap körüli keringés, évszak, gömbhéjas szerkezet, éghajlati övezet, éghajlat, kontinentális éghajlat, időjárás, napi és évi középhőmérséklet, napi hőingadozás, évi közepes hőingadozás, csapadék, szél

- Naprendszer, Nap, Jupiter, Föld, Mars, Merkúr, Vénusz, Neptunusz, Szaturnusz, Uránusz, Hold.

Felszíni és felszín alatti vizek

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

- Hol található hazánkban gyógyfürdő?
- Melyek a vízszennyezés forrásai lakóhelyeden (környékén)? Milyen jelek utalnak a víz szennyeződésére?
- Milyen károkat okozhatnak az árvizek és a belvizek?
- Mi veszélyezteti hazánk ivóvízkészletét?
- Melyek az egészséges, jó ivóvíz tulajdonságai?
- Hogyan takarékoskodhatunk az ivóvízzel otthon és az iskolában?

Ismeretek:

- Felszín alatti vizek: talajvíz, hévíz, ásványvíz, gyógyvíz jellemzői, jelentősége az ember életében, gazdasági életében.
- A belvizek kialakulásának okai és következményei, az ellene való védekezés formái.
- Felszíni vizek: hazánk legjelentősebb állóvizei, folyóvizei. A folyók útja a forrástól a torkolatig. Vízyűjtő terület, vízvásztó, vízjárás, folyók felszínformálása.
- Árvizek kialakulásának oka, az ellene való védekezés formái.
- Állóvizek keletkezése, pusztulása. Legnagyobb tavunk: a Balaton (keletkezése, jellemzése).
- A folyók, tavak haszna, jelentősége. Vízszennyezés okai, következményei, megelőzésének lehetőségei. Vizek védelme.
- A Balaton-felvidéki vagy a Fertő-Hanság Nemzeti Park értékei.
- Vízisztítási eljárások.
- Felszíni víz, felszín alatti víz, talajvíz, belvíz, hévíz, gyógyvíz, ásványvíz, folyóvíz, állóvíz, főfolyó, mellékfolyó, vízyűjtő terület, vízvásztó, vízjárás, felszínformálás, vízszennyezés, vízvédelem.
- Balaton, Fertő tó, Velencei-tó, Duna, Tisza, Körös, Dráva, Rába, Szigetköz, Szentendrei-sziget, Csepel-sziget, Mohácsi-sziget.

Német nyelv:

- A tanuló értsen meg 120-150 lexikai egységet, és ezekből tudjon használni 70-80 szót, illetve kifejezést.
- Értsen meg a tanár egyszerű utasításait, mondatait, és egyszerű kérdéseit. Ez utóbbiakra tudjon röviden válaszolni.
- Egyszerű mondatokban tudjon beszélni magáról, a családjáról, az otthonáról és napirendjéről. Tudjon megnevezni növényeket és állatokat a ház körül. Tudja röviden elmondani, hogy mit eszik és iszik reggelire, ebédre.
- „Vásárlás” témakörben tudjon kérni néhány alapvető élelmiszert.
- Tudja a tantárgyak nevét németül.
- Tanulótársának tudjon feltenni 6-8 kérdést a mindennapi élet témaköreiben.
- Ismert szöveget tudjon érthetően felolvasni.
- Tudjon szavakat és rövidebb mondatokat diktálás után leírni.
- Tudjon megoldani könnyebb tankönyvi feladatokat tanári segítséggel.
- Írásban (is) tudjon egyszerű kérdésekre válaszolni.

- Tudjon igét ragozni (köztük néhány tőhangváltós igét is!), és ezeket egyszerű mondatokban használni.
- Ismerjen legalább négy-öt előjárószt (in, auf, an, vor, neben), és az in, auf előjárószt tudja tárgy - és részes esettel használni. (Tévedés megengedett.)
- Ismerjen néhány fontos óra és idő kifejezést (egész, fél).
- Ismerje a können, müssen, möchte módbéli segédigét.

Informatika:

- Számítógép, periféria, billentyűzet, monitor, egér, háttértár, operációs rendszer, állománytípus, állományművelet, mappaművelet, hozzáférési jog, számítógépes hálózat, adatvesztés.
- Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.
- Térkép, koordináta, útvonalterv.
- Adatbevitel, adatkivitel, feltétel, elágazás, ismétlés, modularitás, paraméter, utasítás, algoritmus.
- Webhely, webcím, böngésző, link, keresés, keresőgép, tematikus keresés, kulcsszavas keresés, kereső operátorok, hivatkozásgyűjtemény.
- Könyvtár, kézikönyvtár, katalógus, hivatkozás, forrás, könyv, időszaki kiadvány, honlap, CD, DVD, lexikon, enciklopédia, szótár, atlasz.

Technika:

1. Ételkészítés

1.1. Az ételkészítés alapjai, élelmiszerek

Élelmiszerek rendszerezése és szerepe a táplálkozásban. Korszerű, egészséges táplálkozás. A tradicionális magyar konyha értékei, hungarikumok.

Ételek, étel-alapanyagok azonosítása, évszakokhoz, étkezési alkalmakhoz, élethelyzetekhez kapcsolása.

A készítendő étel és a szükséges alapanyagok mennyiségének meghatározása, a költségek, valamint a készítés időszükségletének becslése.

Az élelmiszerek beszerzésével kapcsolatos tudnivalók (élelmiszerlánc, nyomon követhetőség). A tudatos és takarékos élelmiszer-beszerzés szempontjai.

Az élelmiszer-biztonság alapszabályai. Kiemelt kockázatú élelmiszertermékek.

Az élelmiszerek címkéjén feltüntetett információk értelmezése.

Ételreceptek értelmezése.

Az ételkészítés folyamatának részekre, műveletekre bontása, az étkezéshez kapcsolódó teendők meghatározása, a csoporton belüli, illetve a családi munkamegosztás lehetőségeinek megbeszélése.

1.2. Ételek készítése

Az étel-alapanyagok tisztítása, előkészítése, receptúra szerinti mérése, a készítéshez szükséges eszközök meghatározása.

Főzött jellegű (pl. levesek, főzelékek, főtt tészta), sütőben készülő (pl. sütemények, pizza, rakott ételek), továbbá serpenyőben készülő ételek (pl. zöldségelek, palacsinta, tükörtojás) készítése.

1.3. Élelmiszerek, ételek tárolása, tartósítási eljárások

A hőkezelési eljárások (melegítés, hűtés, hűtés, fagyasztás) kipróbálása, a hőkezelés hatásainak, szerepének feltárása az egyes ételek elkészítése és tárolása során.

További ételtartósítási eljárások kipróbálása, az ételek és ételalapanyagok megromlásának vizsgálata.

Ételek tárolása, csomagolása.

A megmaradt ételek felhasználási lehetőségei, az ételmaradékok kezelése. Az étel-alapanyagok és az ételek háztartásban való tárolásának alapvető élelmiszerhigiéniai szabályai, a kereskedelemből származó élelmiszerek fogyaszthatósági, illetve eltarthatósági adatainak értelmezése.

Az ételkészítéshez és étkezéshez kapcsolódó személyi higiéniai követelmények megismerése, betartása.

1.4. Konyhai eszközök, gépek használata

A balesetveszélyes konyhai kézi eszközök, kézi gépek, és a használatukkal járó balesetveszélyek azonosítása.

Az ételkészítés során használt tüzelő-, melegítő-, főző-, sütő- stb. berendezésekhez, a forró vízhez, forró anyagokhoz, eszközökhöz kapcsolódó baleseti veszélyek azonosítása és ezek elhárításának gyakorlása.

A konyhai eszközökhöz kapcsolódó élelmiszer-higiéniai szabályok megismerése, alkalmazása.

1.5. Étkezési kultúra

Az étkezési szokások és azok történeti háttere.

A kulturált étkezés követelményei. Az étkezőasztal megterítése, ételek tálalása. Az étkezéssel kapcsolatos illemszabályok gyakorlati alkalmazása.

1.6. Az ételek készítésével kapcsolatos utómunkálatok

Az ételkészítéshez, illetve az étkezéshez használt edények és eszközök mosogatása.

A konyha és az étkező takarítása.

1.7. Környezettudatosság

Az étkezéshez, ételkészítéshez kapcsolódó energia-, víz- és anyagtakarékosság, valamint az élelmiszer-csomagolások újrahasznosítási lehetőségeinek feltárása, megismerése.

Az élelmiszerhulladék minimalizálásának lehetőségei.

A keletkező hulladékok azonosítása, szelektálása.

Étel, étkezés, élelmiszer, egészséges táplálkozás, éhezés, közétkeztetés, családi étkezés, főtt étel (melegétel), hideg étel, főzés, sütés, tálalás, mosogatás, maradék étel, ételtárolás, tartósított élelmiszer (étel), ételmaradék, hulladék, fogyaszthatóság, megromlás, ételmérgezés, anyagtakarékosság, energiatakarékosság, víztakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés.

2. Teendők a háztartásban és a lakókörnyezetben

2.1. A mesterséges, illetve épített környezet

A mesterséges, illetve épített környezet jellemzői és gondozása: építmények, mechanikus szerkezetek, építési és mechanikus javítási, állagmegóvási munkák, takarítás. Tapasztalatok gyűjtése a felhasznált anyagok és eszközök fizikai jellemzőiről.

Épület alaprajzának, terület helyszínrajzának értelmezése és összevetése a valósággal.

Épületek, építmények funkciói, szerkezeti elemei, anyagai, kötőanyagok, felületi anyagok jellemzői. Arnyékolás, hő- és vízszigetelés.

Építési, szerelési szakmák és jellemző tevékenységeik.

2.2. Az épített környezet biztonsága, katasztrófa-elhárítás

Az épített környezet, az épületek és a háztartás tűz- és vagyonbiztonsága, védelem az időjárási hatások ellen.

A mesterséges környezetet, épületeket károsító természeti, időjárási hatások azonosítása.

Tűzveszélyes tevékenységek, helyzetek felismerése, tűzvédelmi szabályok ismerete.

2.3. Balesetek megelőzése

Mechanikus jellegű baleseti veszélyek.

Kéziszerszámok, eszközök biztonságos használata.

Elektromos eszközök érintésvédelme.

Munkavédelmi eszközök, felszerelések.

Építési és mechanikus állagmegóvó, javító, takarító munkák során használt eszközök, felszerelések használatának szabályai.

Balesetveszélyes munkaműveletek, mozzanatok, munkavédelmi eszköz szükségességének felismerése.

2.4. Veszélyes anyagok a háztartásban

Kémiai, biológiai, illetve tűzvédelmi szempontból veszélyes anyagok (gyógyszerek, kozmetikai anyagok, irtószerek, tisztítószer, oldószerek, festékek, növényvédő szerek, műszaki célú vegyi anyagok stb.) tárolása, kezelése, használata, ezek veszélyei és ezekkel kapcsolatos biztonsági szabályok.

Az anyagok kémiai veszélyeiről való tájékozódás információforrásokból.

2.5. Környezettudatosság

A háztartási tevékenységek becsült víz- és energiaigényének és költségének meghatározása.

Víz és energiatakarékosság. A pazarló használat felismerése. Kis zajterhelésű, víz- és energiatakarékos háztartási gépek használatának jelentősége.

A hulladékok azonosítása, csoportosítása, szelektív gyűjtése. Mindennapjainkban keletkező újrafelhasználható és veszélyes hulladékok. A veszélyes hulladékok kezelése, tárolása. Tájékozódás a hulladékokról, veszélyeiről és újrahasznosításuk lehetőségeiről információforrásokból.

Környezetbarát anyagok és eljárások alkalmazása a tevékenységek során.

2.6. Növénytermesztés, állattartás

Növények (pl. dísznövények, fűszernövények, fák) telepítése és gondozása.

Hobbikert létesítésével és fenntartásával kapcsolatos munkálatok.

Komposztálás.

Élelmiszernövények termesztési fogásainak elsajátítása.

Hobby- és haszonállatok tartásával kapcsolatos feladatok megismerése.

2.7 Az egészségre ártalmas természeti eredetű veszélyforrások

Az embert érő időjárási és természeti eredetű károsító hatások (leégés, napszúrás, kiszáradás, túlhevülés, kihűlés, villámcsapás, allergia, kullancs- és rovarcsípések, fertőzések, élősködők az emberen és a lakásban).

A veszéllyel járó helyzetek és a veszélyek felismerése, teendők a károsodás elhárítása érdekében, illetve károsodás esetén.

Épület, építmény, alaprajz, helyszínrajz, méretarány, vagyonvédelem, tűzvédelem, alkatrész, szerkezet, gép, rendszer, kéziszerszám, szerkezeti anyag, fizikai és technológiai tulajdonság, építés, készítés, termelés, javítás, felújítás, állagmegóvás, karbantartás, munkavédelmi szabály, munkavédelmi eszköz, használati utasítás, vegyszer, permetezés, oltás, gyógyszer, mérgezés, fertőzés, egészségkárosodás, baleset, áramütés, érintésvédelem, hulladék, veszélyes hulladék.

Ének-zene:

Az énekes anyagból 10 népdalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekel stílusosan és kifejezően. (Köztük régi- és új stílusú magyar, 1848-as dal, másnépek dalaiból legalább 1 dal, Himnusz, Szózat) Tudjon mérővel énekelni, és a tanult ritmusokat hangoztatni. Érzzi az egyenletes lüktetést, tartja a tempót, érzékeli a tempóváltozást.

Fogalmak: violin- és basszusukula, allegro, andante, mezzoforte, pianissimo.

A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult dalt szolmizálva olvassa.

Képes egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).

A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 5 alkotás: gregorián, reneszánsz, Vivaldi concerto) megismerte.

Különbséget tesznek népi zenekar, vonósnyegyes, szimfonikus zenekar hangzása között.

Megkülönböztetik a brácsa, cselló, nagybőgő, harsona hangszíneit. Ismerik a hangszerek alapvető jellegzetességeit.

Kulcsfogalmak:

Régi stílusú népdal, parlando, rubato, kvintváltás;

Dal, mint műfaj, duett, kórusmű.

Himnusz, Szózat.

Tizenhatod ritmus.

Módosító jelek, fi, si, tá módosított hangok.

Violinkulcs.

Hangközök: tiszta oktáv és prím, tiszta kvart és kvint.

Dallamvonal, sorszerkezet, kvintváltás, hangsor, szótagszám, előadásmód.

Brácsa, cselló, nagybőgő, harsona, hárfa.

Népi zenekar, vonósnégyes, szimfonikus zenekar.

Dal, opera, oratórium.

Rajz:

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- Fontosabb szimbolikus és kultúrális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Erkölcstan:

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért. Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket. Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére. Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.

Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.

Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.

Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait.

Angol nyelv:

- A1 szintű nyelvtudás
- A tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi órávezetést, az ismert témákhoz kapcsolódó kérdéseket, rövid megnyilatkozásokat, szövegeket.
- Egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.
- Felkészülés után elmond rövid szövegeket.
- Közös feldolgozás után megérti az egyszerű olvasott szövegek lényegét, tartalmát.
- Ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír, mintát követve önálló írott szövegeket alkot.

Testnevelés:

Néptánc: Év végi követelmények

GYERMEKDALOK, NÉPDALOK, KISZÁMOLÓK, NÉPSZOKÁSOK DALAI, NÉPZENE

a) A tanuló tudja a tanult új dallamokat önállóan is énekelni, illetve szükség esetén azokat indítani tudja.

b) Biztonsággal ismerje fel a már hallott és tanult hangszeres népzeneit.

c) Tudjon pontos ritmuskíséretet adni az énekelt népdalokhoz, illetve a hallgatott népzenehez.

d) Tudja énekléssel is kíséreni a tanult táncokat és népszokásokat. Tudja a táncot és éneket önállóan indítani és irányítani.

RITMUS-GYAKORLATOK

a) Tudjon legalább hat ütem terjedelmű ritmust biztonsággal visszatapsolni.

b) Tudjon egyszerű mozgássorokat és ugrós motívumokat azonos, nyújtott, éles és fordított, tapsos ritmussal kíséreni. Tudja a futást egyenletes sarokkoppantással kíséreni.

ÉNEKES-MOZGÁSOS GYERMEK-JÁTÉKOK NÉPSZOKÁSOK

a) Kezdeményezően vegyen részt a játékfűzések gyakorlásában, tudja azokat indítani és irányítani.

b) Tudja indítani és irányítani a kiszehajtás-zöldágjárás bemutatását.

c) Társaival tudjon előadni egy énekes-táncos betlehemes játékot.

NÉPTÁNCOK

a) Tudja az új sárközi, somogyi és szatmári motívumokat változatos módon gyakorolni, szükség esetén társait irányítani.

b) Kezdeményezően vegyen részt a sárközi karikázó kötött, és a somogyi csárdás, a szatmári verbunk és csárdás motívumok kötött és szabad gyakorlásában. Legalább hat szatmári verbunk motívum felhasználásával tudjon improvizálni.

Az éves fejlesztés várt eredményei (testnevelés):

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos,

pontoságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

8–10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

Relaxációs módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása.

A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Úszás és úszó jellegű feladatok

Választott úszásnemben készségi szintű, egy másikban 150 méteren vízbiztos folyamatos úszás.

Intenzív úszásra törekvés rövidtávon.

Fejesugrás és folyamatos taposás a mélyvízben.

Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürdő viselkedési szabályainak betartása.

Ismeretek az úszástudás, a vízbiztonság szerepéről az egészség megőrzésében és az életvédelemben.

Külső visszajelzés információinak elfogadása és hasznosítása a különböző úszásnemek gyakorlásánál.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

Részvétel a kedvelt sportjátékban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása.

A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.

A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.

Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

A kislabda-hajító technika képességeinek megfelelő elsajátítása.

A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.

Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Szervezési feladatok vállalása a tanórai versenyek lebonyolításában.

Torna jellegű feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

Talajgyakorlat önálló összeállítása.

A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása.

A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.

A balesetvédelmi utasítások betartása.

Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben űzhető sportok

A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.

A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.

A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra, Grundbirkózásban az alaphelyzetek, a kitolás és a kihúzás végrehajtása.

Jártasság néhány önvédelmi fogásban.

A test-test elleni küzdelmet vállalása.

Belátása annak, hogy a küzdősportok nem az agresszió eszközei.

Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.

Mások teljesítményének elismerése.

A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.

A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

VI. 6. évfolyam

Matematika:

A fejlesztés várt eredményei a 6. évfolyam végén	<i>Gondolkodási és megismerési módszerek</i> <ul style="list-style-type: none">– Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.– Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.– Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.– Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.– Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.– Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
---	---

- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számтан, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értéke, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó művelet sor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalékérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.

	<ul style="list-style-type: none"> – Alakzatok tengelyese tükröképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése. – A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában. – Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása. – A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása. – A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása. <p><i>Valószínűség, statisztika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása. – Néhány szám számtani közepének kiszámítása. – Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.
--	---

Kulcsfogalmak:

Halmaz, elem, részhalmaz, egyesítés, közös rész, igaz, hamis, nem, és, vagy, minden, van olyan, biztos, lehetséges, lehetetlen, legalább, legfeljebb. Oszthatóság, osztó, többszörös. Közös osztó, közös többszörös. Kerekítés, becslés, ellenőrzés. Arány, egyenes arányosság. Százalék, százalékkérték, alap, százalékláb. Negatív szám, előjel, ellentett, abszolút érték. Közös nevező, számláló, nevező, közös nevező, reciprokok, tizedes tört, véges és végtelen szakaszos tizedes tört, racionális szám, egyenlet egyenlőtlenség. Mértékegységek. Sorozat, egyenes arányosság, koordináta-rendszer, táblázat, grafikon. Pont, egyenes, szakasz, félegyenes, sík, merőlegesség, párhuzamosság. Távolság, szakaszfelező merőleges, szögfelező. Kerület, terület, magasság. Tengelyes tükrözés, szimmetria. Egyenlő szárú háromszög, egyenlő oldalú háromszög, húrtrapéz, deltoid, rombusz. Adat, diagram, átlag, biztos esemény, lehetetlen esemény.

Magyar nyelvtan:

- A mondatfajták biztos megkülönböztetése. Alapszófajok.
- A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása: a tanulmányok során előforduló tulajdonnevek, a belőlük képzett melléknévek helyesírásának, az egybe- és külön írás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása.
- A nagyobb szófaji csoportok és főbb sajátosságaik.
- A Magyar helyesírási szótár önálló használata. Alapvető jártasság a korosztály számára készült lexikonok, vizuális, audiovizuális, elektronikus segédletek (Internet, CD-ROM stb.) használatában.
- Nem nyelvi jelek szerepe a szóbeli kommunikációban.

Magyar irodalom:

- A mondákban szereplő, hasonló motívumok megfigyelése és összevetése. A múlt megismerése a különböző népköltészeti alkotásokban.
 -A ballada és a műballada összevetése. Helyi balladák.
 - Toldi. Véleményalkotás a műről, a szerzőről, a szerző magyar irodalomban betöltött szerepéről. A szerző életének, pályáját feldolgozó szakirodalomnak az ismerete. A szerző más műveinek ismerete. A mű cselekményvázlatának önálló elkészítés téma, tematika, motívum megnevezése, fogalma.
 - A régi magyar irodalom, a reneszánsz, a barokk, a kuruc- kor, a reformáció fogalmának ismerete, korszakok és stílusok megkülönböztetése, két-három stílusjegy, műfaj ismerete. Tudják a korszak fontosabb szerzőinek az életrajzát, művészi pályáját, tudjanak más műveikről is. Ismerjék a művek keletkezési körülményeit, forrásait. Csokonai V. M. és Debrecen.

- A regény és más epikus művek összehasonlítása. A szereplők jellemzése, kapcsolatrendszerük feltárása. Az *Egri csillagok* egy részletének szöveghű felidézése. A cím jelentése. Legyenek képesek szerkezeti és cselekményvázlatot írni a regény egy jelenetéről.

Regény és film összevetése.
-Memoriter: Toldi 12 versszak, A reményhez, Pannonia dicsérete és 3-4 vers, rövid regényrészlet.

-Műfaji ismeretek, szóképek segítségével. Irányított és önálló elbeszélések a történelmi korba helyezve a tanult művek alapján.

Német nyelv:

- A tanuló értsen meg 200-220 lexikai egységet, és ebből tudjon használni kb.150 szót, illetve kifejezést.
- Értse meg tanára beszédének a lényegét, valamint tanára és tanuló társai egyszerűbb kérdéseit. Ez utóbbiakra tudjon egy-egy szóval, vagy rövid mondatokkal reagálni.
- A tankönyv leckéihez feltett kérdésekre tudjon egyszerű mondatokkal válaszolni.
- Kazettáról hallott rövid szövegből értsen meg egyszerű információkat.
- Néhány mindennapi egyszerű beszédhelyzetben tudjon információt kérni (pl.: Wo ist der Bahnhof?, Wo finde ich eine Kaufhalle?)

Történelem:

A Magyar Királyság virágkora

Változás és folyamatosság, történelmi forrás, tény és bizonyíték, értelmezés, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, életmód, város, gazdaság, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, adó, politika, állam, törvény, királyság, vallás, kultúra.

Fogalmak: aranyforint, nádor, nemes, ősiség és kilenced törvénye, kormányzó, végvár.

Személyek: I. Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, Hunyadi Mátyás, I. Szulejmán.

Topográfia: Nándorfehérvár, Visegrád, Mohács.

Évszámok: 1308 (I. Károly), 1456 (Nándorfehérvár), 1458-1490 (Hunyadi Mátyás uralkodása), 1526 (a mohácsi vereség).

A világ és Európa a kora újkorban

Történelmi idő, változás és folyamatosság, ok és következmény, történelmi forrás, értelmezés, jelentőség.

Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, életmód, város, gazdaság, termelés, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gyarmatosítás, politika, állam, államszervezet, alkotmányos királyság, köztársaság, parlamentarizmus, birodalom, vallás, vallásüldözés.

Fogalmak: újkor, felfedező, gyarmat, manufaktúra, reformáció, protestáns, jezsuita, katolikus megújulás, felvilágosodás, alkotmány.

Személyek: Kolumbusz, Luther, Kálvin, Cromwell, XIV. Lajos, Rousseau, Washington.

Topográfia: Amerika, Versailles, London, Szentpétervár.

Évszámok: 1492 (Kolumbusz), 1517 (Luther fellépése), 1776 (az amerikai Függetlenségi nyilatkozat).

Magyarország a kora újkorban

Történelmi idő, változás és folyamatosság, ok és következmény, tény és bizonyíték, értelmezés, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, nemzetiség, népességfogyás, életmód, város, gazdaság, termelés, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, adó, politika, állam, államszervezet, rendelet, birodalom, vallás, vallásüldözés.

Fogalmak: végvár, hódoltság, szultán, szpáhi, janicsár, kuruc, labanc, hajdú, úrbér, jobbágyrendelet, zsellér, betelepítés, türelmi rendelet.

Személyek: Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia, II. József.

Topográfia: Pozsony, Bécs, Erdélyi Fejedelemség, Eger, Gyulafehérvár, Debrecen.

Évszámok: 1541 (Buda török kézen), 1552 (a „nagy várháborúk” éve), 1686 (Buda visszavívása), 1703–1711 (a Rákóczi-szabadságharc), 1740–1780 (Mária Terézia).

A forradalmak és a polgárosodás kora Európában és Magyarországon

Történelmi idő, ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték, értelmezés, jelentőség, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, forradalom, felemelkedés, lesüllyedés, népességgrobbanás, migráció, életmód, város, gazdaság, termelés, erőforrás, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, királyság, köztársaság, államszervezet, hatalmi ág, parlamentarizmus, közigazgatás, nemzet, vallás, vallásüldözés.

Fogalmak: népfelség elve, jakobinus, polgári nemzet, ipari forradalom, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, rendi országgyűlés, alsótábla, felsőtábla, reformkor, közteherviselés, cenzúra, sajtószabadság, választójog, felelős kormány, jobbágyfelszabadítás, honvédség, trónfosztás, nemzetiségi törvény.

Személyek: XVI. Lajos, Robespierre, Napóleon, Watt, Széchenyi István, Kölcsey Ferenc, Wesselényi Miklós, Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Petőfi Sándor, Batthyány Lajos, Jellasics, Görgei Artúr, Bem József.

Topográfia: Párizs, Waterloo, Debrecen, Isaszeg, Buda, Világos, Arad.

Évszámok: 1789 (a francia forradalom kezdete), 1815 (a waterlooi csata), 1830 (a Hitel megjelenése, a reformkor kezdete), 1832–1836 (reformországgyűlés), 1848. március 15. (forradalom Pest-Budán), 1849. április 14. (a Függetlenségi nyilatkozat), 1849. október 6. (az aradi vértanúk és Batthyány Lajos kivégzése).

Természetismeret:

Allandóság és változás a környezetünkben, kölcsönhatások

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

Mire való a hűtőszekrény, a gázkonvektor, a tűzhely és a klíma?

Hogyan lehet könnyen összeszedni a szétszóródott gombostűt, apró szegeket?

Mikor villámlik?

Miért nem esik le a Hold a Földre?

Miért van szükségük az élőlényeknek energiára, és hogyan jutnak hozzá?

Miért fontos az energiával takarékoskodni?

Mi történne a Földön, ha eltűnne a Nap?

Ismeretek:

A mozgás és mozgásállapot-változás. A hőmérséklet- és a mozgás változásával járó kölcsönhatások

A mágneses kölcsönhatás: vonzás, taszítás. A mágneses mező.

A gravitáció.

Az elektromos kölcsönhatás: vonzás, taszítás. Az elektromos energia felhasználása, szerepe a mindennapi életben.

Mi az oka a testek mozgásváltozásának? Az erőhatás és az erő elemi fogalma. Különböző erőhatások felismerése.

Az erő mérése.

A háztartásban használt energiahordozók jellemzése, felhasználásuk.

Az energiatakarékosság.

Hőjelenségekkel járó kölcsönhatások következményei és energiaváltozásaik (halmazállapot-változás, égés, hőtágulás, hőterjedés)

A fény tulajdonságai és kölcsönhatásai. A színek.

Az élő szervezetek energiája.

Hőmérséklet, mozgás, hely-, helyzetváltoztatás, mágnes, vonzás, taszítás, gravitációs kölcsönhatás, hőterjedés, energia, energiaforrás, energiahordozó, energiagazdálkodás, energiatakarékosság.

Vizek, vízpartok élővilága

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások: Meleg, nyári napokon olykor tömegesen pusztulnak a halak a Balatonban. Mi ennek az oka?

Mire mondják, hogy virágzik a Tisza?

Miért félnek az emberek a kígyóktól, békáktól?

Mi a „kígyóing”?

Mit tehetünk, hogy kevesebb szúnyog fejlődjön ki környezetünkben?

Ismeretek:

A vízi élőhely jellemző élettelen környezeti tényezői.

Vizek egysejtűi: zöld szemes ostoros, papucsállatka, baktériumok testfelépítése, életmódja.

Vízi-vízparti növénytársulások vízszintes tagozódása: lebegő,

gyökerező hínár, nádas mocsárrétek, ártéri erdők jellegzetes növényeinek testfelépítése, életmódja jelentősége.

A vízi-vízparti életközösség jellemző gerinctelen és gerinces állatai: tavi kagyló, orvosi pióca, kecskerák, szúnyogok, szitakötők, (tiszavirág) ponty, leső harcsa, kecskebéka, vízisikló, tőkés réce, barna réti héja, fehér gólya külleme, teste, élete, jelentősége az életközösségben, az ember életében, védettségük.

Kölcsönhatások az életközösségben: táplálkozási láncok, táplálékhálózatok.

Az életközösség veszélyeztetettségének okai, következményei: tápanyagdúsulás és a mérgeanyag koncentrációja.

Az életközösség védelme.

Egysejtű, sejtsejtszervecske, baktérium, moszat, telepes test, gyöktörzs, kétlaki növény, hínárnövényzet, gerinctelen, gyűrűsféreg, puhatestű, kagyló, ízeltlábú, rovar, rák, gerinces, hal, kopolya, úszóláb, lemezes csőr, gázlóláb, tépőcsőr, markoló láb, lágyhéjú tojás, átalakulásos fejlődés, átváltozás, átalakulás nélküli fejlődés, költöző madár, téli álom, változó testhőmérséklet.

Hegyvidékek, dombvidékek

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

Hogyan keletkeztek a hegységek?

Hogyan működnek a vulkánok?

Mi az oka annak, hogy a Bükkben csak a hegy lábánál találunk forrásokat?

A biodízel mint energiaforrás. Használatának előnyei és hátrányai.

Mire használják a bazaltot és a mészkövet?

Ismeretek:

Hazai hegységeink keletkezése, a belső erők szerepe a hegységképződésben: gyűrődés, vetődés, vulkánosság.

A külső felszínformáló erők: víz, szél, jég, hőmérsékletingadozás hatásai. A lepusztulás – szállítás – lerakódás – feltöltődés kapcsolata.

Közetek vizsgálata. Az andezit, bazalt, mészkő, homok, lösz, barnakőszén, feketekőszén jellegzetes tulajdonságai, felhasználásuk.

Az Északi-középhegység és a Dunántúli-középhegység természeti adottságai, tájai.

Bükk Nemzeti Park természeti értékei.

Élet a hegyvidékeken: A természeti erőforrások és az általuk nyújtott lehetőségek. Az erdő gazdasági jelentősége, napsütötte déli lejtők – szőlőtermesztés – borászat, ásványkincsek és ipari felhasználásuk.

Az ember gazdasági tevékenységének következményei. A táj arculatának változása.

A dunántúli domb- és hegyvidék, Nyugat-magyarországi peremvidék természeti adottságai, tájai.

Élet a dombvidéken. Természeti erőforrások.

Termesztett növényei: lucerna, repce testfelépítése, termesztése, felhasználása.

A növénytermesztés, állattenyésztés és az élelmiszeripar kapcsolata.

A mezőgazdaság hatása a környezetre: talajpusztulás, környezetszennyezés.

Gyűrődés, vetődés, rög, lépcsős felszín, beszakadt árok, vulkán, kráter, kürtő, magma, magmakamra, láva, vulkáni hamu, andezit, bazalt, mészkő, belső erő, külső erő, bauxit, lignit.

Gyökérgümő, pillangós virág.

Dunántúli domb- és hegyvidék, Dunántúli-középhegység, Északi-középhegység, Nyugat-magyarországi peremvidék, Bakony, Vértes, Dunazug-hegység, Börzsöny, Cserhát, Mátra, Bükk, Zempléni-hegység, Aggteleki-karszt, Kékes, Alpokalja, Zalai-dombság, Somogyi-dombság, Tolnai-hegyhát, Mecsek, Miskolc, Veszprém, Pécs.

Az erdő életközössége

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

Hogyan változik a hegyvidéki erdők képe a magasság emelkedésével?

Milyen jelei vannak az élőlények egymás közötti versengésének az erdőben?

Miért kedvelt táplálék a vadhús és az erdei gomba?

A gombák gyűjtésének és fogyasztásának szabályai.

A kullancsok által terjesztett betegségek, jellemző tünetek. A megelőzés és védekezés formái.

Az erdőjárás magatartási szabályai.

Ismeretek:

Hazai erdőségek földrajzi helye, kialakulása, gyakori erdőtípusainak jellemzői.

Az erdő mint életközösség. Az erdő szintjei, a környezeti tényezők függőleges irányú változásai.

Az erdőszintek legjellemzőbb növényeinek (kocsánytalan tölgy, gyertyán, bükk, erdei fenyő, gyepürózsa, erdei pajzsika, nagy seprűmoha) környezeti igényei, faji jellemzői, testfelépítése, hasznosítása, az életközösségekben betöltött szerepe.

Az erdőszéli csiperke és a gyilkos galóca faji sajátosságai. A (bazidiumos) gombák testfelépítése, táplálkozása, szaporodása. A gombák szerepe az életközösségekben, az egészséges táplálkozásban. A gombafogyasztás szabályai.

Az erdő gerinctelen és gerinces állatainak (szarvasbogár, gyapjaslepke, erdei vöröshangya, koronás keresztespók, közönséges kullancs, szécinege, nagy tarkaharkály, gímszarvas, vaddisznó, erdei fülesbagoly, róka) külleme, teste, élete, szerepe az erdő életében.

A kullancsok által terjesztett betegségek, az ellenük való védekezés. A kullancseltávolítás fontossága, módszerei.

Táplálkozási láncok, táplálékhálózat.

A vadgazdálkodás szerepe, jelentősége.

Az erdő szociális, környezetvédő szerepe; veszélyeztetettsége. Az erdőjárás szabályai.

Herman Ottó munkásságának jelentősége.

Erdő, zárwatermő, nyitwatermő, haraszt, moha, virágtalan növény, gomba, spóra, barkavirágzat, makktermés, tülevél, tobozvirágzat, cserje, pókszabású, rovar, bogár, lepke, csáprágó, pödörnyelv, kúszóláb, vésőcsőr.

Alföldi tájakon

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

Hogyan alakultak ki hazánk alföldjei az egykori tenger helyén?

Mi a futóhomok?

Hogyan lesz a búzából kenyér?

Melyik hungarikum köthető az Alföldhöz?

Gyógyítanak-e a gyógynövények?

Ismeretek:

Hazai alföldjeink keletkezése.

A Kisalföld és az Alföld tájai, természeti adottságai.

A füves puszták jellegzetes növényei: fűfélék, gyógy- és gyomnövények, jellemzőik, jelentőségük.

Az életközösség állatai: sáskák, szöcskék, gyíkok, fácán, mezei pocok, mezei nyúl, egerészölyv szervezete, életmódja.

A Kiskunsági vagy a Hortobágyi Nemzeti Park természeti értékei.

Alföldek hasznosítása, szerepük a lakosság élelmiszerellátásában. Termesztett növényei: búza, kukorica, napraforgó; jellegzetes szerveik, termesztésük, felhasználásuk.

A növénytermesztés, állattenyésztés és az élelmiszeripar összefüggései.

Síkság, alföld, feltöltődés, természeti erőforrás, fűfélék, koronagyökér, takarólevél nélküli virág, fészek-, kalász-, torzsavirágzat, szemtermés, kifejlés, kételtű, hulló, rágszáló.

Alföld, Kisalföld, Duna-Tisza-köze, Tiszántúl, Mezőföld, Kiskunság, Nagyunság, Hortobágy, Szeged, Kecskemét, Debrecen, Győr.

A természet és társadalom kölcsönhatásai

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

Lakóhelyed mely értékeire vagy büszke? Min szeretnél változtatni?

Milyen előnyöket, milyen hátrányokat nyújt a városi élőhely az állatok számára?

A szelektív hulladékgyűjtés szabályai.

Energia- és víztakarékosság formái a háztartásban.

Internetes menetrend használata utazás tervezéséhez.

Ismeretek:

Gazdasági ágazatok: mezőgazdaság, ipar, szolgáltatás. A gazdaság természeti feltételei.

Településtípusok: tanya, falu, városjellemző képe, társadalmi, gazdasági szerepe. Élet a városban. *A gazdasági ágazatok együttműködése. Hálózatok szerepe a lakosság ellátásában (víz-, energiaellátó rendszer, közlekedési hálózat).*

A város mesterséges életközösségének, sajátos állatvilága: házi egér vándorpatkány, csótány, féketerigó, galamb, elszaporodásuk feltételei és következményeik

A betegséget terjesztő állatok elleni védekezés formái.

A háztartás anyag- és energiagazdálkodása. Vízes energiafelhasználás. Környezetszennyezés és csökkentésének formái. Az anyag- és energiatakarékosság lehetőségei. Szelektív hulladékgyűjtés.

A lakóhelyi táj természetföldrajzi és gazdasági-társadalmi jellemzői.

Hazánk fővárosa, Budapest: földrajzi helyzete, gazdasági, kulturális jelentősége.

Szelektív hulladékgyűjtés, tanya, falu, város, termelés, fogyasztás, nyersanyag, késztermék.

Az ember szervezete és egészsége

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások:

Mi a serdülőkori változások oka?

Miért gyakoriak a konfliktusok a serdülők életében? Hogyan oldhatók fel?

Mi a különbség a fiúk és a lányok nemi működése között?

Mit jelent a függőség és melyek a tünetei?

Milyen hatást fejt ki a serdülő szervezetére a cigaretta, az alkohol és a kábítószer?

Hogyan befolyásolják a barátok, a család a fiatal életét?

Fiatalkori bűnözés adatai.

Helyes és helytelen testtartás.

Ismeretek:

Testkép, testalkat, testtájak. Az emberi test méretének, arányainak változásai az egyedfejlődés során.

A mozgás szervrendszere. A vázrendszer és az izomzat fő jellemzői. A mozgás-szervrendszer felépítése és működése közötti kapcsolat. A kamaszkori elváltozások okai, következményei, megelőzésük lehetőségei.

A táplálkozás, a légzés, a kiválasztás és a keringés legfontosabb szervei. Kapcsolatok az anyagcsere életjenségei, szervrendszerei között.

Az egészséges táplálkozás alapelvei. A táplálék mennyisége és minősége. Az étkezések száma, aránya.

A férfi és a női nemi szervek felépítése és működése. Serdülőkori változások. A két nem testi és lelki tulajdonságainak különbségei. A nemi szervek egészsége, személyi higiénája.

Az egyedfejlődés szakaszai. Méhen belüli és méhen kívüli fejlődés.

A serdülő személyiségének jellemző vonásai.

Az ember értelmi képességének, érzelmi intelligenciájának alapvonásai.

Az önismeret és az önfejlesztés eszközei. Viselkedési normák, szabályok jelentősége az ember életében

A családi és a társas kapcsolatok jelentősége.

Veszélyforrások és megelőzésük lehetőségei a háztartásban, közlekedésben, sportolás közben.

Az érzékszervek szerepe. A látó és hallószerv károsító hatásai. megelőzésük módja.

Elsősegélynyújtás elemi ismeretei.

Környezet és az ember egészsége. Fertőzés, betegség, járvány. A leggyakoribb fertőző betegségek tünetei és megelőzésük módjai. Lázcsillapítás és diéta.

Orvosi ellátással kapcsolatos ismeretek.

Káros szenvedélyek. Az alkohol, a dohányzás, kábítószeres hatások az ember szervezetére, személyiségére.

Csont, izom, ízület, mozgásszervi elváltozás, tápcsatorna, emésztés, felszívódás, tápanyag, normál testsúly, túlsúly, alultápláltság, légzés, tüdő, vér, szív, kiválasztás, vese, petefészek, here, nemi hormon, ivarsejt, magömlés, menstruáció, nőies, férfias jelleg, érzékszerv, egészség, betegség, fertőzés, járvány.

Ének-zene:

- A tanuló képes-e 10 népdalt, történeti éneket (históriás ének, kuruc kor, 1848-as dal) több versszakkal, a Himnuszt, Szózatot, valamint 3-4 műzenei idézetet emlékezetből, a–e” hangterjedelemben előadni.
- Képes-e kifejezően, egységes hangzással, tiszta intonációval énekelni.
- A 6/8-os és 3/8-os metrumot helyesen hangsúlyozza.
- Felismeri és megszólaltatja a tanult zenei elemeket (metrum, dinamikai jelzések, ritmus, dallam).
- Fejlődik hangszínhallásuk. Megkülönböztetik a tárogató, brácsa, cselló, nagybőgő, harsona, tuba, hárfá hangszínét. Ismerik a hangszerek alapvető jellegzetességeit.
- Különbséget tesznek vonósnégyes, szimfonikus zenekar hangzása között.
- A zenehallgatásra kiválasztott művek közül 5-10 alkotást/műrészletet ismernek.

Kulcsfogalmak:

Régi és új stílusú népdal, kuruc dalok, Kossuth-nóták. alkalmazkodó ritmus, kvintváltás. históriás ének. Dallamvonal, sorszerkezet, kvintváltás, hangsor, szótagszám, előadásmód, alkalmazkodó ritmus, visszatérő szerkezet.

Tárogató, brácsa, cselló, nagybőgő, harsona, tuba, hárfá.

Dal, opera, oratórium, szimfónia, szimfonikus zenekar, vonósnégyes;

Kórusmű, a cappella. Énekes hangfajok. Periódus.

6/8, 3/8, felütés, csonka ütem, tizenhatod ritmus és képletei, triola.

Módosító jelek, fi, si, tá módosított hangok.

Violinkulcs, abszolút hangnevek.

Előjegyzés, hangnem, dúr és moll hangnem, dúr és moll harmónia.

Hangközök: tiszta oktáv és prím, tiszta kvart és kvint, kis és nagy szekund, kis és nagy terc.

Informatika:

- Számítógép, periféria, billentyűzet, monitor, egér, háttértár, operációs rendszer, állománytípus, állományművelet, mappaművelet, hozzáférési jog, számítógépes hálózat, adatvesztés.
- Adat, információ, képszerkesztő program, animáció, médialejátszó.
- Probléma, információ, kód, utasítás, művelet, algoritmus, hiba, hatékonyság, döntés, folyamatábra, vezérlés, technóc.
- Adatbevitel, adatkivitel, feltétel, elágazás, ismétlés, modularitás, paraméter, utasítás, algoritmus.
- Eljárás, beállítás, paraméter, interaktivitás, oktatóprogram.
- Webhely, webcím, böngésző, link, keresés, keresőgép, tematikus keresés, kulcsszavas keresés, kereső operátorok, hivatkozásgyűjtemény.
- Levelezőrendszer, e-mail cím, elektronikus levél, regisztráció, címzett, másolat, rejtett másolat, tárgy, melléklet, csatolás, válasz, továbbítás, netikett.
- Elektronikus média, videomegosztás, elektronikus könyv, médiatár, oktatóprogram.
- Informatikai biztonság, adat, személyes adat, adatvédelem, adatkezelés, netikett, információ, információforrás, hivatkozás.
- Információs társadalom, elektronikus szolgáltatás, regisztráció, leiratkozás, azonosító, jelszó.

Technika:

1. Tárgyi kultúra, technológiák, tárgykészítés, modellezés

3.1. A tárgyak és a tárgykészítéshez használt anyagok fizikai és technológiai tulajdonságai

Természetes és mesterséges faanyagok, műanyagok, fémek, papír, textil, képlékeny anyagok vizsgálata (hajlítás, törés, hasítás, keménység, rugalmasság, nedvszívás, korrózió), szemrevételezés, próba, összehasonlítás, mérés alapján.

Az anyagok előállításához és megmunkálásához kötődő szakmák.

3.2. Tárgyak, szerkezetek, modellek előállítása

A tárgyak rendeltetése és használati jellemzői.

Mérés milliméteres pontossággal. Mérőeszközök alkalmazása. Új szerszámok és műveletek megismerése, alkalmazása.

Összetett (többféle anyagból, több alkatrészből álló) használati tárgyak, építménymakettek, jármű- és gépmoделlek készítése természetes anyagok, hulladékok és egyéb építőelemek (pl. konstrukciós játékok – fa- és fémépítő, Lego, Lego Education készletek) felhasználásával.

A modellezés mint hobbi lehetőségeinek megismerése.

A tárgykészítéshez kapcsolódó szakmákról ismeretek szerzése.

3.3. Műszaki kommunikáció alkalmazása

Méretmegadás elemei.

Rajzjelek (hajlítási vonal, tengely, nem látható él, furat, átmérő, sugár). Méretarányos kicsinyítés, nagyítás.

Vetületi ábrázolás.

3.4. Takarékos, hatékony, igényes munkavégzés

Tárgyak, modellek célszerű és takarékos tervezése.

Anyagok újrafelhasználása.

A szükségesség információk gyűjtése, felhasználása.

Anyagmennyiség, költség kiszámítása a tervek alapján.

Munkafolyamat tervezése, szervezése. A kivitelezés problémái.

Együtműködés társakkal közös tevékenységben.

3.5. Eszközök rendeltetészerű, biztonságos használata, megfelelő munkakörnyezet

Biztonságos munkavégzéshez szükséges munkafogások ismerete, ép szerszámok célszerű, balesetmentes használata.

A munkakörnyezet rendjének fenntartása.

A műveletekhez szükséges munkavédelmi felszerelések alkalmazása.

A segítségnyújtás lehetőségeinek megismerése.

Anyag, fa, fém, műanyag, alapanyag, termék, szerszám, fizikai tulajdonság, technológia, anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, tervezés, minta, rajzjelek, vonalfajta, méret, mérés, méretarány, vetületi ábrázolás, anyagmennyiség, költség, szabály, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás.

2. Közlekedés

4.1. A forgalomszabályozás közlekedési jelzései

A közúti közlekedési jelzések hierarchiája.

A jelzőtáblák és útburkolati jelek.

A forgalomirányító fényjelzőkészülékek jelzéseinek jelentése.

A rendőri forgalomirányító tevékenység.

4.2. A közlekedés rendszere, közlekedéstörténet

A járművek.

A városi, közúti, a vízi és légi közlekedés rendszereinek megismerése.

A közlekedés fejlődése, találmányok és feltalálók a közlekedéstörténetben – információgyűjtés, rendszerezés.

A közlekedéssel kapcsolatos foglalkozásokról, szakmákról információszerzés.

4.3. Balesetvédelem

Közlekedési helyzetek, veszélyek, balesetek elemzése, megelőzése.

Közlekedésbiztonsági ismeretek. A féktávolság. Az érzékelési- és útviszonyok forgalombefolyásoló szerepe.

A biztonságos kerékpáros közlekedéshez szükséges gyakorlati készségek fejlesztése az alapvető szituációkat modellező gyakorlati pályán.

A kerékpár karbantartása.

Tennivalók közlekedési baleset esetén. Az elsősegélynyújtás feltételrendszere, helyzetfelmérés, biztosítás és segélyhívás.

4.4. Vasúti közlekedés

A biztonságos és udvarias vasúti közlekedés szabályai. Közúti és vasúti menetrendek, útvonalterképek tanulmányozása. Útvonalterv készítése térkép és útvonaltervező segítségével. Útvonaltípus, főútvonal, kerékpárút, autóút, autópálya, közlekedési csomópont, forgalomirányítás, elsőbbség, kikerülés, fékezés, fékút, megállás, tilalom, közlekedési tábla, viselkedési norma, útkereszteződés, alárendelt út, egyenrangú út, útviszony, közlekedésbiztonság.

Rajz, vizuális kultúra:

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.

- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Erkölcstan:

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.

A tanuló nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.

Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítésében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.

Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.

Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.

Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.

Ismeri az internethasználat veszélyeit.

Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekcszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.

Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valóságához.

Angol nyelv:

- A1 szintű nyelvtudás
- A tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést, az ismert témákhoz kapcsolódó kérdéseket, rövid megnyilatkozásokat, szövegeket.
- Egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.
- Felkészülés után elmond rövid szövegeket.
- Közös feldolgozás után megérti az egyszerű olvasott szövegek lényegét, tartalmát.
- Ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír, mintát követve önálló írott szövegeket alkot.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alkatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

8–10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

Relaxációs módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása.

A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Úszás és úszó jellegű feladatok

Választott úszásnemben készségszintű, egy másikban 150 méteren vízbiztos folyamatos úszás.

Intenzív úszásra törekvés rövidtávon.

Fejesugrás és folyamatos taposás a mélyvízben.

Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürdő viselkedési szabályainak betartása.

Ismeretek az úszástudás, a vízbiztonság szerepéről az egészség megőrzésében és az életvédelemben.

Külső visszajelzés információinak elfogadása és hasznosítása a különböző úszásnemek gyakorlásánál.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

Részvétel a kedvelt sportjátékban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása.

A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.

A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.

Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása.

A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.

Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Szervezési feladatok vállalása a tanórai versenyek lebonyolításában.

Torna jellegű feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességeknek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

Talajgyakorlat önálló összeállítása.

A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes

végrehajtása.

A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.

A balesetvédelmi utasítások betartása.

Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben űzhető sportok

A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.

A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.

A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra, Grundbirkózásban az alaphelyzetek, a kitolás és a kihúzás végrehajtása.

Jártasság néhány önvédelmi fogásban.

A test-test elleni küzdelmet vállalása.

Belátása annak, hogy a küzdősportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.

Mások teljesítményének elismerése.

A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.

A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

Néptánc:

GYERMEKDALOK, NÉPDALOK, KISZÁMOLÓK, NÉPSZOKÁSOK DALAI, NÉPZENE

a) A tanuló tudja a tanult új dallamokat önállóan is énekelni, illetve szükség esetén azokat indítani tudja.

b) Biztonsággal ismerje fel a már hallott és tanult hangszeres népzénet, önállóan is kezdeményezze a zenehallgatást.

c) Tudjon pontos ritmuskíséretet adni az énekelt népdalokhoz, illetve a hallgatott népzenehez.

d) Tudja énekléssel is kísérni a tanult táncokat és népszokásokat. Tudja a táncot és éneket önállóan indítani és irányítani.

RITMUS-GYAKORLATOK

a) Tudjon legalább hat ütem terjedelmű ritmust biztonsággal visszatapsolni.

b) Tudjon egyszerű mozgássorokat és ugrós motívumokat azonos, nyújtott, éles és fordított, tapsos ritmussal kísérni. Tudja a futást egyenletes sarokkoppantással kísérni.

c) Vegyen részt a keringések és forgások gyakorlásában.

ÉNEKES-MOZGÁSOS GYERMEK-JÁTEKOK NÉPSZOKÁSOK

a) Kezdeményezően vegyen részt a játékfűzések gyakorlásában, tudja azokat indítani és irányítani.

b) Tudja indítani és irányítani a kiszehajtás-zöldágjárás bemutatását.

c) Tudja indítani és irányítani a betlehemezés bemutatását.

d) Tudja indítani és irányítani a pünkösdi királyné-járás bemutatását.

NÉPTÁNCOK

- a) Tudja az új déalföldi, székely és kóló motívumokat változatos módon gyakorolni, szükség esetén társait irányítani.
- b) Kezdeményezően vegyen részt a szatmári verbunk és csárdás, a déalföldi ugrós, a székely verbunk és a mamacsko kóló motívumok kötött és szabad gyakorlásában. Legalább hat-hat motívum felhasználásával tudjon déalföldi ugrós és székely verbunkot improvizálni.
- c) Tudja a korábban tanult táncokat változatos formákban és szintereken gyakorolni, erre tudja társait is mozgósítani.
- d) A megfigyelt koreográfiákban biztonsággal ismerje fel a tanult motívumokat, illetve jellegzetes motívumfűzéseket.
- e) Tudjon a tanuló táncrepertoárja alapján bemutatót szervezni, indítani és irányítani.

VII. 7. évfolyam

Matematika:

A fejlesztés várt eredményei a 7. évfolyam végén	<p><i>Gondolkodási és megismerési módszerek</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.– Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.– Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.– Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.– Fagráfok használata feladatmegoldások során. <p><i>Számтан, algebra</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.– Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.– A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.– A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.– Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.– Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.– Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.– Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegegyenesen.– A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.– Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére. <p><i>Összefüggések, függvények, sorozatok</i></p> <ul style="list-style-type: none">– Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.– Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.– Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok
--	---

	<p>készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.</p> <p><i>Geometria</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni. – Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában. – Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése. – Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban. – A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét. <p><i>Valószínűség, statisztika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása. – Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt. – Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban. – Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.
--	---

Kulcsfogalmak:

Halmaz, elem, részhalmaz, egyesítés, metszet. Alaphalmaz. Igaz, hamis, nem, és, vagy, minden, van olyan, biztos, lehetséges, lehetetlen. Racionális szám. Hatvány, alap, kitevő. Százalékalap, százalékláb, százalékhány. Prímszám, összetett szám, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös. Arány, aránypár, arányos osztás, egyenes és fordított arányosság. Változó, együttható, algebrai egész kifejezés, helyettesítési érték, egynemű kifejezés, összevonás, zárójelfelbontás. Egytagú, többtagú kifejezés. Egyenlet, változó, egyenlőtlenség, mérlegelv, ellenőrzés. Hozzárendelés, függvény, lineáris függvény, növekedés, fogyás, csökkenés, értelmezési tartomány, értékkészlet. Számítási sorozat, számítási közép. Geometriai transzformáció, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, eltolás. Egybevágóság. Középpontos szimmetria, paralelogramma, rombusz. Egyállású szög, váltószög, csúcshely. Belső és külső szög. Háromszög, magasságvonal, magasságpont. Hasáb, henger. Alaplap, alapél, oldallap, oldalél. Diagram, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség.

Magyar nyelvtan:

Az egyszerű mondat részeinek szintagmáinak megnevezése, elemzése. Egyszerű ágrajzok elkészítése.

A megismert szövegfeldolgozási módok gyakorlása, újabb technikák, olvasási formák megismerése (intenzív és extenzív olvasás), azok gyakorlatban történő alkalmazása.

A szöveg érzelmi-gondolati tartalmát kifejező olvasás.

A szóalkotásmód leggyakoribb fajtái szóképzés, szóösszetétel, mozaikszó-alkotás. A mozaikszók helyesírása . A mellérendelő szóösszetételek helyesírása . Az alárendelő szóösszetételek helyesírása . A különírás és az egybeírás szabályai.

A tárgyalt irodalmi művekhez, a mindennapi élet kérdéseinek megválaszolásához ismeretanyagok keresése a könyvtárnyomtatott és elektronikus információhordozóinak felhasználásával.

Magyar irodalom:

- A *Himnusz* és a *Szózat* utalásainak értelmezése közös munkában rámutatás kompozíciós elemeikre, szövegük rögzítése memoriterként.

-Petőfi, Arany életének és műveinek ismerete.

- Lírai műfajok egyszerű meghatározása, dal, elégia, óda, himnusz, epigramma, helyzetdal, költői levél, ars poetica. A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség).

- Kisepikai műfajok, Mikszáth művei által: anekdota, novella, elbeszélés.

- Egy Jókai - vagy Mikszáth-regény ismerete. Tudjanak különbséget tenni elsődleges és másodlagos szempontok, értékes és értéktelen, fontos és lényegtelen között.

-Egy dráma értő ismerete, mondanivalójának megértése.

Tudjanak tisztán, megfelelő ritmussal, értelmes tagolással összefüggően beszélni, állításukat érvekkel támasszák alá. Tudjanak érthetően hangosan olvasni, néma olvasásuk mellett a hangos olvasás se okozzon megértési problémákat. Lírai szövegek értelmezésében, elemzésében használjanak poétikai, stilisztikai fogalmakat, az alapvető stílusesszüközöket, nyelvi alakzatokat ismerjék, és elemzéseikben külön kapjon ez hangsúlyt. Ismerjenek irodalomtörténeti korszakokat, szerzői életműveket, stílusokat, irányzatokat, s tudjanak párhuzamot vonni az irodalom és más művészetek között

-Memoriter: Himnusz, Szózat, Szeptember végén, Föltámadott a tenger, Huszt. Prózai szöveg 7-8 sor.

-Könyvtár- és internethasználat kutatómunkára. Médiahasználat, folyóiratok ismerete.

Német nyelv:

A tanuló értsen meg kb. 300 lexikai egységet, és ebből tudjon használni 220-250 szót, illetve kifejezést.

Mindennapi beszédhelyzetekben tudja kifejezni magát, tudjon egyszerű információt kérni és adni. Tudja érzelmeit egy-szerűen kifejezni.

Kazettáról hallott rövid szövegekből értsen meg fontos információkat.

A NAT javasolt témakörei közül tudjon röviden beszélni a következő témákról:

- Saját maga, család, rokonok, barátok

- Lakás

- Szűkebb és tágabb környezetünk

- Étkezés

- Szabadidő, szórakozás

- Időjárás

Tudjon elmondani 2-3 rövid verset.

Tanulja meg a kétnyelvű szótár használatát, és néhány ismeretlen szót is tartalmazó szövegből szótár segítségével értse meg a lényeget.

Olvasott szöveg alapján tudja megállapítani a hamis és igaz válaszokat.

Könnyebb nyelvtani és kommunikatív feladatokat tudjon írásban önállóan megoldani. (Bizonyos hibaszázalék megengedett.)

A tanult témakörökről tudjon röviden írni.

A tananyaggal kapcsolatos kérdésekre tudjon írásban és szóban röviden válaszolni.

Tudja kifejezni egy-egy szóval, vagy rövid mondatokban sajnálkozását, örömét, bosszúságát.

Ismerjen néhány – leggyakrabban használatos – sich-es és igekötős igét.

Tudjon használni fontos elöljárószókat. Pl.: in, an, auf, über, unter, neben, vor, mit, bei, zu, von, um, für. (Tévedés az esetek használatánál megengedett.)

Ismerjen néhány földrajzi helymeghatározást.

Tudja használni a birtokos esetet a von elöljárószóval.

Ismerje meg a sonntags, jeden Tag, jedes Jahr, voriges Jahr, nächtes Jahr időhatározó szókat.

Tudja használni a jövő időt.

Tanulja meg néhány gyakrabban használt ige felszólító módját.

A melléknévragozásról legyen fogalma, és néhány jelzős kifejezést tudjon használni. (Pl.: Ich trinke kalte Milch, kaltes Wasser, Ich kaufe einen schwarzen Rock, eine weiße Bluse, ein schönes Kleid.)

Ismerje a dass kötőszót és a mellékmondati szórendet.

Angol nyelv:

- A2 szintű nyelvtudás
- A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.
- Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.
- Egyre bővülő szókincssel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.
- Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.
- Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.

Történelem:

A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei

Változás és folyamatosság, ok és következmény, tény és bizonyíték, interpretáció.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, nemzet, nemzetiség, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, népesedés, életmód, gazdaság, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma, államszervezet, hatalmi ágak, egyeduralkodó, önkényuralom, királyság, császárság, köztársaság, parlamentarizmus, demokrácia, közigazgatás, birodalom.

Fogalmak: polgárháború, nemzetállam, szabad verseny, monopólium, szociáldemokrácia, tömegkultúra.

Személyek: I. Vilmos császár, Bismarck, Lincoln, Edison, Marx.

Topográfia: Olaszország, Németország, Egyesült Államok.

Évszámok: 1859 (csata Solferinónál), 1861-1865 (polgárháború az Egyesült Államokban), 1871 (a Német Császárság létrejötte).

Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon

Változás és folyamatosság, ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték, jelentőség.

Társadalom, társadalmi csoport, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrások, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, gazdasági válság, adó, politika, állam, államforma, államszervezet, önkényuralom, hatalmi ág, parlamentarizmus, közigazgatás, birodalom, vallás.

Fogalmak: passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, dualizmus, millennium, agrárország, emigráció, amnesztia.

Személyek: Deák Ferenc, I. Ferenc József, gróf Andrássy Gyula, báró Eötvös József, Kandó Kálmán, Bánki Donát.

Topográfia: Osztrák-Magyar Monarchia, Budapest.
Évszámok: 1867 (a kiegyezés), 1896 (a millenniumi ünnepek).

A nagyhatalmak versengése és az első világháború

Történelmi idő, ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték, interpretáció, jelentőség, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági teljesítmény, politika, állam, államforma, államszervezet, birodalom, szuverenitás, háború, hadsereg.

Fogalmak: villámháború, állásháború/állóháború, bolsevik, szovjet, hátország, kétfrontos háború.

Személyek: II. Vilmos, Lenin, Wilson, II. Miklós.

Topográfia: Szerbia, Szarajevó, Pétervár, Oroszország.

Évszámok: 1914. július 28. (a világháború kirobbanása), 1914-1918 (az első világháború), 1917 (az oroszországi forradalom és a bolsevik hatalomátvétel).

Európa és a világ a két háború között

Változás és folyamatosság, ok és következmény, interpretáció, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, életmód, város, nemzet, nemzetiség, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, gazdasági válság, politika, állam, államforma, államszervezet, egyeduralom, demokrácia, parlamentarizmus, diktatúra, közigazgatás, birodalom, szuverenitás.

Fogalmak: békediktátum, kommunizmus, GULAG, személyi kultusz, fasizmus, nemzetiszocializmus, kisantant, proletárdiktatúra, tőzsde, részvény, gazdasági válság.

Személyek: Clemenceau, Sztálin, Roosevel, Mussolini, Hitler.

Topográfia: Szovjetunió, New York.

Évszámok: 1918. november 11. (az első világháború vége), 1922 (a Szovjetunió megalakulása), 1929-1933 (a nagy gazdasági világválság), 1933 (Hitler hatalomra kerülése).

Magyarország a két világháború között

Ok és következmény, tény és bizonyíték, interpretáció, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, felemelkedés, lesüllyedés, elitréteg, középréteg, alsó réteg, életmód, város, nemzet, nemzetiség.

Fogalmak: őszirozsás forradalom, tanácsköztársaság, vörösteror, fehérterror, kormányzó, numerus clausus, konszolidáció, revízió, zsidótörvény.

Személyek: Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Bethlen István, Teleki Pál.

Topográfia: Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia.

Évszámok: 1918. október vége (az őszirozsás forradalom), 1919. március (a Magyarországi Tanácsköztársaság kikiáltása), 1920. március (Horthy kormányzóvá választása), 1920. június 4. (Trianon), 1938 (az első bécsi döntés), 1940 (a második bécsi döntés).

A második világháború

Változás és folyamatosság, ok és következmény, történelmi forrás, interpretáció, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, népességfogyás, migráció, életmód, gazdaság, termelés, erőforrás, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, államszervezet, diktatúra, birodalom, emberi jog, polgárjog, vallásüldözés.

Fogalmak: tengelyhatalmak, furcsa háború, hadigazdaság, totális háború, zsidóüldözés, holokauszt, gettó, deportálás, partizán.

Személyek: Churchill, Kállay Miklós, Szálasi Ferenc.

Topográfia: Lengyelország, Sztálingrád, Don-kanyar, Normandia, Auschwitz, Berlin, Jalta, Hirosima.

Évszámok: 1939. szeptember 1. (a második világháború kirobbanása), 1941. június 22. (Németország megtámadja a Szovjetuniót), 1941. június 27. (Magyarország hadba lépése), 1941. december 7. (Pearl Harbor, az Egyesült Államok hadba lépése), (1943. január (a doni katasztrófa), 1943. február eleje (a sztálingrádi csata vége), 1944. március 19. (Magyarország német megszállása), 1944. június 6. (a normandiai partraszállás), 1944. október 15-16. (Horthy kiugrási kísérlete, Szálasi hatalomátvétele), 1945. április (a háború vége Magyarországon), 1945. május 9. (Európában befejeződik a háború), 1945. szeptember 2. (Japán kapitulációja).

Fizika:

Képes legyen a sebességfogalmat különböző kontextusokban is alkalmazni. Tudja, hogy a testek közötti kölcsönhatás során a sebességük és a tömegük egyaránt fontos, és ezt konkrét példákon el tudja mondani. Értse meg, hogy egy adott testet érő gravitációs vonzást a Föld (vagy más égitest) gravitációs mezője okozza. A tanuló tudja, hogy az energiával kapcsolatos köznap szöveghasználat egy rövidített kifejezési forma, amelynek megvan a szakmailag pontosabb változata is. Magyarázataiban legyen képes az energiaátalakulások elemzésére, a hőmennyiséghez való kapcsolódásuk megvilágítására. Tudja használni az energiafajták elnevezését. Ismerje fel a hőmennyiség cseréjének és a hőmérséklet kiegyenlítésének kapcsolatát. Fel tudjon sorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait. Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával. A tanuló minél több energiaátalakítási lehetőséget ismerjen meg, és képes legyen azokat azonosítani. Tudja értelmezni a megújuló és a nem megújuló energiafajták közötti különbséget. A tanuló képes legyen arra, hogy az egyes energiaátalakítási lehetőségek előnyeit, hátrányait és alkalmazásuk kockázatait elemezze, tényeket és adatokat gyűjtsön, vita során az érveket és az ellenérveket csoportosítsa, és azokat a vita során felhasználja. Képes legyen a sebesség, gyorsulás, tömeg, sűrűség, az erő, a nyomás fogalmának értelmezésére és kiszámítására egyszerű esetekben. Tudja, hogy nem csak a szilárd testek fejtenek ki nyomást. Tudja magyarázni a gázok nyomását a részecskéekkel. Tudja, hogy az áramlások oka a nyomáskülönbség. Tudja, hogy a hang miként keletkezik, és hogy a részecskék sűrűségének változásával terjed a közegben. Tudja, hogy a hang terjedési sebessége gázokban a legkisebb, és szilárd anyagokban a legnagyobb.

Kulcsfogalmak:

Test – tulajdonság – mennyiség. Megfigyelés, mérés, mértékegység, átlag, becslés. Viszonyítási pont, a mozgás jellemzői (sebesség, átlagsebesség, gyorsulás (kvalitatív), periódusidő, fordulatszám). A tehetetlenség és a tömeg, tömegmérés, sűrűség. Erőhatás, erő, gravitációs erő, a súly, súrlódási erő, hatás-ellenhatás. Egyensúly. Forgatónyomaték. Nyomás, légnyomás. Sűrűség. Úszás, lebegés, merülés. Hullámterjedés. Hang, hallás. Ultrahang. Energia, energiaváltozás, energiamegmaradás. Munkavégzés, munka. Energiafajták: mozgási, belső-, rugalmas „helyzeti” energia. A megújuló energia: vízi, szél-, geotermikus, napenergia. A nem megújuló energia: fosszilis. Teljesítmény, hatásfok. Hőmérséklet, halmazállapot, halmazállapot-változás, olvadáspont, forráspont, termikus egyensúly. Égés, égéshő. Hőtágulás. Hőterjedés.

Kémia:

A tanuló ismerje a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.

Kulcsfogalmak: balesetvédelmi szabály, veszélyességi jelölés, laboratóriumi eszköz, kísérlet,

Daltoni atommodell, kémiai tisztaság, elem, vegyület, molekula, vegyjel, képlet, halmazállapot, fázis, fizikai és kémiai változás, hőtermelő- és hőelnyelő változás, anyagmegmaradás, keverék, komponens, elegy, oldat, tömegszázalék, térfogatszázalék, Atommag, törzs- és vegyértékelektron, periódusos rendszer, anyagmennyiség, ion, ionos, kovalens és fémes kötés, só.

Tudja, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.

Értse a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-szerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.

Értse és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével *tudja magyarázni* a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.

Tudjon egy kémiával kapcsolatos témáról önállóan vagy csoportban dolgozva információt keresni, és *tudja* ennek eredményét másoknak változatos módszerekkel, az infokommunikációs technológia eszközeit is alkalmazva bemutatni.

Alkalmazza a megismert törvényszerűségeket egyszerűbb, a hétköznapi élethez is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során, illetve gyakorlati szempontból jelentős kémiai reakciók egyenleteinek leírásában.

Használja a megismert egyszerű modelleket a mindennapi életben előforduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzésekor.

Megszerzett tudását *alkalmazva hozzon felelős döntéseket* a saját életével, egészségével kapcsolatos kérdésekben, *vállaljon szerepet* személyes környezetének megóvásában.

Biológia:

- A tanuló értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biotopok összetételének összefüggéseit az adott térségre jellemző környezeti tényezőkkel.
- Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- Ismerje és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit.
- Ismerje az életközösségek változatosságának és változásának okait.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- Legyen tisztába a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődés-történeti rendszerben (maximum osztály szintig).
- Lássa a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- Értse a sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.
- Ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.
- Tudjon önállóan és társaival együttműködve megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.
- Rendelkezzen jártassággal a mikroszkóp használatában.

Földrajz:

A szilárd Föld anyagai és folyamatai

Környezetünk anyagainak vizsgálata I-II.

Ásványokból összetett természetes (kőzetek, ércek) és mesterséges anyagok (pl. beton, téglá) összehasonlítása egyéni és csoportos vizsgálódással. A legfontosabb bio- és ércásványok, kőzetalkotó ásványok, drágakövek, magmás, üledékes és átalakult kőzetek (vas- és rézérc, bauxit, agyag, márvány) tulajdonságainak megfigyelése, mérése, vizsgálata; csoportosításuk. (gyakorlat)

A talaj anyagainak és szerkezetének megismerése különböző talajtípusok vizsgálata, összehasonlítása során. A talajkeletkezési folyamat és a talaj tulajdonságainak összekapcsolása.

A földtani képződmények védelmének megismerése környékbeli példákon közvetlen tapasztalatszerzéssel. (gyakorlat)

A folyamatosan változó bolygó és környezet I-III.

A földövek és méreteik, a kőzetöv és a kőzetlemezek felépítésének megismerése. A földtani és a természetföldrajzi kontinensfogalom összekapcsolása.

Geológiai (belső) erők megnyilvánulásainak megértése a kőzetlemezek mozgásának és következményeinek összekapcsolásával (hegyláncok felgyűrődése, gyűrődés; mélytengeri árkok és óceáni hátságok keletkezése; vulkánosság és földrengés; emelkedés és süllyedés, vetődés, rögzösödés; magmás, átalakult kőzetek keletkezése).

A földrajzi (külső) erők felismerése folyamatokban (aprózódás és mállás; lepusztulás és felhalmozódás, feltöltődés; üledékképződés, üledékes kőzetek keletkezése). A geológiai erők és a földrajzi erők harcának értelmezése.

A kontinensek területét gyarapító és fogyasztó folyamatok megkülönböztetése. A szárazföldek és a tengerek mindenkori-földgömbi helyzete természetföldrajzi és környezeti következményeinek felismerése a mai földrészek kialakulásához vezető állapotok példái alapján.

(külső) erők felismerése.

Tájékozódás a földtörténeti időben

Tájékozódás a geológiai mozgások, változások időskáláján egyes események időpontjának, folyamatok időtartamának elhelyezésével, idővonalzó készítésével.

Kőzetöv; ásvány, kőzet, érc; magmás, üledékes és átalakult kőzet; ősmaradvány; építőanyag, nyersanyag, energiahordozó. Geológiai (belső) és földrajzi (külső) erő. Óceáni és kontinentális lemez, magma, vulkán, láva, földrengés. Szilárdhulladék-lerakó, földtani természetvédelem. Geológiai idő, földtörténeti időegységek.

A földrajzi övezetesség alapjai

Éghajlati alapismeretek

Az éghajlati elemek, az éghajlatot alakító és módosító tényezők érvényesülésének felismerése, magyarázata; az éghajlat övezetességét kialakító tényezők értelmezése; éghajlati diagram olvasása.

A forró övezeti földrajzi-környezeti kapcsolatok feltárása

Esőerdővidék (a felszálló légáramlás következménye, jellemzői, erdőirtás és termőföld-erózió); szavannavidék (az évszakos esőzés következményei, legelőváltó gazdálkodás, az elsivatagosodás folyamata); sivatag (a leszálló légáramlás uralma, jellemzői, napenergia-készlet).

A mérsékelt övezeti földrajzi-környezeti kapcsolatok értelmezése

A mediterrán táj és a mediterrán gazdálkodás jellemzése; a természetföldrajzi jellemzők a földrészek belseje felé való változásának felismerése a valódi mérsékelt övben, a füves területek és a vegyes szántóföldi gazdálkodás összefüggéseinek bemutatása; a tajgavidék és az erdőgazdálkodás jellemzése.

A hideg övezeti földrajzi-környezeti kapcsolatok feltárása

A megvilágítás évszakos különbsége következményének felismerése a szélsőséges természeti viszonyokban.

A függőleges földrajzi övezetesség

A természetföldrajzi adottságok függőleges változásának és a hegység éghajlat- és vízváltó szerepének felismerése; a magashegységi táj jellemzése; a vízenergia-hasznosítás modellszerű értelmezése; helyes magatartás lavinaveszélykor.

Éghajlati diagram olvasása. *(gyakorlat)*

Vízszintes és függőleges földrajzi övezetesség, földrajzi övezet és öv. Szélrendszer (passzát, nyugatias, sarki); éghajlat (egyenlítői, szavanna-, forró övezeti sivatagi, mediterrán, óceáni, tajga); éghajlat- és vízváltó hegység; vízjárás. Sivatai vázlat, szürke erdei talaj. Elsivatagosodás, hóhatár, gleccser. Vízenergia, napenergia.

Tipikus táj (esőerdő-, szavanna- és tajgavidék, sivatag, mediterrán és magashegységi táj).

Gazdálkodás (erdő-, vegyes szántóföldi és legelőváltó gazdálkodás).

Gazdasági alapismeretek

A gazdaság értelmezése

A gazdasági ágazatok feladatának, szerepének megismerése egy ország életében; a szolgáltatás és a mindennapi élet kapcsolatának meglátása (lakóhelyen és a világhálón igénybe vehető szolgáltatások); az országok és a gazdasági fejlettség alapadatainak megismerése.

Pénzügyi alapismeretek I-II.

Egy termék árát befolyásoló tényezők (ráfordítások, kereslet, kínálat) és kapcsolatuk megértése. A pénz és szerepe, típusai, fizetési módok megismerése. Nemzeti és közös valuták, árfolyam egyszerű értelmezése, a valutaváltás eljárásának megismerése helyzetgyakorlatokban. *(gyakorlat)*

A piac működési alapelveinek, a kiadás-bevétel rendszer megértése egyszerű köznapi példákban. A kölcsön veszélyeinek felismerése. A takarékosodás és a megtakarítások lényege.

Nemzetközi együttműködések

A nemzetközi együttműködések szükségességének felismerése különböző típusú szervezetek példáin (EU, ENSZ, WHO, UNESCO, WWF, regionális és civil szervezetek).

Gazdasági ágazat és ág, gazdasági szerkezet.

Kereskedelem, vám. Pénz, kiadás, bevétel, kölcsön, megtakarítás. Valuta, árfolyam.

Afrika és Amerika földrajza

Afrika természetföldrajza

Afrika domborzatának és tájainak megismerése.

Erőforrások: a földtani szerkezet és az övezetesség következményeinek, valamint az ásványkincs- és energiahordozó-készletek területi és gazdasági ellentmondásosságának értelmezése.

Afrika társadalomföldrajza I-III.

Emberfajták, népek és kultúrák találkozása. A népességrobbanás, a fiatal népesség és következményeinek összekapcsolása esetleírásokban (etnikai feszültségek, országok közötti és polgárháborúk).

A trópusi mezőgazdaság változatos formái (talajváltó, ültetvényes, oázis- és legeltető gazdálkodás) és az azokhoz kötődő életmódok különbségeinek feltárása. Száhel, az éhezés és a szegénység földje: a természeti, társadalmi, egészségügyi veszélyhelyzetek (pl. menekültek, járványok, túllegeltetés), ökológiai katasztrófa okozati megismerése, nemzetközi segítségnyújtás szükségességének felismerése.

Egyiptom: az ősi kultúra és a globális világ ellentmondásainak megértése.

Amerika természetföldrajza I-II.

A földrész szerkezeti tagolódásának, a szerkezetfejlődési múlt gazdaságot és életmódot meghatározó szerepének megismerése.

Észak-, dél- és közép-amerikai tájtypusok összehasonlító elemzése.

A természetföldrajzi övezetesség, az É-D-i nyitottság és K-Ny-i zárttság következményeinek, veszélyhelyzeteinek felismerése. Az aszimmetrikus vízgyűjtő terület következményeinek megismerése, a vízrendszer-hasznosítás modellezése.

Amerika társadalomföldrajza I-II.

A földrész népességföldrajzi tagolódásának megismerése; a népességkeveredésből fakadó társadalmi-gazdasági előnyök, hátrányok felismerése példákban. A népességkoncentrációk, a városodás és a városiasodás, a település-együttesek, az agglomerációs zóna kialakulási folyamatának értelmezése példákban.

A farmgazdálkodás modellezése, a mezőgazdasági övezetesség átalakulásának értelmezése (pl. elmetérképezéssel). Az erőforrás-gazdálkodástól a tudásalapú társadalomig való fejlődési út értelmezése; a technológiai övezet jellemzése.

Amerika országföldrajza I-III.

Eltérő szerepű országok (világgazdasági nagyhatalom, felzárkózó erőterek, banánköztársaságok) földrajzi összehasonlítása.

Amerikai Egyesült Államok mint világgazdasági vezető hatalom; Brazília mint gyorsan fejlődő ország.

Tagolatlan és tagolt partvidék; gyűrt- és röghegységrendszer, szárazföldi árokrendszer. Hurrikán, tornádó; vizesés, időszakos folyó, artézi kút, tóvidék, sivatagtípus.

Emberfajta, bennszülött. Túlnépesedés, éhségövezet, menekült, járvány, túllegeltetés, ökológiai katasztrófa. Gyűjtögetés, talajváltó, ültetvényes és oázisgazdálkodás, vándorló és istállózó állattartás, monokultúra, vadfoglalás, farmgazdaság. Egyoldalú gazdaság, banánköztársaság, gazdasági befolyás, bérmunka, világ cég, tudásalapú társadalom, világgazdasági nagyhatalom. Tipikus táj (ültetvény, farm, rezervátum, menekülttábor, technológiai övezet, urbanizáció, városövek, városövezet, agglomerációs zóna).

Afrikai- és Kanadai-ősföld, Atlasz, Andok, Appalache, Sziklás-hegység, Dél- és Kelet-afrikai- magasföld, Brazil-felföld, Mexikói-fennsík, Amazonas- és Kongó-medence, Szahara, Szudán; Mississipp-i és Paraná-alföld, Préri, Floridai- és Kaliforniai-félsziget; Száhel.

Amerika részei. Vörös-tenger, Guineai- és Mexikói-öböl, Amazonas, Kongó, Mississippi, Nílus, Orinoco, Paraná; asszuáni Nagy-gát; Nagy-tavak, Panama-csatorna.

Egyiptom, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Mexikó, Venezuela; Alexandria, Atlanta, Brazíliaváros, Chicago, Houston, Kairó, Los Angeles, New Orleans, New York, Rio de Janeiro, San Francisco, São Paulo, Szilícium-völgy, Washington.

Informatika:

- Monitor, nyomtató, adathordozó, merevlemez, optikai lemez, lemezmeghajtó, digitalizálás, hálózat, hálózati szolgáltatás, tömörítés, tömörített állomány.
- Szöveg, digitális médiaelem, weblap, blog.
- Véletlenszám, véletlen esemény, modell, paraméter, szimuláció.
- Internetes oktatóprogram, regisztráció, online szótár, online elérés, elektronikus könyv, hangoskönyv, információmegosztó portálok
- Információs társadalom, média, elektronikus szolgáltatások, regisztráció, leiratkozás, azonosító, jelszó.
- Nemzeti könyvtár, szakkönyvtár, elektronikus könyvtár, kézikönyv, szaklexikon, szakkönyv, napilap, folyóirat, bibliográfia, linkgyűjtemény, keresőkérdés, tárgyszó, szerzői jog, információs érték, felhasznált irodalom jegyzék.

Ének-zene:

A tanuló képes 8-10 népdalt (új és régi stílus) több versszakkal, valamint 4-5 műzenei idézetet, valamint a Himnusz és Szózatot emlékezetből, g–f’ hangterjedelemben előadni.

Képes kifejezően, egységes hangzással, tiszta intonációval énekelni.

Érzi az egyenletes lüktetést, tartja a tempót, érzékeli a tempóváltozást. A 5/8-os és 7/8-os és metrumot helyesen hangsúlyozza.

Felismeri és megszólaltatják a tanult zenei elemeket (metrum, dinamikai jelzések, ritmus, dallam).

Ismerik a hangszerek alapvető jellegzetességeit.

Ismerik a tanult zenetörténeti korszakok jellegzetességeit.

A zenei korszakokból kiválasztott zeneművek közül 10-12 alkotást/műrészletet ismernek.

Kulcsfogalmak:

Régi és új stílusú népdal. Dallamvonal, sorszerkezet, kvintváltás, hangsor, szótagszám, előadásmód, alkalmazkodó ritmus, visszatérő szerkezet.

Homofónia, polifónia, imitáció, konszonancia, diszszonancia, szekvencia.

5/8, 7/8, 8/8, Alla breve. Népdalfeldolgozás.

Rajz, vizuális kultúra:

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.

–

vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.

–

onyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.

–

érbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.

- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.

- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.

- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgóképek, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Technika:

1. A háztartás és a közszolgáltatások

1.1. A háztartás elektromos rendszere

Az elektromos hálózat fizikai-műszaki jellemzői, áramköri elemek a háztartási hálózatban.

Világítás, motorok, fűtő, hűtő eszközök, elektromossággal működő háztartási és egyéb eszközök, gépek jellemzői, működésük és használatuk.

Az elektromos rendszer üzemzavarai, túláramvédelmi és érintésvédelmi eszközök jellemzői, szerepe.

Az elektromos energiafogyasztás árának, díjának meghatározása, takarékosági lehetőségek. Villanyszámlák tartalmának értelmezése.

Tapasztalatok gyűjtése a környezetben használt elektromos eszközök működéséről és használati jellemzőiről, a tapasztalatok összehasonlítása, értékelése.

1.2. A háztartás és a lakókörnyezet vízellátó-, szennyvíz- és csapadékvíz-elvezető, illetve -kezelő rendszere

A vízfelhasználáshoz kapcsolódó felszerelési, berendezési tárgyak, szerelvények szerkezete és működése.

Az ivóvíz forrásai, a víz minősége, fizikai, kémiai és biológiai jellemzői, vízfogyasztási módok, a víz élelmi, más háztartási, valamint műszaki, technológiai célú felhasználása.

A háztartási szennyvíz keletkezési forrásai, az elvezetés, gyűjtés, tisztítás eljárásai, eszközei.

A csapadékvíz káros mechanikai és kémiai (korróziós) hatásai az emberi lakókörnyezetben.

Üzemzavarok, rendellenességek a vízellátás és a szennyvíz-, valamint a csapadékvíz-elvezetés működésben.

Felelősségünk a talajvíz és a vízbázisok tisztaságának megőrzésében.

A vízfogyasztás árának, díjainak meghatározása, takarékosági lehetőségek. Vízfogyasztási számlák tartalmának értelmezése.

A csapadékvíz-gyűjtés és -felhasználás lehetőségei.

Víztakarékos technológiai megoldások és rendszerek.

Tapasztalatok gyűjtése a környezetben használt, a vízfelhasználáshoz kapcsolódó eszközök működéséről és használati jellemzőiről.

1.3. A háztartás és a lakókörnyezet különböző fűtési megoldásai

A gáz forrásai, az ellátás rendszere, elemei, gázfűtés, a gáz szállítása, tárolása, gázt felhasználó háztartási készülékek.

Szilárd tüzelőanyagok és fűtőberendezéseik, üzemeltetési szabályaik.

Füstgáz-elvezetés, az égéstermékek környezeti hatásai.

A gázhálózat, gázpalackok, gázfogyasztó berendezések üzemeltetésének veszélyei, üzemzavarok, a használat biztonsági szabályai a biztonsági berendezések működési jellemzői. Gázszivárgásra és más üzemzavarra utaló jelek, teendők és tilalmak rendellenességek esetén. A fűtési és más hőenergia-felhasználási költségek meghatározása, takarékosági lehetőségek. Gázszámlák tartalmának értelmezése.

Megújuló energiaforrások felhasználása a fűtésben és a használati melegvíz készítésében.

Tapasztalatok gyűjtése a környezetben használt, fűtésre, hőenergia-termelésre használt eszközök működéséről és használati jellemzőiről, összehasonlításuk energetikai, gazdaságossági és környezetvédelmi szempontból.

1.4. Hulladékgazdálkodás

A hulladékok keletkezési módjai a háztartásban és a lakókörnyezetben.

A keletkező hulladékok fizikai és kémiai jellemzői, tárgyként való tovább használati, illetve anyagként való újra feldolgozhatóságuk lehetőségei.

A hulladék keletkezését mérséklő fogyasztási, életmódbeli szokások, hulladékok házilagos kezelése, komposztálás.

A hulladékszállítás, szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés, energetikai célú hulladékhasznosítás települési környezettől függő rendszerei.

A hulladékok kezelése, a hulladék keletkezésével, tárolásával, kezelésével járó veszélyek.

Veszélyes hulladékok, környezeti és egészségügyi hatásai.

Komposztálható hulladékok.

Háztartási körülmények között égethető és nem égethető hulladékanyagok.

A hulladékokkal járó költségek meghatározása, a csökkenést eredményező megoldások, a takarékoság lehetőségei.

Tapasztalatok gyűjtése a lakókörnyezetben keletkező hulladékokról, a gyűjtés, kezelés megoldásairól az újrahasznosítási lehetőségekről

Elektromos energia, energiafogyasztás, áramfelvétel, túláram-védelem, érintésvédelem, áramütés, ivóvíz, szennyvíz, csapadékvíz, használati melegvíz, vízvezeték, vízszelvény, szennyvízvezeték, csatornázás, szennyvíztisztítás, gázenergia, gázfogyasztás, gázfűtés, gázszivárgás, gázmérgezés, füstmérgezés, füstgázvezetés, szilárd tüzelés, hulladék, veszélyes hulladék, újrahasznosítás, hulladékkezelés, szolgáltatás, közmű, közüzemi szolgáltató, közüzemi számla.

2. Közlekedés

2.1. A kerékpáros közúti közlekedés

A kerékpáros közúti közlekedés KRESZ szerinti szabályai, eszközrendszere.

A balesetmentes, udvarias közlekedés.

Közlekedési veszélyhelyzetek felismerése, elhárítása.

A biztonságos kerékpáros közlekedéshez szükséges gyakorlati készségek fejlesztése az alapvető szituációkat modellező gyakorlati pályán.

Felkészítés a közúti forgalomban történő kerékpáros közlekedésre.

A kerékpár beállítása.

2.2. Közlekedéstörténet

A motorok fejlődési állomásai.

A korszerű szárazföldi közlekedés.

A járműmeghajtások jövője.

2.3. Környezet- és egészségtudatos közlekedés

A közlekedési eszközök által okozott, a környezetet terhelő, illetve az egészséget károsító hatások.

A mozgás élménye. A természet mint közlekedési környezet.

A biztonságos túrakerékpározás. Kerékpártúra-útvonalak, útvonalterv készítése.

2.4. Nyomtatott és elektronikus közlekedési információforrások

Tájékozódás közlekedési útvonalakról, járatokról, adatokról.

Papíralapú és elektronikus menetrendek használata.

A közlekedés idő- és költség igényének meghatározása útvonaltervező segítségével.

A közlekedési környezet mint rendszer jellemzői.

A közlekedési infrastruktúra mennyiségi jellemzői (idő, sebesség, gyakoriság, közlekedési logisztika).

Motor, útvonaltervezés, menetrend, környezettudatos közlekedés, környezeti terhelés.

3. Munkakörnyezetek megismerése, munkahelylátogatás

3.1. Előzetes tájékozódás

Tájékozódás a megismerendő munkakörnyezetekről, meglátogatandó munkahelyekről, a technológiákról, munkatevékenységekről, termékekről, szolgáltatásokról, munkakörülményekről, munkaszervezeti keretekről. Felkészülés a munkahelyeken történő információszerezésre

3.2. Munkahely-látogatások

- Egyedi termékkészítéssel foglalkozó, javító, felújító;
- árutermelő, ipari vagy agrárjellegű;
- kereskedelmi, vendéglátási, gazdasági, közlekedési jellegű;
- egészségügyi, szociális, oktatási jellegű, illetve más, személyeknek szolgáltatást nyújtómunkahely, munkakörnyezet, foglalkozás megismerése.

Információgyűjtés a meglátogatott munkahelyeken: az alkalmazott eszközök, technológiák, a felhasznált anyagok, a munkafolyamatok jellemzői, a tevékenység feltételei és környezeti hatásai, munkaszervezeti sajátosságok, munkakörülmények, kereseti lehetőségek. A szerzett tapasztalatok rögzítése, feldolgozása előre – lehetőleg közösen – meghatározott formában.

Alapanyag, termelőeszköz, gép, árutermelés, sorozatgyártás, egyedi termék, javítás, felújítás, szolgáltatás, építés, szerelés, technológia, munkaművelet, fogyasztó, vevő, ügyfél, vállalat, vállalkozás, intézmény, munkaszervezet, munkahelyi hierarchia, munkamegosztás, munkanorma, munkabér.

4. Továbbtanulás, munkák, szakmák, megélhetés

4.1. A tanulási pálya

A tanulási pálya szakaszai.

Képzési lehetőségek, eltérő tanulási utak, szakmatanulási lehetőségek megismerése, elemzése, összevetése.

Iskolatípusok, képzési formák, közoktatás, szakképzés, felsőoktatás, felnőttképzés, érettségi, szakmai vizsga, diploma.

4.2. Szakmák és munkák

Az egyes gazdasági ágazatokhoz tartozó munkák, foglalkozások, szakmák, szakmacsoportok megismerése, elemzése, összevetése.

Szakmák közös és eltérő tevékenységi elemei, termékei, szolgáltatásai, munkakörülményei.

A napi életvitelt meghatározó, az egyes szakmákhoz, foglalkozásokhoz kapcsolódó jellemzők (pl. munkaidő beosztás, szezonális).

4.3. Környezet és pályaválasztás

A családi, települési környezet, az életmód, a megélhetés, a továbbtanulási lehetőségek és a személyes ambíciók összevetése. Elképzelések megfogalmazása a saját lehetőségekről, tanulási pályáról.

Karrier és hivatás fogalma, ezek hatása a családi szerepek, értékrend és munkamegosztás alakulására.

A települési és a tágabb környezet gazdasági, foglalkoztatási, továbbtanulási lehetőségei.

A szakmákról, munkalehetőségekről, pályaalkalmasságról, továbbtanulásról szóló információk forrásai. Önálló tájékozódás szakmákról, munkákról internetes (pl. Nemzeti pályaaorientációs portál) és más információforrásokból, valamint a személyes környezetben.

4.4. Munkavállalás

Vállalkozók és alkalmazottak az értékteremtő munkában. A vállalkozói lét és az alkalmazotti helyzet előnyei és hátrányai.

Vállalkozói tevékenységek, a vállalkozó személye, felelős vállalkozói magatartás.

Alkalmazottként való elhelyezkedés. A munkába állás adminisztratív előzményei (álláskereső, tájékozódás, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú).

4.5. Megélhetés

A család megélhetése, a jövedelemforrások, a napi életvitel, az élethelyzetek és az életminőség összefüggései.

A család megélhetési, önfenntartási lehetőségei, tevékenységei, a tanulás és a munkamagatartás kapcsolata.

Teendők és lehetőségek munkanélküliség esetén.

Általános iskola, középiskola, felsőoktatás, szakképzés, felnőttképzés, szakképesítés (szakma), érettségi, diploma, fizikai munka, kétkezi munka, értelmiségi munka, ipar, kereskedelem, mezőgazdaság, közlekedés, termelés, termék, szolgáltatás, foglalkozás, munkahely, munkaidő, munkabér, munkanélküliség, családi önfenntartás, karrier, hivatás, munkaadó, munkavállaló, vállalkozó, alkalmazott, motivációs levél, állásinterjú, munkaszerződés.

Erkölcstan:

A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésére és önmaga vizsgálatára.

Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.

Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.

Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.

Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.

Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.

Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.

Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.

Tisztában van vele, hogy baráti-és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.

Kialakultak benne az európai identitás csirái.

Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.

Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.

Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.

Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.

Testnevelés-Néptánc:

A fejlesztés várt eredményei	<i>Természetes és nem természetes mozgásformák</i> Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában. Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.
-------------------------------------	--

	<p>Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére. Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete. Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.</p> <p>A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság. Az eddig elsajátított relaxációs technikák, és a képtudati, szimbolizációs folyamatok összekapcsolása.</p> <p><i>Úszás és úszó jellegű feladatok</i></p> <p>A tanult két úszásnemben mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.</p> <p>Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően. A vízben mozgás prevenció előnyeiről, a fizikai háttérrel ismeretek. A vízből mentés alapgyakorlatainak bemutatása.</p> <p>Felelősségérzet, érdeklődés, segítőkészség kinyilvánítása a vizes feladatokban.</p> <p><i>Sportjátékok</i></p> <p>Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet. Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában. A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása. A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése. A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.</p> <p>Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése. Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.</p> <p><i>Atlétika jellegű feladatok</i></p> <p>Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása. Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.</p> <p>Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben. Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.</p> <p>A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.</p> <p><i>Torna jellegű feladatok</i></p> <p>A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.</p> <p>Talajon növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.</p> <p>A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.</p> <p>Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.</p> <p><i>Alternatív környezetben űzhető sportok</i></p> <p>Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat</p>
--	---

	<p>és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén. Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása. A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság. A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése. A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában. A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.</p> <p><i>Önvédelmi és küzdőfeladatok</i> A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása. A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal. Allásküzdelemben jártasság. A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása. A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása. A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.</p>
--	---

VIII. 8. évfolyam

Matematika:

<p>A fejlesztés várt eredményei a 8. évfolyam végén</p>	<p><i>Gondolkodási és megismerési módszerek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Elemek halmazba rendezése több szempont alapján. – Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása. – Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben. – Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával. – Fagráfok használata feladatmegoldások során. <p><i>Számtan, algebra</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése. – Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság. – A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során. – A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a
---	--

	<p>legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás. – Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval. – Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén. – Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen. – A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában. – Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére. <p><i>Összefüggések, függvények, sorozatok</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint. – Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is. – Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon. <p><i>Geometria</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni. – Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában. – Tengelyes és középpontos tükörkép, eltolt alakzat képének szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül). – A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban. – Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban. – A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét. <p><i>Valószínűség, statisztika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív
--	---

	<p>gyakoriságok kiszámítása.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt. – Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban. – Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.
--	---

Kulcsfogalmak:

Halmaz, elem, részhalmaz, egyesítés, metszet. Alaphalmaz. Igaz, hamis, nem, és, vagy, minden, van olyan, biztos, lehetséges, lehetetlen. Racionális szám. Hatvány, alap, kitevő. Négyzetgyök. Százalékalap, százalékláb, százalékkérték. Arány, aránypár, arányos osztás, egyenes és fordított arányosság. Változó, együttható, algebrai egész kifejezés, helyettesítési érték, egynemű kifejezés, összevonás, zárójelfelbontás. Egytagú, többtagú kifejezés. Egyenlet, változó, egyenlőtlenség, azonosság, mérlegelv, ellenőrzés. Hozzárendelés, függvény, lineáris függvény, növekedés, fogyás, csökkenés, értelmezési tartomány, értékkészlet. Számítási sorozat, számítási közép. Geometriai transzformáció, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, eltolás. Vektor. Egybevágóság. Hasáb, henger, gúla, kúp, gömb. Diagram, gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség.

Magyar irodalom:

-A XX. századi magyar- és világirodalmi alkotások a történelemben.

-Háborúellenesség, békevágy Ady, Babits műveiben.

-A Nyugat alkotói.

-Az avantgarde Magyarországon.

-József Attila és Radnóti Miklós élete, műveik.

-Kortárs irodalomból néhány mű ismerete.

-Drámai műfajok, szerkezet, dialógus, monológ. A színház élete.

-A film működése, mint alkotás és áru. Színészek, stúdió. A tv manipulatív szerepe.

-Elektromos és nyomtatott sajtó.

Memoriter a Nyugat alkotóitól, József Attila, Radnóti Miklós és Weöres Sándor versei.

-Az általános, egyetemes erkölcsi-etikai és esztétikai értékek mentén alakítsák ki saját értékrendjüket, alakítsák egyéni ízlésüket. Legyenek képesek a saját és az általános értékek között megfelelő egyensúlyt teremteni, véleményüket, bírázataikat ezek összhangjában alakítsák ki. Tudjanak tisztán, megfelelő ritmussal, értelmes tagolással összefüggően beszélni, állításait érvekkel támasszák alá. Tudjanak érthetően hangosan olvasni, néma olvasásuk mellett a hangos olvasás se okozzon megértési problémákat. Legyenek képesek többféle elbeszélő módban és többféle elbeszélői műfajban önálló szövegalkotásra. Legyenek tisztában alapvető verstani kategóriákkal, ismerjék a különböző ritmusrendszereket

Magyar nyelvtan:

- A leíró nyelvtani ismeretek rendszerezése: hangtani, szó- és alaktani, jelentéstani, mondattani jelenségek fogalmi szintű megnevezése, elemzése egyszerűbb esetekben.
- Mondattani nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása szóban és írásban. Az összetett mondat.
Az idézés, a párbeszéd, a központosítás helyesírása. Adott témáról párbeszéd készítése, eljátszása. A vita szabályainak, udvarias formáinak ismerete, tudatos alkalmazása, megfelelő érvelés.
A cím és a szöveg kapcsolatának magyarázata, címadás. Kérdésekre adott válaszok közül a helyes kiválasztása Tételmondat-keresés, kucsszókeresés. Szövegtömörítés, vázlatkészítés, a szöveg tagolása. A szöveggel kapcsolatos állítások igazságtartalmának megítélése. A szöveg tartalmával kapcsolatos véleménynyilvánítás
- Tájékozottság a magyar nyelv eredetéről, helyéről a világ nyelvei között. Jártasság az önálló könyvtári munkában.
- A média szerepe, tömegkommunikáció. Publicisztikai műfajok.

Német nyelv:

Hallott szöveg értése:

- Tudja követni a tanár idegen nyelvű óravezetését,
- Értse meg rövid, jól tagolt beszéd lényegét az általa ismert témakörökben (ugyanígy értse a kazettáról hallott szövegeket is),
- Értsen meg rövidebb kérdéseket, információkat.

Beszédképesség: az alábbi témakörökről tudjon egyszerű mondatokban beszélni.

- Családtagok, rokonok
- Otthon
- Szűkebb és tágabb környezetünk
- Iskola, pályaválasztás
- Étkezés
- Szabadidő, szórakozás, sport
- Évszakok, időjárás
- Egészség, betegség
- Bevásárlás
- Utazás, kirándulás
- Tudjon megnevezni háztartási gépeket
- Kultúra

Tudjon egy-egy képről 2-3 egyszerű mondatot mondani.

- Mindennapi beszédhelyzetekben tudjon egyszerű információt kérni és adni.
- Minimális követelmény, hogy ha hibásan is, de tudja megérteni magát.
- Néhány mondatban tudjon mesélni lakóhelyéről és Magyarországról.
- Ismerjen néhány német dalt és rövid verset.
- Legyen némi ismerete a német nyelvű országokról és az ottani szokásokról.
- Szituációs játékokban, vagy német nyelvterületen tudjon „vásárolni”, „ételt rendelni”, „szállást foglalni”, „jegyet venni” (egyszerű mondatokban, akár nyelvtani hibákkal is).

Olvasott szöveg értése:

- Tudjon érthetően elolvasni néhány ismeretlen szót is tartalmazó rövidebb német nyelvű szöveget, és szótár segítségével értse meg.
- Értsen meg (ha kell, szótár segítségével) ifjúsági folyóiratból képaláírásokat.
- Értsen meg rövid, tájékoztató jellegű szövegek lényegét utcán, áruházakban, és pályaudvaron (lehetőleg szótár nélkül).
- Tudjon rövid, személyes jellegű levelet elolvasni és megérteni (ha szükséges, szótár segítségével).

Íráskészség:

- Tudjon néhány tanult témakörből rövid, egyszerű mondatokból álló fogalmazást írni.
- (én és a családuknk, a lakásunk, az iskolánk, nyári és téli szünet, egy kirándulás)
- Tudjon elégséges szinten nyelvtani és kommunikatív jellegű feladatokat megoldani.
- Tudjon rövid, személyes jellegű levelet írni (szótár segítségével) és képeslapot megírni (szótár nélkül).
- Tudjon egyszerű szállodai bejelentőlapot kitölteni.
- Tudjon képekről 2-3 mondatot írni.
- Tudjon lefordítani ismeretlen szavakat is tartalmazó, egyszerű mondat szerkesztésű, nem hosszú szöveget németről magyarra (szótár segítségével).
- A szókinccse kb. 300 aktív és 100- 150 passzív kifejezés legyen.

Kommunikációs szándékok:

Tudja egy-egy szóval vagy egyszerű mondatokkal kifejezni örömét, bánatát, kételkedését, félelmét, reményét, bizonyosságot, bizonytalanságot, bocsánatkérést.

Fogalomkörök:

Igeragozás jelen időben (néhány tőhangváltós ige is). Gyakrabban használt igék felszólító módja (néhány

tőhangváltós ige is). Módbeli segédigék: können, müssen, wollen, sollen, dürfen, mögen.

A Perfekt és a jövő idő használata (közepes szinten) Präteritum (ismeret szintjén). Feltételes mód csak a „möchte” igével. Néhány gyakrabban használt igekötős ige. Esetviszonyok: alany-, tárgy-, részeshatározó eset közepes szinten.

Leggyakrabban használt elöljárószók alkalmazása közepes szinten. Melléknévragozás elégséges szinten.

Töszámnevek 1000-ig. Néhány határozatlan számnév (viel, einige, wenig). Keltezés, dátum közepes szinten. Óra és idő kifejezések legegyszerűbb formái. Időbeli viszonyok leggyakrabban használt formái. Pl.: évszakok, napok, napszakok, kifejezése. A melléknév fokozása (csak állítmányként) és a hasonlítás legegyszerűbb formái.

Személyes névmások alany-, tárgy-, és részeshatározó esetének használata közepes szinten. Birtokos névmások ismerete. (Legalább a mein, meine / deine, deine birtokos névmásokat tudja használni is – közepes szinten.) A birtokviszony kifejezésére „von” elöljárószóval. Néhány földrajzi név.

Mondattani ismeretek:

- Egyenes és fordított szórend, a kérdő mondat szórendje. Kötőszók: und, aber, oder, sondern, denn.
- Mellékmondati szórend a dass, ob és weil kötőszóval elégséges szinten.
- A módbeli segédigék, a haben, a sein helye a mondatban, Perfektben és a jövő idő szórendje (közepes szinten).

Angol nyelv:

- A2 szintű nyelvtudás.
- A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.
- Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.
- Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.
- Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.
- Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról.

Történelem:

Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése

Történelmi idő, ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték, interpretáció, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, társadalmi mobilitás, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, adó, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog.

Fogalmak: hidegháború, vasfüggöny, jóléti állam, piacgazdaság, szuperhatalom.

Személyek: Truman, Marshall, Hruscsov.

Topográfia: Szovjetunió, NSZK, NDK, Kína, Észak- és Dél-Korea, Észak- és Dél-Vietnam, Kuba, Közel-Kelet.

Évszámok: 1946 (a fultoni beszéd), 1947 (a párizsi békék), 1949 (a NATO, az NDK és az NSZK megalakulása), 1953 (Sztálin halála), 1955 (a Varsói Szerződés), 1961 (Jurij Gagarin űrrepülése, a berlini fal felhúzása).

Magyarország a második világháború végétől az 1956-os forradalom és szabadságharc leveréséig

Ok és következmény, történelmi forrás, tény és bizonyíték, interpretáció, történelmi nézőpont. Társadalom, társadalmi csoport, felemelkedés, lesüllyedés, migráció, életmód, város, nemzet, nemzetiség;

gazdaság, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, közigazgatás, szuverenitás, demokrácia, diktatúra, emberi jog, állampolgári jog, vallásüldözés, egyházüldözés, vallásszabadság.

Fogalmak: népbíróságok, államosítás, internálás, pártállam, ÁVH, kitelepítések, tervgazdaság, kollektivizálás, szövetkezet, tömegpropaganda,

Személyek: Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás, Nagy Ferenc, Kovács Béla, Mindszenty József, Nagy Imre, Kádár János.

Topográfia: Debrecen, Recsk, Hortobágy.

Évszámok: 1945. november (választások Magyarországon), 1946 (a második köztársaság és az új forint), 1947 (a kékcédulás választások, a párizsi béke), 1956. október 23. (forradalom kitörése), 1956. november 4. (a forradalom leverésének kezdete).

A két világréndszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

Történelmi idő, változás és folyamatosság, tény és bizonyíték, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás, vallásüldözés.

Fogalmak: tervgazdaság, piacgazdaság, beat-korszak, olajárrobbanás, atomkatasztrófa, mamutcégek, nemzetközi pénzvillág, csúcstechnológia.

Személyek: Brezsnyev, Kennedy, Reagan, Gorbacsov, II. János Pál.

Topográfia: Ukrajna, Észtország, Lettország, Litvánia, Csehország, Szlovákia, Szerbia, Horvátország, Szlovénia, Németország, Prága, Csernobil.

Évszámok: 1962 (a kubai rakétaválság), 1968 (a „prágai tavasz”, nyugati diáklázadások), 1989 (a berlini fal lebontása), 1991 (a Varsói Szerződés és a KGST felszámolása, a Szovjetunió felbomlása), 1991-1999 (a délszláv háború), 1991-2004 (Jugoszlávia felbomlása), 1993 (Csehszlovákia szétválása, Csehország és Szlovákia létrejötte), 1999 (Jugoszlávia NATO bombázása).

A Kádár-korszak jellemzői

Változás és folyamatosság, tény és bizonyíték, interpretáció, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit réteg, középréteg, alsó réteg, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás.

Fogalmak: munkásörtség, konszolidáció, népfelkelés, puha diktatúra, amnesztia, háztáji, pártállam, szamizdat, demokratikus ellenzék.

Személyek: Kádár János.

Topográfia: Salgótarján, Százhalombatta, Bős-Nagymaros, Monor, Lakitelek.

Évszámok: 1958 (Nagy Imre és vádlott társai kivégzése), 1968 (az új gazdasági mechanizmus), 1985 (monori találkozó), 1987 (a lakiteleki találkozó), 1989 (Nagy Imre és mártírtársainak újratemetése, a harmadik köztársaság kikiáltása).

Az egységesülő Európa, a globalizáció kiteljesedése

Történelmi idő, változás és folyamatosság, tény és bizonyíték, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás, vallásüldözés.

Fogalmak: multikulturalizmus, terrorizmus, migráció, integráció, euró, internet, tömegkommunikáció.

Topográfia: az EU tagállamai.

Évszámok: 1992 (a maastrichti szerződés aláírása), 1995 (a schengeni egyezmény életbe lépése), 2002 (az euró bevezetése), 2001. szeptember 11. (terrortámadások az Egyesült Államokban), 2004 (tíz új tagállam csatlakozik az EU-hoz, köztük Magyarország is).

Demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon

Változás és folyamatosság, tény és bizonyíték, interpretáció, történelmi nézőpont.

Társadalom, társadalmi csoport, identitás, társadalmi mobilitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit réteg, középréteg, alsó réteg, migráció, életmód, város, gazdaság, gazdasági tevékenység, gazdasági rendszer, termelés, erőforrás, gazdasági szereplő, gazdasági kapcsolat, gazdasági teljesítmény, kereskedelem, pénzgazdálkodás, piac, politika, állam, államforma, köztársaság, államszervezet, parlamentarizmus, közigazgatás, szuverenitás, népképviselő, demokrácia, diktatúra, emberi jog, polgári jog, vallás.

Fogalmak: privatizáció, rendszerváltás/rendszerváltozás, pluralizmus, demokratikus intézményrendszer, jogállam.

Személyek: Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor, Mádl Ferenc.

Topográfia: Erdély, Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Várvidék (Burgenland).

Évszámok: 1990 (szabad, többpárti választások Magyarországon), 1991 (a szovjet csapatok távozása hazánkából), 1999 (csatlakozás a NATO-hoz), 2004 (Magyarország EU-tag lett).

Társadalmi szabályok

Társadalom, norma, szabály, jog, kötelesség.

Szokás, hagyomány, illem, erkölcs, alapvető emberi jog, gyermeki jog, hivatal, egyenlőség, társadalmi különbség, társadalmi egyenlőtlenség.

Állampolgári alapismeretek

Állam, politikai rendszer, államforma, királyság, köztársaság, hatalom, intézmény, szervezet, kormányzás, demokrácia, diktatúra, szélsőséges pártok és mozgalmak, államszervezet, hatalommegosztás.

Hatalmi ág, érdekképviselő, állampolgári jogok, állampolgári kötelességek, közjó, politikai intézmény, média, közélet, nyilvánosság.

Pénzügyi és gazdasági kultúra

Munka, gazdaság, piac, pénz, termelés, fogyasztás.

Piacgazdaság, háztartás, vállalat, belföld, külföld, pénzügyi közvetítő, bankjegy, pénzhelyettesítő, költségvetés, bevétel, kiadás, egyenleg, megtakarítás, betét, kötvény, befektetési jegy, hitelfelvétel, kamat, árfolyam, infláció.

Háztartás és családi gazdálkodás

Család, szükséglet, munka, tulajdon, jövedelem.

Háztartás, költségvetés, bevétel, kiadás, társadalmi juttatás, tulajdonból származó jövedelem, örökség, nyereség, vagyon, létszükségleti kiadás, nem létszükségleti kiadás, beruházás, egyenleg, megtakarítás, befektetés, hitel, kamat, bank, bankszámla, bankkártya, banki művelet, lakossági folyószámla.

Médiakörnyezet, a média funkciói, a nyilvánosság

Közszolgálati média, kereskedelmi média, közösségi média.

A média társadalmi szerepe, használata – Reklám és hír a hagyományos és az új médiában

Hír, kommentár, hírtérték, hírversenyt, pártatlanság, hírportál, közösségi oldal.

Fizika:

Ismerje az elektromossággal kapcsolatos biztonsági szabályokat, az elektromos áramkör részeit, képes legyen egyszerű egyenáramú áramkörök összeállítására, és azokban az áramerősség mérésére. Tudja, hogy az áramforrások mezőjének kvantitatív jellemzője a feszültség. Tudja, hogy az elektromos fogyasztón energiaváltozás és átalakulás jön létre. A tanuló képes legyen az erőművek alapvető szerkezetét bemutatni. Tudja, hogy az elektromos mező bármilyen módon történő előállításuk terheli a környezetet.

Kulcsfogalmak:

Mágneses dipólus hatások, pólusok, mágneses mező. Elektromos tulajdonság, elektromos állapot, töltés, elektromos mező. Áramerősség, feszültség, ellenállás, áramkör, elektromágnes. Elektromágneses indukció, váltakozó áram, generátorok és motorok. Erőmű, transzformátor, távvezeték. Egyenes vonalú terjedés, tükör, lencse, fénytörés, visszaverődés. A fény hatása az élő természetre. Fényszennyezés. Nap, Naprendszer. Földközéppontú világtkép, napközéppontú világtkép.

Kémia:

A tanuló ismerje a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.

Ismerje néhány, a hétköznapi élet szempontjából jelentős szervetlen és szerves vegyület tulajdonságait, egyszerűbb esetben ezen anyagok előállítását és a mindennapokban előforduló anyagok biztonságos felhasználásának módjait.

Tudja, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.

Értse a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-szerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.

Értse és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével tudja magyarázni a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.

Tudjon egy kémiával kapcsolatos témáról önállóan vagy csoportban dolgozva információt keresni, és tudja ennek eredményét másoknak változatos módszerekkel, az infokommunikációs technológia eszközeit is alkalmazva bemutatni.

Alkalmazza a megismert törvényszerűségeket egyszerűbb, a hétköznapi élethez is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során, illetve gyakorlati szempontból

jelentős kémiai reakciók egyenleteinek leírásában.

Használja a megismert egyszerű modelleket a mindennapi életben előforduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzésekor.

Megszerzett tudását alkalmazva hozzon felelős döntéseket a saját életével, egészségével kapcsolatos kérdésekben, vállaljon szerepet személyes környezetének megóvásában.

Kulcsfogalmak (7. évfolyamos fogalmak is): Egyesülés, bomlás, gyors és lassú égés, oxidáció, redukció, pH, sav, lúg, közömbösítés, szerves vegyület, alkohol, szerves sav, zsír, olaj, szénhidrát, fehérje, dohányzás, alkoholizmus, drog, H₂, légköri gáz, természetes és mesterséges víz, ásvány, érc, levegőszennyezés, vízszennyezés, vas- és acéltövedet, alumínium, üveg, papír, energia, fosszilis energia, földgáz, kőolaj, szén, biomassa, mész, körfolyamat, kristályvíz, vízkőoldó, zsíroló, fertőtlenítő- és fehérítőszer, mosószer, vízkeménység, csomagolóanyag, műanyag, szelektív gyűjtés, nemesfém, permetezőszer, műtrágya, várakozási idő, adagolás, szárazelem, akkumulátor.

Biológia:

- A tanuló értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biotopok összetételének összefüggéseit az adott térségre jellemző környezeti tényezőkkel.
- Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- Ismerje és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit.
- Ismerje az életközösségek változatosságának és változásának okait.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- Legyen tisztába a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődés-történeti rendszerben (maximum osztály szintig).
- Lássa a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- Értse a sejt szintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.
- Ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.
- Legyen tisztába saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival.
- Legyen tisztába a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival.
- Ismerje a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait.
- Értse a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában.
- Tudjon önállóan és társaival együttműködve megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.
- Rendelkezzen jártassággal a mikroszkóp használatában.

Földrajz:

Ázsia földrajza

A „legek” földrésze: óriástájak és szerkezeti egységek, változatos éghajlat és termőföldhiány, vízbőség és vízszegénység kontrasztjának, okainak megismerése. Természeti

veszélyhelyzetek (földrengés, vulkánkitörés, cunami, tájfun) felismerése, a helyes magatartás megismerése.

Belső-ázsiai sivatagok: kontinensbelseji zárt fekvés következményeinek megértése.

Monszun vidék és terület: a kialakító okok összehasonlítása a forró és a mérsékelt övezetben, jellemzésük, az öntözéses monszungazdálkodás modellezése.

Ázsia társadalomföldrajza **I-II.**

Népek és kultúrák jellemzőinek, népességkoncentrációk kialakulási okainak és következményeinek megismerése. Az ősi kultúrák, a világvallások társadalmat, gazdaságot, környezetet befolyásoló szerepének felismerése példákban.

Területi fejlettségi különbségek felismerése. A világ új fejlődési és gazdasági pólusa, felgyorsult gazdasági növekedés, technológiaátvitel-folyamat értelmezése.

Ázsia regionális földrajza **I-IV.**

Eltérő szerepkörű országcsoportok: olajországok, mezőgazdasági alapanyag-termelők, összeszerelő-beszállítók, újonnan iparosodott országok, új gazdasági hatalmak megismerése.

India: a hagyományos zárt társadalom és az informatikai társadalom ellentmondásai.

Japán: a termőföld-, energia- és nyersanyagszegénység; a biotechnológián és elektronikán alapuló gazdasági hatalom; a természeti katasztrófa-helyzetek földrajzi alapjai, életmódbeli és környezeti következményei.

Kína: a világ meghatározó gazdasága; a tengerparti és a belső területek fejlettségkülönbségének természeti alapjai, életmódbeli és környezeti következményei.

Vulkáni szigetív. Kontinentalitás, szélsőségesen szárazföldi terület, monszunvidék és monszunterület; mérsékelt övezeti sivatagi, forró és mérsékelt övezeti monszun éghajlat, tájfun, cunami, talajpusztulás. Népességrobbanás, világvallás, zarándokhely. Öntözéses gazdálkodás, zöld forradalom, technológia-átvitel, csúcstechnológia, informatikai társadalom.

Eurázsia, Ázsia részei, Közel- és Távols-Kelet; Arab-félsziget, Fülöp- és Japán-szigetek, Indokínai-félsziget, Indonéz-szigetvilág, Dekkán- és Közép-szibériai-fennsík, Dél-kínai-hegyvidék, Himalája, Pamír, Csomolungma, Fuji, Góbi, Hindusztáni-, Kínai- és Nyugat-szibériai-alföld, Mezopotámia, Tajvan, Takla-Makán, Tibet, Tien-san, Urál; Fekete-, Japán- és Kaszpi-tenger, Perzsa-öböl, Aral- és Bajkál-tó, Boszporusz, Brahmaputra, Indus, Jangce, Gangesz, Mekong, Ob, Sárka, Urál-folyó, Tigris.

Dél-Korea, India, Japán, Kína, Kuvait, Szaúd-Arábia, Thaiföld, Törökország; Hongkong, Kalkutta, Kanton, Mumbai, Peking, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Tokió, Újdelhi.

Ausztrália, a sarkvidékek és az óceánok földrajza

Elszigetelt fekvés, ellentmondásos természeti adottságok (sivatag és artézivíz-készlet, termékeny alföldek és hegyvidék) és következményeik ismerete. Szigetvilág az óceánban (Óceánia), a speciális fekvés gazdasági, társadalmi és környezeti következményeinek (hajózás, idegenforgalom stb.) megismerése.

A sarkvidékek földrajza

Az Északi- és a Déli-sarkvidék összehasonlító földrajzi jellemzése; az ózonréteg-elvékonyodás okainak és következményeinek átlátása; a sarkvidék mint speciális élettér értelmezése; az Antarktika szerepének, a kutatóállomások jelentőségének megismerése.

A világtenger földrajza

Az óceánok és tengerek földrajzi jellemzőinek, a tengeráramlások szerepének, a világtenger mint erőforrás (ásványkincsek, árapály-energia, halászat) és mint veszélyforrás (szökőár) megismerése; a veszélyeztető folyamatok (pl. vízszennyezés, túlhalászás) egyszerű

értelmezése. Ózonréteg, korallzátony, jégsivatag. Világtenger; tengeráramlás; árapály-energia, túlhalászás, kutatóállomás. Óslakos, bevándorló.

Ausztráliai-alföld, Nagy-Artézi-medence, Nagy-Vízválasztó-hegység, Nyugat-ausztráliai-ösföld, Új-Guinea, Grönland, Hawaii; Murray. Ausztrália, Új-Zéland; Melbourne, Perth, Sydney. Északi-sarkvidék, Déli-sarkvidék (Antarktisz).

Európa általános földrajza

Európa általános természetföldrajzi képe **I-II.**

Szerkezetalakító folyamatok és a külső erők felszíni következményeinek, a domborzati adottságok következményeinek és a nagytájak mozaikjának megismerése.

Európa változatos és szeszélyes éghajlatának, a nyitottság a többi természetföldrajzi tényezőre való hatásának megismerése. A természeti adottságok szerepének meglátása az európai társadalmi- gazdasági életben.

Európa társadalomföldrajzi képe és folyamatai **I-II.**

Európa változó társadalmi erőforrásainak, az előregedő társadalom gazdasági következményeinek megismerése.

Az európai erőter gyengülő *világgazdasági szerepének* felismerése, az új válságjelenségek (növekvő eladósodás, munkanélküliség) értelmezése; a transzkontinentális infrastruktúra szerkezetének térképezése. Az *Európai Unió* földrajzi lényegének megértése; az országok és térségek változó szerepének felismerése az integrációs folyamatban. Kaledóniai-, variszkuszi- és alpi hegységképződés; eljegesedés. Időjárási front.

Öregedő társadalom; indo-európai nyelvcsalád; soknemzetiségű ország; uniós polgár, állampolgár; letelepedési engedély, munkavállalási engedély. Gazdasági és politikai integráció; euró-övezet, Schengeni övezet.

Európa részei; Észak-atlanti-áramlás.

Az Európai Unió tagállamai és fővárosuk; Strasbourg, Vatikán.

Észak- és Mediterrán-Európa földrajza

A tenger, a tagolt partvidék szerepe az észak- és dél-európai népek életében

A tengerparti fekvés elszigetelő és a világ más részeivel összekötő szerepének, az életmódra gyakorolt hatásának belátása.

Észak-Európa földrajza: az északi fekvés következményeinek megismerése; az eltérő jellegű természeti tájak, az adottságaikhoz igazodó munkamegosztás modellezése; országai jóléte, gazdagsága okainak, összetevőinek értelmezése.

Mediterrán-Európa földrajza **I-II.**

Dél-Európa természetföldrajzi jellemzése; a napfényövezet, a kikötőövezet és az üdülőövezet földrajzi-környezeti modelljének megalkotása. Az országok gazdasági életének, a szolgáltató ágazatok súlyának megismerése.

A népességmozgások és a menekültáradat kialakulási okainak és következményeinek értelmezése Olaszország példáján. A környezetben lejátszódó események, folyamatok, helyzetek bemutatása helyzetgyakorlatokban. (gyakorlat)

A Balkán-térség

A térség természetföldrajzi jellemzése, a karsztvidékek modellezése; a kultúrák találkozási következményeinek felismerése példákban.

Fjord, moréna. Kikötőövezet, üdülőövezet, karsztvidék, tengeri bányászat, vízerőmű, földhőerőmű. Kereskedelmi flotta, bérfuvarozás, parasztgazdaság, földbérleti rendszer,

mezőgazdasági szövetkezet, munkamegosztás, vendégmunkás, munkaerővándorlás, időszakos idegenforgalom.

Adriai-, Balti- és Északi-tenger; Appenninek, Appennini-, Balkán-, Pireneusi (Ibériai)-, Skandináv-félsziget, Izland, Kréta, Szicília. Balti-ösföld, Balkán-, Dinári- és Skandináv-hegység, Pireneusok, Dalmácia, Etna, Finn-tóvidék, Vezúv; Pó.

Norvégia; Bergen, Helsinki, Oslo, Várna, Velence, olasz ipari háromszög.

Atlanti-Európa földrajza

Atlanti-Európa földrajzi jellemzői és problémái **I-II.**

A nyugati fekvés földrajzi következményeinek felismerése, Nyugat-Európa természetföldrajzi jellemzése.

A fosszilis energiahordozó és ásványi nyersanyag-készletek fogyása következményeinek felismerése. Bányavidékek és ipari körzetek átalakulási folyamatának és a gazdasági szerkezet modernizációjának értelmezése. A szélenergia-hasznosítás; a környezet savanyodása, a vízszennyeződés okozati és prognosztikus értelmezése.

Nyugat-Európa meghatározó országai **I-II.**

Regionális földrajzi sajátosságaik megismerése összehasonlító elemzéssel. (gyakorlat)

Egyesült Királyság (a gyarmattartó szigetország, a világ műhelye és a profilt váltó iparvidékek).

Franciaország (az élelmiszertermelés és a könnyűipar hagyományainak, a modern ipar kialakulásának földrajzi összefüggései).

Bányavidék, átalakuló ipari körzet, szélpark, savas ülepedés és eső, a környezet savanyodása.

Brit-szigetek, Francia-középhegység, Londoni- és Párizsi-medence, Mont Blanc, Pennine; La Manche, Rhône, Szajna, Temze.

Anglia; Birmingham, Glasgow, Lyon, Manchester, Marseille; Közép-angliai-iparvidék.

Kelet- és Közép-Európa földrajza

Kelet-Európa, kapocs Ázsia és Európa között

A kontinensbelseji fekvés és a hatalmas kiterjedés természet- és társadalom-földrajzi következményeinek felismerése (összehasonlító tematikus térképolvasás). A termelési kapcsolatrendszerek (ásványi nyersanyag-, energiahordozó-kitermelés és feldolgozóipari ágazatok; energiagazdaság, erdőgazdálkodás és fafeldolgozás; eltérő célú mezőgazdasági termelés) megértése.

Oroszország

Az európai és ázsiai erőközpont sokszínű természeti és társadalmi alapjai, nagy területi fejlettségkülönbségek.

Közép-Európa I-IV.

A hegyvidéki Közép-Európa: a közép-európai magashegyvidék természetföldrajzi jellemzői társadalmi életet befolyásoló hatásának bizonyítása; a tej- és az erdőgazdaság, az idegenforgalom meghatározó szerepének igazolása. A medencei Közép-Európa: a gazdasági-társadalmi élet eltérő jellegű feltételeinek feltárása a Közép-európai-sík- és rögvidék feltöltött alföldjein, dombvidékein, középhegységi tipikus tájain.

A közép-európai országok összefonódó gazdasági múltjának és jelenének értelmezése. A vegyipari és a gépipari kapcsolatrendszerek felismerése.

Lengyelország és Csehország összehasonlító komplex földrajzi jellemzése.

Németország földrajza, az európai gazdaság motorjának elemzése (esetelemzés, mentális térképkészítés).

Természetátalakítás, kultúrtáj. Katonai és politikai nagyhatalom, tervgazdálkodás, gazdasági körzet, nagyüzemi gazdálkodás, családi mezőgazdálkodás, energiagazdaság, hegyi turizmus.

Alpok, Kaukázus, Lengyel- és Német-középhegység, Szudéták, Cseh-medence, Kelet-európai-síkság, Német–Lengyel-alföld, Kaszpi-mélyföld; Ruhr-vidék, Szilézia; Boden-tó, Dnyeper, Don, Duna–Majna–Rajna vízi út, Visztula, Volga.

Oroszország, Svájc; Brno, Frankfurt, Gdańsk, Hamburg, Katowice, Köln, Krakkó, Moszkva, München, Plzeň, Stuttgart, Szentpétervár, Volgograd.

A Kárpát-medencevidék földrajza

A Kárpát-medencevidék természetföldrajzi egysége **I-II.**

A Kárpát-medence szerkezetének, domborzatának összekapcsolása a földtani fejlődési folyamatokkal; a medencejelleg modellezése.

A medencejelleg következményeinek bizonyítása az éghajlatban, a vízrajzban és vízkészletekben, a környezeti állapotban.

A medencevidék nagytájainak földrajzi jellegzetességei, az azokból adódó környezeti különbségek, veszélyhelyzetek értelmezése.

A Kárpát-medencevidék társadalom-földrajzi egysége

A medencejelleg társadalmi hasznosításának, a tájatalakításnak és következményeinek az ok-okozati rendszerű megismerése, prognosztizálása. (gyakorlat)

A Kárpát-medencei *népesség összetételének értelmezése*, a Magyarország határán túli néprajzi tájegységek és földrajzi alapú népszokásaik megismerése.

Földtani alapszerkezet, medencejelleg, szeszélyes időjárás és vízjárás, aszályveszély, árvízveszély, vízrendezés, vízkészlet, földcsuszamlás, kultúrpuszta, szikesedés; földhőenergia, biomassa. Vásárvonal, vásárváros, hídváros. Magyarság, nemzetiség, nemzeti kisebbség, etnikum, néprajzi csoport, néprajzi táj, nyelvsziget; székely, csángó.

Kárpát-medencevidék, Kárpátok; Erdélyi-hegyvidék, Erdélyi-medence; Király-hágó, Vereckei-hágó. Délvidék, Erdély, Felvidék, Kárpátalja, Székelyföld, Órvidék, Partium.

A hazánkkal szomszédos országok földrajza

A Kárpát-medence magashegységi keretének országai I-III.

Az alpi és a kárpáti országok természet- és társadalom-földrajzi jellemzőinek összehasonlítása; történetelmondás hazai és külföldi utazások átélt élményeiről. (gyakorlat)

Ausztria mint a legfejlettebb gazdaságú alpi szomszéd földrajzi jellemzése. Magyar szórványok, Órvidék; a hazánkkal való társadalmi-gazdasági kapcsolatok.

Szlovénia mint a legfejlettebb délszláv térség és Szlovákia mint a fiatal kárpáti ország (a Felvidék) földrajzi jellemzőinek megismerése és bemutatása.

A keleti termékeny vidékek országai

Románia gazdag természeti erőforrásokra épülő útkereső gazdaságának bemutatása; Erdély és Partium földrajzi jellemzése. Ukrajna mint Kelet-Európa potenciális éleltára, energiaszolgáltatója földrajzi-környezeti kapcsolatrendszerének feltárása; Kárpátalja földrajzi jellemzése.

A déli hegyvidékek országai Horvátország és Szerbia: hasonló nyelv, eltérő vallás és kultúra (országok összehasonlító természet- és társadalom-földrajzi jellemzése); a Vajdaság, Délvidék magyarlakta termékeny tájának földrajzi jellemzése.

Bécsi-medence, Duna-delta, Grazi-medence, Isztria, Magas-Tátra, Hargita; Maros, Olt, Vág. Horvátország, Szerbia, Ukrajna; Vajdaság;

Bécsi-medence, Duna-delta, Grazi-medence, Isztria, Magas-Tátra, Hargita; Maros, Olt, Vág. Horvátország, Szerbia, Ukrajna; Vajdaság; Arad, Belgrád, Brassó, Fiume, Graz, Kassa, Kijev,

Kolozsvár, Marosvásárhely, Munkács, Nagyvárad, Salzburg, Újvidék, Ungvár, Temesvár, Zágráb.

Magyarország természeti és kulturális értékei

A magyarországi nagytájak I-IV.

A medencei fekvés nagytájanként eltérő következményeinek értelmezése; az alföldi, a dombvidéki és a középhegységi nagytájak természet- és társadalom-földrajzi jellemzése, a természeti adottságok felhasználásának értelmezése és a táj átalakításának modellezése.

A magyar nemzeti kultúra: a magyarországi néprajzi csoportok és földrajzi alapú hagyományaik értelmezése; a magyar földrajzi felfedezők, utazók és tudósok kiemelkedő teljesítményeinek bemutatása tanulói kutatómunka alapján. (gyakorlat)

Természeti, kulturális és történelmi értékvédelem, eredetvédelem

A védettség különböző fokozatainak és jellegének összehasonlítása helyek, objektumok példáin; a védelem lényegének megértése, a védett helyeken engedélyezett tevékenységek megismerése; kulturális hungarikumok megismerése projektmunkában. (gyakorlat)

Hordalékkúpsíkság, löszvidék, árterület, szikes puszták, dombvidék, hegységközi medence, romhegység, tanúhegy, karsztosodás. Világörökségi védettség, nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, természeti emlék, történelmi emlékhely, a törvény erejénél fogva védett terület és érték, bioszféra-rezervátum, Ramsari terület, termék-eredetvédelem.

Aggteleki-karszt, Badacsony, Balaton-felvidék, Baradla, Bükk-fennsík, Budai-, Kőszegi-, Soproni-, Tokaj-Eperjesi- (Zempléni-), Villányi-hegység, Cserehát, Cserhát, Gerecse, Pilis, Vértes, Baranyai-, Somogyi- és Tolnai-dombság, Bodrogi, Dráva menti és Pesti-síkság, Győri-, Marcal- és Tapolcai-medence, Hajdúság, Hegyalja, Jászság, Őrség; Szigetköz, Mohácsi- és Szentendrei-sziget, Tihanyi-félsziget; Hévízi-tó, Ipoly, Kis-Balaton, Sajó, Sió, Tisza-tó, Zagyva, Zala. A magyarországi világörökség helyszíneinek és nemzeti parkok.

Magyarország társadalomföldrajza

Népesség és településhálózat I-III.

A népességfogyás értelmezése; a népességszám-csökkenés és a társadalom öregedése okainak, következményeinek feltárása; népességszerkezet megismerése. (gyakorlat)

A településfajták, a településhálózat átalakulásának értelmezése; lakókörnyezetek és életmódbeli jellemzők (nagyvárosi, városi, falusi települések, természeti, épített és emberi környezet, gazdasági, szociális eltérések).

A régiók és Budapest földrajzi jellemzése, változó súlyuk okainak elemzése; a falusias térségek válsághelyzetének, felzárkózásuk lehetőségeinek megismerése.

Magyarország gazdasági szerkezete I-VII.

Magyarország gazdasági szerkezetének elemzése; a fejlettség és az életmód kapcsolata, a regionális különbségek megismerése.

A fogyasztási szokások változásának belátása, okaik feltárása és következményeik megvitatása.

A magyar gazdaság főbb működési területei.

Az átmenő forgalom jellemzői és infrastruktúrája; a térben és szerkezetében változó külgazdasági kapcsolatok.

Az idegenforgalom szerepe a gazdaságban, elérő jellegű körzetei (okozati és prognosztikus bemutatás). (gyakorlat)

Hagyományos mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, ételek; a hagyományok földrajzi alapjai. A magyar mezőgazdaság helye a globális gazdaságban, európai integrációban.

A húzóágazatok (autóipar, gyógyszeripar, kommunikációs ágazat) szerepe, jövőbeli lehetőségei.

A tudásipar feltételei és jellemzése; az ipari és infoparkok szerepe.

Fogyó társadalom, településhálózat, régió, eurorégió, tranzitország, menekültstátusz, termelői támogatási rendszer, kistermelő, vállalkozás, fogyasztói kosár, idegenforgalmi körzet, gyógyturizmus, bor- és gasztronómiai turizmus, falusi turizmus, szolgáltatáskereskedelem, tudásipar, infopark.

Magyarország megyei jogú városai. Balatonfüred, Gyöngyös, Gyula, Hajdúszoboszló, Hatvan, Hévíz, Kalocsa, Keszthely, Komárom, Kőszeg, Mohács, Paks, Rőske, Siófok, Százhalombatta, Szentendre, Szentgotthárd, Tihany, Tiszaújváros, Visegrád, Visonta, Záhony.

Informatika:

- Szöveg, digitális médiaelem, weblap, blog.
- Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás, cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap, munkafüzet, cellahivatkozás, konstans, relatív és abszolút hivatkozás, képlet, függvény, diagram
- Adat, adathalászat, kéretlen levél (spam), lánclevél (hoax), információ, információforrás, hitelesség, megbízhatóság, jogtiszta szoftver, licenc, ingyenes szoftver, korlátozottan használható szoftver.
- Nemzeti könyvtár, szakkönyvtár, elektronikus könyvtár, kézikönyv, szaklexikon, szakkönyv, napilap, folyóirat, bibliográfia, linkgyűjtemény, keresőkérdés, tárgyszó, szerzői jog, információs érték, felhasznált irodalom jegyzék.

Rajz- és vizuális kultúra:

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- Vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgóképek, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.

- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Ének-zene:

- A tanuló képesek 8-10 népdalt (új és régi stílus), balladát, históriás éneket több versszakkal, valamint 4-5 műzenei idézetet emlékezetből, g–f” hangterjedelemben előadni.
- Képes kifejezően, egységes hangzással, tiszta intonációval énekelni.
- Érzi az egyenletes löktetést, tartja a tempót, érzékeli a tempóváltozást. A 5/8-os és 7/8-os és metrumot helyesen hangsúlyozza.
- Felismerik és megszólaltatják a tanult zenei elemeket (metrum, dinamikai jelzések, ritmus, dallam).
- Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit felismerik és meg tudják fogalmazni.
- Fejlődik hangszínhallásuk. Megkülönböztetik a cimbalom, lant, csembaló, orgona, szaxofon hangszínét. Ismerik a hangszerek alapvető jellegzetességeit.
- A zenei korszakokból kiválasztott zeneművek közül 10-12 alkotást/műrészletet ismernek. Ismerik e korszakok főbb jellegzetességeit.

Kulcsfogalmak:

Gregorián, trubadúr ének, opera, concerto, concerto grosso, fűga, jazz, pop, rock, musical. Homofónia, polifónia, imitáció, konzonancia, disszonancia, szekvencia. Zenei impresszionizmus, atonalitás, dodekafónia, folklórizmus, populáris zene.

Modális hangsorok, egészhangúság, atonalitás, dodekafónia. Népdalfeldolgozás, ballada, históriás ének, gregorián ének, trubadúr dallam.

Erkölcstan:

- A tanuló képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- Tisztában van vele, hogy baráti-és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- Kialakultak benne az európai identitás csirái.
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.
- Ismeri a nagy világvallások legfontosabb tanításait.

Testnevelés:

Néptánc:

Természetes és nem természetes mozgásformák

Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.

Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.

Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.

Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.

A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Az eddig elsajátított relaxációs technikák, és a képtudati, szimbolizációs folyamatok összekapcsolása.

Sportjátékok

Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.

Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.

A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.

A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése.

Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.

Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknél megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.

Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.

Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.

A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.

Talajon, növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.

A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.

Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok

Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.

A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.

A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.

A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.

A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.

Állasküzdőlemben jártasság.

A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.

A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

i. Iskolai osztályok száma, és egyes osztályok létszáma

Az intézményben nyolc osztályban folyik az oktatás.

1. osztály 22 fő

2. osztály 14 fő

3. osztály 13 fő

4. osztály 21 fő

5. osztály 17 fő

6. osztály 13 fő

7. osztály 24 fő

8. osztály 16 fő

+ 1 fő szünetelő jogviszonyú – összesen 141 fő

Kunszállás, 2022. október 14.